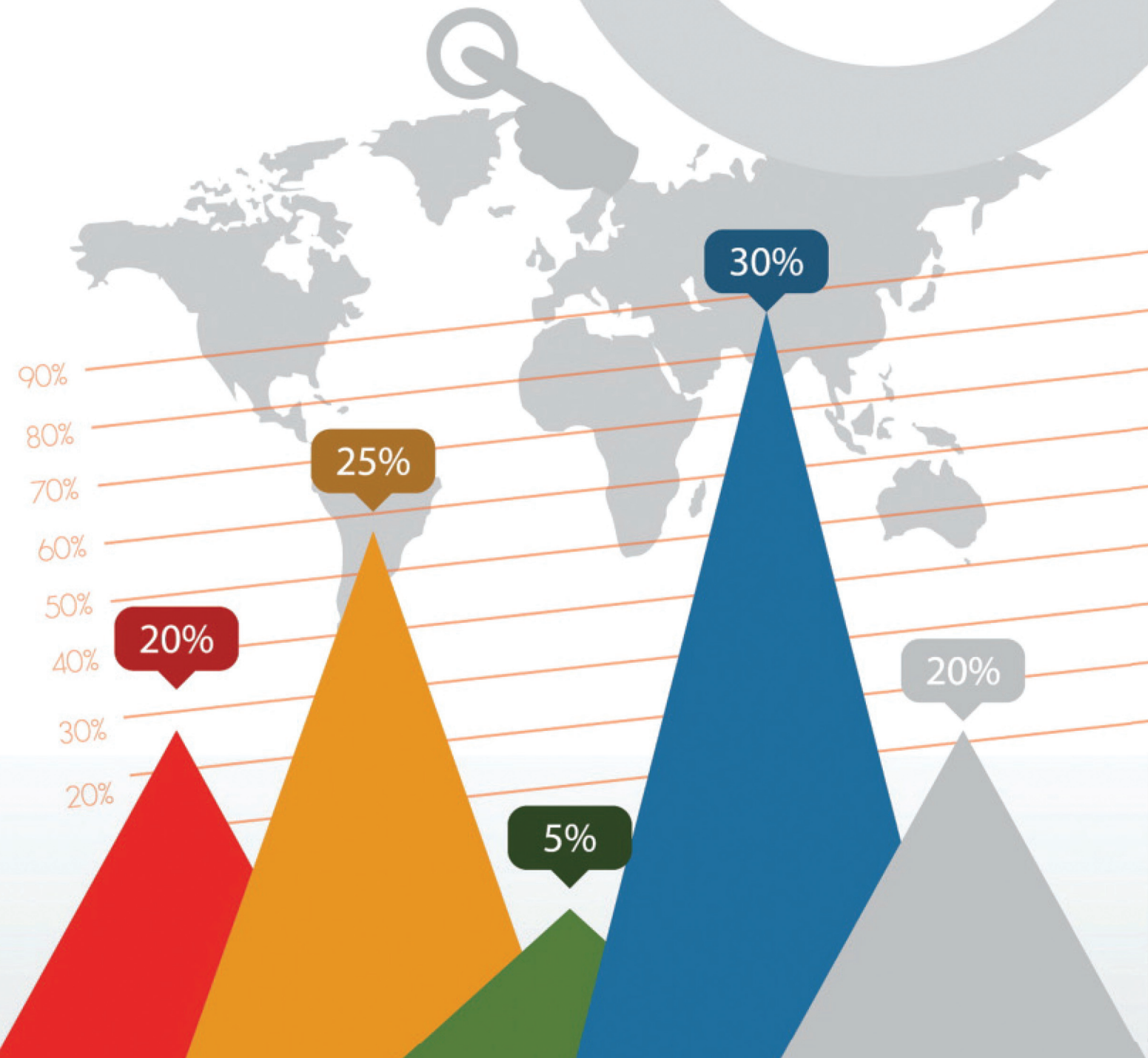

รายงานการติดตามและประเมินผล

การจัดการศึกษา

ตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

ประจำปี ๒๕๕๕

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Office of the Education Council, Ministry of Education

**รายงานการติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
ประจำปี ๒๕๕๕**

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยในส่วนของนโยบายด้านการศึกษาปรากฏอยู่ในนโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ซึ่งมีสาระของนโยบาย ๗ ประเด็น คือ ๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ๒) สร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ๓) ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง ๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ๕) เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และ ๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลมีความสำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศในภาพรวม จึงดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามประเด็นนโยบายทั้ง ๗ ประเด็น โดยรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารการสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่ และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายทุกระดับและประเภทการศึกษา ทุกสังกัดและทุกจังหวัดทั่วประเทศ และจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีมติรับทราบในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ประจำปี ๒๕๕๕ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายของนโยบายรัฐบาลต่อไป

ดร.ศิริชารา พิชัยชาญณรงค์
เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

จากการแถลงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งมีสาระสำคัญ ๗ ประการ ที่ให้หน่วยงานการศึกษาทุกระดับและทุกสังกัดทั่วประเทศนำไปปฏิบัติเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามผลการจัดการศึกษาตามนโยบายทั้ง ๗ ข้อดังกล่าวถึงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจซึ่งนโยบายในภาพรวม เพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น โดยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ทุกสังกัดและทุกจังหวัดทั่วประเทศใน ๕ กลุ่ม คือ ๑) นักเรียน/นักศึกษา ๒) ครู/อาจารย์ ๓) ผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และ ๕) ผู้ปกครอง/ชุมชน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑ ของประชากร และเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๕๖ มีผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน สรุปผลดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียนและสามารถเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติได้ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ ได้ดี แต่ยังสามารถสรุปหรือจดบันทึกได้ในระดับปานกลาง ส่วนการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม และประชาธิปไตย และความสามารถด้านคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก และที่เห็นตรงกันคือควรปรับปรุงความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า มีนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อยู่ประมาณร้อยละ ๑๐ ส่วนหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน แต่การนำหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานไปใช้ยังมีความยุ่งยากสำหรับครู สำหรับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นตัวนักเรียนเพื่อเตรียมสอบโอเน็ต ส่วนโครงการห้องเรียนพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ยังมีน้อย

๒. การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา มีการสนับสนุนในหลายรูปแบบเพื่อเปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ เข้าสู่ระบบการศึกษา แต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าผู้เรียนยังเข้าเรียนไม่ครบทุกคน และมีการออกกลางคันในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด เนื่องจากอพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัวและฐานะยากจน สำหรับแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้มากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ ส่วนด้านทุนการศึกษาพบว่า ทุนสนับสนุนการศึกษาที่รัฐให้แก่เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลยังมีอัตราต่ำ ส่วนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) และโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน พบว่า นักเรียนนักศึกษาที่มีความพึงพอใจในทุนดังกล่าว แต่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังต้องการทุนการศึกษาอีกจำนวนมากซึ่งยังไม่ได้จัดให้ จึงไปขอทุนจากวัด มูลนิธิ สมาคมและภาคเอกชนเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ยังพบว่าปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยกลุ่มที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕-๕๙ ปี) เพิ่มขึ้นจาก ๘.๗ ปี ในปี ๒๕๕๐ เป็น ๙.๑ ปี ในปี ๒๕๕๔

๓. การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง มีการเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของสถาบันผลิตครู โดยดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดตั้งคลัสเตอร์ครุศึกษา ส่วนด้านความรู้และทักษะของครูถือว่าได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ครูยังได้รับการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจจากโครงการครูคืนถิ่นเพื่อให้ได้อยู่ร่วมกับครอบครัว แต่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนรอบนอกที่ต้องขาดแคลนครู มีการรับรองปริญญาทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) และประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งการเสริมสร้างขวัญกำลังใจครู โดยกำหนดหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าในอาชีพ ปรับปรุงเงินเดือนชดเชยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการปรับเงินเดือนของภาครัฐ แก้ปัญหาหนี้สินครู

๔. จัดการศึกษาอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าในปี ๒๕๕๔ กำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป อยู่ในอัตราร้อยละ ๔๖.๙ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีแต่ในอัตราที่ไม่มากนัก นอกจากนี้ พบว่ามีอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗ โดยระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงที่สุด รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ประถมศึกษา และผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ว่างงานยังมีมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนอยู่มาก สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้จะมีระดับวุฒิการศึกษาตามที่นายจ้างต้องการ แต่อาจยังมีคุณภาพหรือความสามารถที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ส่วนการพัฒนาการบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ได้มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) และจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) รวมไปถึงการขยายศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix it Center)

๕. การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไปมีแนวโน้มใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ส่วนคอมพิวเตอร์พกพาที่รัฐบาลจัดให้ พบว่านักเรียน ผู้ปกครอง และครูเกือบร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น ส่วนครูมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พกพาในระดับพอใช้งานได้ แต่ยังมีโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมเรื่องระบบไฟฟ้า และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วเพียงพอ และมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการใช้และบำรุงรักษา ส่วนการใช้เทคโนโลยีของครู พบว่าครูส่วนใหญ่ใช้เพื่อศึกษาหาความรู้ ทำแผนการสอน เตรียมการสอน และจัดเก็บข้อมูลการเรียนของนักเรียน

๖. การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ในช่วงปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการศึกษาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง ๐.๙ คนต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน เมื่อเทียบกับสิงคโปร์ซึ่งมีจำนวนบุคลากรด้านวิจัยสูงสุดในกลุ่มอาเซียนคือ ๗.๓ คนต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน และประเทศไทยมีงบประมาณด้านการศึกษาและพัฒนาเพียงร้อยละ ๐.๒๔ ของ GDP ซึ่งต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอื่นๆ อย่างไรก็ตาม พบว่าสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีการสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาวิจัยในระดับมาก โดยผลวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ในระดับมาก

๗. การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน พบว่าความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากการทดสอบ O-NET ชั้น ป.๖, ม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษมีเพียงร้อยละ ๓๗.๐, ๒๘.๗ และ ๒๒.๑ ตามลำดับ และ TOEFL มีค่า ๗๕ คะแนนจาก ๑๒๐ คะแนน นอกจากนี้ ผลการประเมินทุกภาคเห็นตรงกันว่าความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และควรกำหนดให้มีหลักสูตรที่บูรณาการอาเซียนในทุกกลุ่มสาระและทุกระดับการศึกษา รวมถึงเพิ่มความเข้มข้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและจัดรายวิชาเลือก วิชาภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีนเพิ่มขึ้น และควรสอนภาษามลายูใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

❖ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา ในภาพรวมปี ๒๕๕๕ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญบางประการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือการดำเนินงานมีแนวโน้มจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่ยังต่ำกว่าเป้าหมาย และมีแนวโน้มลดลงโดยตลอด โอกาสทางการศึกษายังไม่เท่าเทียมกัน กำลังแรงงานที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ดังนั้น ประเด็นการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญในระยะต่อไป ประกอบด้วย

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยสร้างความเข้มแข็งทั้งในด้านวิชาการและด้านทักษะความสามารถ เน้นส่งเสริมการเรียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และมีการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย ส่งเสริมการอ่านและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ให้มากขึ้น พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ เร่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันสังคมอื่น รวมทั้งสื่อต่างๆ ร่วมกันปลูกฝังและเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมถึงความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และการต่อต้านการทุจริตให้แก่คนไทย สร้างความเป็นพลเมือง และมีมาตรฐานการยกย่องคนดีอย่างเป็นรูปธรรม และดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดอย่างเข้มข้นจริงจัง พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมให้เด็กและเยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด

นอกจากนี้ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาที่ด้อยคุณภาพ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาตามศักยภาพและความพร้อม และพัฒนาผู้บริหารและครูให้พร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น มีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ปรับกฎ ระเบียบให้เอื้อและจูงใจต่อการเข้าร่วมจัดการศึกษาของภาคเอกชน เพิ่มจำนวนสถานศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา สนับสนุนให้ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการรายใหญ่จัดตั้งสถาบันการศึกษาของตนเอง

๒. การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นอุดมศึกษา โดยจัดให้มีรูปแบบการศึกษาที่หลากหลายเหมาะสมกับกลุ่มคนทุกวัยทุกประเภท รวมถึงเด็กที่มีปัญหาการออกกลางคัน จัดให้มีระบบคัดกรองและส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างเหมาะสมและทั่วถึง พร้อมทั้งบูรณาการระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา ปรับระบบการรับเข้าศึกษาและระบบการวัดผลที่เอื้อต่อคนทุกกลุ่มทุกวัย สนับสนุนการใช้สื่อต่างๆ อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล รวมทั้งการผลิตและพัฒนาเนื้อหาสาระผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบไปสู่ผู้เรียนทุกระดับและประชาชนทุกเพศ วัย อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ นอกจากนี้ สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ด้อยโอกาสให้มากขึ้น และปรับระบบการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งปรับระบบการจัดสรรงบประมาณรายหัว โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษา เน้นความเป็นธรรม เพื่อช่วยให้คนขาดแคลนมีโอกาสได้รับโอกาสมากขึ้น

๓. การปฏิรูปครู ผลิตครูสาขาขาดแคลนและครูวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งพัฒนาครูประจำการให้สามารถสอนในวิชาที่ขาดแคลน อาทิ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมถึงพัฒนาทักษะครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้ ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนในวิชาที่ครูขาดแคลน เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ส่งเสริมให้มีครูตัวอย่างเพียงพอ

๔. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เร่งพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของแรงงานให้สูงขึ้น โดยกำหนดทิศทางการพัฒนากำลังคนและสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้งาน สถานบันการศึกษา/ผู้ผลิต ในระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และเน้นการพัฒนาสมรรถนะควบคู่กับการให้ความรู้แก่กำลังแรงงาน และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาเพื่อผลิตช่างเทคนิคที่ขาดแคลนในภาคการผลิตปัจจุบัน สร้างแรงจูงใจให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาสายอาชีพ จัดหาแหล่งทุน แหล่งกู้ยืมทางการศึกษาอย่างเพียงพอ โดยเชื่อมโยงการให้ทุนกับสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อลดอัตราว่างงาน

๕. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สร้างโอกาสการเข้าถึงมาตรฐานการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เท่าเทียมกันทั้งประเทศ โดยเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายใยแก้วนำแสงความเร็วสูง (uninet) และระบบไร้สายให้เข้าถึงทุกโรงเรียนและชุมชน และสนับสนุนการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (free TV) เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา

ประสิทธิภาพการสอนของครู ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระดับและประเภท และเร่งรัดการออกกฎหมายจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๖. **การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ** ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา และการบริหารจัดการความรู้ เป็นสาระสำคัญในหลักสูตรและ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกระดับและประเภทการศึกษา พัฒนาสถาบัน อุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้มีการวิจัยมากขึ้น และเน้นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิง เศรษฐกิจและสังคมได้ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยในระดับสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และผลงานสร้างสรรค์ รวมทั้งเน้นการปรับปรุงคุณภาพ ของงานวิจัยให้มากขึ้น และเพิ่มสัดส่วนการวิจัยเพื่อชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยใน การแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๗. **การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคม อาเซียน** กำหนดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนทุกระดับการศึกษา และสอนวิชาภาษาอังกฤษ ภาษา เพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น โดยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรสอนภาษามลายู นอกจากนี้ เน้นผลิตกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ไทย ติดอันดับโลก/อุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ส่งเสริมไทยเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติ การผลิต ชิ้นส่วนรถยนต์ การแพทย์ เป็นต้น รวมทั้งผลักดันให้มีการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน	๒
๑.๔ สาระสำคัญของนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
๑.๖ แนวทางการติดตามประเมินผล	๕
บทที่ ๒ ผลการพัฒนาการศึกษา	๑๓
๒.๑ คุณภาพการศึกษา	๑๓
๒.๒ โอกาสทางการศึกษา	๑๗
๒.๓ การปฏิรูปครู	๑๙
๒.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา	๒๐
๒.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๒๑
๒.๖ การวิจัยและพัฒนา	๒๑
๒.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	๒๒
บทที่ ๓ ความก้าวหน้าการดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	๒๓
๓.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย	๒๓
๓.๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา	๒๖
๓.๓ การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง	๓๐
๓.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	๓๒
๓.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๓๕
๓.๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ	๓๗
๓.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	๓๘
บทที่ ๔ ผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	๔๑
๔.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย	๔๑
๔.๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา	๕๐
๔.๓ การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง	๕๕
๔.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	๕๖
๔.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	๖๐
๔.๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ	๖๔
๔.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	๖๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ ๗	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค	๙๕
ตารางที่ ๘	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค	๙๖
ตารางที่ ๙	คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จำแนกตามสมรรถนะด้านต่างๆ	๙๗
ตารางที่ ๑๐	อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และ ๑๕-๒๔ ปี ในปี ๒๕๕๒ ของประเทศในเอเชีย	๙๘
ตารางที่ ๑๑	ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๙๘
ตารางที่ ๑๒	ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๙๙
ตารางที่ ๑๓	ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๙๙
ตารางที่ ๑๔	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๔ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามภาค	๑๐๐
ตารางที่ ๑๕	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๖ การแสวงหาความรู้ ได้ด้วยตัวเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามภาค	๑๐๐
ตารางที่ ๑๖	เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน จำแนกตามกลุ่มอายุ	๑๐๑
ตารางที่ ๑๗	เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน ในปี ๒๕๕๔ จำแนกตามภาค	๑๐๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๑๘ จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๒
ตารางที่ ๑๙ จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการรักษาบำบัดยาเสพติด ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔	๑๐๒
๒. การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา	
ตารางที่ ๒๐ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามภาค	๑๐๓
ตารางที่ ๒๑ อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๓
ตารางที่ ๒๒ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๔
ตารางที่ ๒๓ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษาและภาค	๑๐๔
ตารางที่ ๒๔ อัตราการคงอยู่เฉลี่ย (ร้อยละ) ของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา	๑๐๕
๓. การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง	
ตารางที่ ๒๕ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	๑๐๕
ตารางที่ ๒๖ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๑๐๖
ตารางที่ ๒๗ การศึกษาของครูที่สอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)	๑๐๖
ตารางที่ ๒๘ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอน วิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)	๑๐๗
๔. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	
ตารางที่ ๒๙ จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี ๒๕๕๔	๑๐๗
ตารางที่ ๓๐ สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔	๑๐๘
ตารางที่ ๓๑ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๒) ด้านการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา/คุณภาพบัณฑิต	๑๐๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๒ ร้อยละของกำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๑๐๘
ตารางที่ ๓๓ ร้อยละของผู้ทำงาน ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๑๐๙
๕. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	
ตารางที่ ๓๔ ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ จำแนกตามกลุ่มอายุ	๑๐๙
ตารางที่ ๓๕ ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ จำแนกตามภาค	๑๐๙
ตารางที่ ๓๖ อันดับของประเทศและค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ โดย International Institute for Management Development (IMD)	๑๑๐
๖. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ	
ตารางที่ ๓๗ จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓	๑๑๐
ตารางที่ ๓๘ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาต่อร้อยละของ GDP พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓	๑๑๑
๗. การเพิ่มขึ้นขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	
ตารางที่ ๓๙ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL iBT® ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๑๑๑
ตารางที่ ๔๐ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL PBT (The paper-based TOEFL test) ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๑๑๒
ตารางที่ ๔๑ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS (International English Language Testing System) ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔	๑๑๒
ตารางที่ ๔๒ ดัชนีชี้วัดการพัฒนามนุษย์ (HDI : Human Development Index) พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕	๑๑๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ มี ๘ ด้าน คือ ๑) นโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปีแรก ๒) นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ๓) นโยบายเศรษฐกิจ ๔) นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ๕) นโยบายที่ดิ้นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖) นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรม ๗) นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และ ๘) นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการศึกษา มีปรากฏอยู่ในนโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต โดยมีสาระของนโยบายการศึกษา คือ ๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ๒) สร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ๓) ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง ๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ๕) เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และ ๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะองค์กรหลักดำเนินนโยบายจึงได้นำแนวคิดนโยบายดังกล่าวแปลงไปสู่การทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อให้ห่างต่อการนำไปปฏิบัติ โดยการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประสบผลสำเร็จและบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน เป็นมาตรฐานสากลเดียวกัน และนำประเทศไทยก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ อย่างสมบูรณ์

การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินับเป็นจุดสำคัญที่จะส่งผลสะท้อนของนโยบายต่อไป มีนโยบายหลายประการที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองมาแล้วก่อนการกำหนดเป็นนโยบาย แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเมื่อนำไปปฏิบัติจริง ต้องล้มเลิกนโยบายหรือโครงการเหล่านั้น ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณของประเทศ ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค โดยระดับมหภาค มีนโยบายของรัฐบาลหลายประการที่หน่วยงานระดับรองลงไปไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายจากส่วนกลาง ส่วนระดับจุลภาคพบว่าแม้หน่วยปฏิบัติระดับล่างจะรับเอานโยบายไปปฏิบัติ โดยมีการจัดทำโครงการขึ้นเพื่อให้ตอบสนองต่อนโยบายของส่วนกลาง แต่ก็เกิดปัญหาขึ้นเมื่อมีการปฏิบัติจริง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะปัญหาด้านสมรรถนะหรือศักยภาพของหน่วยงานในระดับปฏิบัติที่มีไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐบาลได้

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาของรัฐบาลสู่การปฏิบัติ ต้องได้รับความร่วมมือจากกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน รวมทั้งทุกภาคส่วน ตามบทบาทความรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายของนโยบายรัฐบาล ทั้งในระดับภาพรวมและระดับปฏิบัติมากน้อยเพียงใด มีปัจจัยอะไรบ้างที่กระทบต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการดำเนินงาน เพื่อนำผลไปเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานตามแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผลการจัดการศึกษาภาพรวมของประเทศตามแผนการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการจัดการศึกษาของชาติ จึงได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ในช่วงปี ๒๕๕๕ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในทุกระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบายในภาพรวม และชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ของหน่วยงานต่างๆ และของประเทศในภาพรวม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา
- ๒) เพื่อประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานและผลกระทบต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการทบทวนและปรับแก้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในระยะต่อไป
- ๓) เพื่อผลักดันหรือกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประเมินไปพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการการจัดการศึกษาและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน

การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานจัดการศึกษาและประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานในภาพรวมครั้งนี้ เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล (นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) ซึ่งแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยเน้นการติดตามทั้งด้านปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ทุกสังกัด ทุกกระทรวง รวมทั้งด้านผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ในปี ๒๕๕๕ ใน ๗ ประเด็น คือ

- ๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย
- ๒) สร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม
- ๓) ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง
- ๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- ๕) เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ
- ๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- ๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๑.๔ สาระสำคัญของนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๑.๔.๑ เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วย การยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้า และได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับขึ้นโดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ ขจัดความไม่รู้หนังสือให้สิ้นไปจากสังคมไทย จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในทุกพื้นที่ พัฒนามหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลก พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมมุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมหนักในสิทธิและหน้าที่ ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์โดยเริ่มจากพื้นที่ที่มีความพร้อม

๑.๔.๒ สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิดให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาสำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น กลุ่มแม่บ้าน จัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา

นอกจากนี้ จะดำเนินการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาชั้นสูง โดยจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต” โดยให้ผู้กู้เริ่มใช้คืนต่อเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้ พักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนังกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้เป็นระบบที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะจัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ดำเนิน “โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน” เพื่อเปิด

โอกาสให้เด็กไทยได้ไปเรียนต่อต่างประเทศ จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

๑.๔.๓ ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง โดยปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครูโดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ที่อิงขีดความสามารถและวัดสัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาเป็นหลัก จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง แก้ปัญหาหนี้สินครูโดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามนโยบายแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนของรัฐบาล พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ

๑.๔.๔ จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเรียนรู้หาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพ โดยให้สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพรวมทั้งจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชนเพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะในการให้บริการแก่ประชาชน

ทั้งนี้ จะดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ

๑.๔.๕ เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนนำร่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้ “กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” สามารถดำเนินการตามภารกิจได้

๑.๔.๖ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทางปัญญาและนวัตกรรม ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติโดยเน้นความสัมพันธ์อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา

๑.๔.๗ เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานนโยบายรับผิดชอบการจัดทำข้อเสนอ นโยบาย แผน และประเมินผลการจัดการศึกษาภาพรวมของประเทศ จะนำผลการติดตามและประเมิน ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนา/ปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการจัดการศึกษา ของชาติให้บรรลุตามเป้าหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินงานของหน่วยงาน

๑.๖ แนวทางการติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลใช้หลักการประเมินผลสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายด้านการศึกษา ของรัฐบาล ที่แสดงให้เห็นถึงการนำยุทธศาสตร์/มาตรการไปดำเนินการในรูปแบบของแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมที่สนองตอบยุทธศาสตร์/มาตรการของนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และส่งผลสำเร็จ ต่อเป้าหมายการให้บริการ การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของ รัฐบาลครั้งนี้ เป็นการติดตามและประเมินผลในภาพรวมของทุกกระทรวง ทุกระดับ/ประเภทการศึกษา และในระดับพื้นที่ตามภาคภูมิศาสตร์ โดยมีแนวการดำเนินงานดังนี้

๑.๖.๑ กำหนดกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผล สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา ร่วมกับองค์กรหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อาทิ สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นต้น ประชุมหารือและวางกรอบแนวทางการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาฯ ร่วมกัน และ นำเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น

๑.๖.๒ กำหนดประเด็นการติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยเน้นในประเด็นต่างๆ ตามนโยบายด้านการศึกษา ของรัฐบาล ๗ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคม ไทย โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและ ทัดเทียมมาตรฐานสากล พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และให้การศึกษาเป็น พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตย และส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่น
- ๒) ยกกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติและ ระบบการจัดการความรู้ และส่งเสริมการอ่าน
- ๓) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับชั้น และขจัดความไม่รู้หนังสือ
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยกระจายอำนาจสู่พื้นที่

ประเด็นที่ ๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) ส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิด สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- ๒) จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาสำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง จัดให้มีระบบสะสมผลการเรียนและการเทียบโอน เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวาง และลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา
- ๓) จัดให้มีโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต และพักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กรอ. และ กยศ.) รวมทั้งดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน
- ๔) ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาส จัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม

ประเด็นที่ ๓ การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) ปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู
- ๒) ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน และพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู
- ๓) จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง
- ๔) ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู และพัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู โดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ และแก้ปัญหานี้สินครูโดยการพักชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้

ประเด็นที่ ๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) จัดให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพสูงในทุกพื้นที่
- ๒) จัดกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม สนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความทำได้ทันที ส่งเสริมให้มีส่วนย่อยบรมอาชีวศึกษา และจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix it Center) รวมทั้งจัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้
- ๓) ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนในการส่งเสริมการอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ และมีรายได้สูง

ประเด็นที่ ๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน และพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา
- ๒) พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา และจัดหาระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนด
- ๓) ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง
- ๔) จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ปรับปรุงห้องเรียนนอห้องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาระบบไซเบอร์โฮมที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- ๕) ดำเนินการให้กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามภารกิจ

ประเด็นที่ ๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติและระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น
- ๒) พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก
- ๓) ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

ประเด็นที่ ๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่

- ๑) ร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ
- ๒) เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
- ๓) จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

๑.๖.๓ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

- ๑) ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา
- ๒) ผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา (วัยแรงงาน)
- ๓) หน่วยงานส่วนกลางที่ดูแลการจัดการศึกษา ทั้งในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น
- ๔) หน่วยงานระดับภูมิภาค/จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา
- ๕) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาทั้งรัฐและเอกชน
- ๖) องค์กรเอกชน/สถานประกอบการ
- ๗) แหล่งเรียนรู้

๑.๖.๔ กำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑) กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา
- ๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
- ๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน)
- ๕) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
- ๖) สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
- ๗) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- ๘) สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๖.๕ กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผล

กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์เพื่อประเมินผลสำเร็จของการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล โดยพิจารณากำหนดตัวบ่งชี้ตามเป้าหมายของนโยบาย ส่วนเกณฑ์การประเมินจะกำหนดโดยพิจารณาจาก ๒ แนวทาง ดังนี้

- ๑) กำหนดเกณฑ์การประเมินตามแนวทางที่เป็นสากล โดยปรับเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานของรัฐบาล
- ๒) กำหนดเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายของประเทศ โดยพิจารณาจากเป้าหมายในแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศ และยุทธศาสตร์การศึกษา

สำหรับตัวบ่งชี้เพื่อประเมินผลสำเร็จของการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลแต่ละนโยบาย และเกณฑ์ในปี ๒๕๕๘ มีดังนี้

- ๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

- (๑) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ ต่อปี
- (๒) อัตราการรู้หนังสือของประชากร (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๕
- (๓) ร้อยละของสถานศึกษาแต่ละระดับการศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๐
- (๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น เป็นร้อยละ ๗๐
- (๕) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นร้อยละ ๙๐
- (๖) เวลาที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียนนอกเวลาทำงาน โดยเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ ๖๐ นาที

- (๗) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี
- (๘) จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการรักษาพยาบาล ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒) การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

- (๑) ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นเป็น ๑๑ ปี
- (๒) อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นร้อยละ ๑๐๐
- (๓) อัตราการคงอยู่ของผู้เรียนทุกระดับ/ประเภทการศึกษาเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓) การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

- (๑) อัตราส่วนครูต่อนักเรียน เป็นไปตามเกณฑ์
- (๒) จำนวนครูที่ขาดแคลนแต่ละสาขาลดลง
- (๓) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู
- (๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก ในด้านที่ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นร้อยละ ๘๕

๔) การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

- (๑) สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา เป็น ๕๐ : ๕๐
- (๒) ร้อยละของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เพิ่มขึ้น
- (๓) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีงานทำภายในเวลา ๑ ปี เพิ่มขึ้น
- (๔) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่มีสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้เพิ่มขึ้น
- (๕) ร้อยละของกำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๖๐

๕) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

- (๑) สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๐

- (๒) ร้อยละของผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษาที่ได้เรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น

**๖) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์**

- (๑) จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔ คน ต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน
- (๒) งบประมาณด้านวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- (๓) จำนวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรของไทยเพิ่มขึ้น

**๗) การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์**

- (๑) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้น
- (๒) อันดับการพัฒนามนุษย์ (HDI : Human Development Index) ของประเทศไทยดีขึ้น

๑.๖.๖ กำหนดแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการ ๓ วิธี ได้แก่

๑) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หลักฐาน และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คัดลอกสถิติข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการรายงานของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ การรายงานผลของสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล และการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจเทียบเคียงกันทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น

๒) การใช้แบบสอบถาม โดยจัดทำแบบสอบถามตามประเด็นการประเมิน ๗ ประเด็น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายทุกระดับและประเภทการศึกษา ครอบคลุมหน่วยงาน/สถานศึกษาทุกสังกัดและทุกจังหวัด

๓) การเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริง โดยกำหนดประเด็นคำถามและเข้าไปพื้นที่แต่ละภาค เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น และได้สังเกตสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงและกิจกรรมในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อประกอบการอธิบายข้อมูลด้วย

๑.๖.๗ กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดังนี้

๑) นักเรียน/นักศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในระบบ) อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

๒) ครู/คณาจารย์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในระบบ) อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

๓) ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในระบบ) อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

๔) ผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงาน กศน.จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

๕) ผู้ปกครอง/คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้แทนชุมชน

๑.๖.๘ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง อาศัยสถิติเข้ามาช่วยในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนึงถึงขนาดของประชากรในลักษณะของอัตราส่วนที่คิดเป็นร้อยละ (W. Laurence Neuman) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มเป้าหมายและขนาดของจังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ ๑๔๕,๐๐๐ คน (ดังตารางในภาคผนวก)

๑.๖.๙ จัดทำแบบสอบถาม เพื่อสอบถามข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลทั้ง ๗ ด้าน จำแนกตามกลุ่มเป้าหมายและระดับ/ประเภทการศึกษา รวมทั้งหมด ๑๕ ฉบับ และตรวจสอบความเหมาะสมและความครอบคลุมของแบบสอบถาม โดยเสนอให้ผู้แทนจากองค์กรหลักร่วมพิจารณาปรับแก้

๑.๖.๑๐ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยได้รับความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละภาค โดยเก็บแบบสอบถามคืนได้ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓ ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนการเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริง ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๕๖

๑.๖.๑๑ สรุปผลการเก็บข้อมูลแต่ละภาค โดยจัดประชุมในแต่ละภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มเป้าหมายประเภทต่าง ๆ แต่ละจังหวัด ตามประเด็นนโยบาย ๗ ประเด็น จำแนกเป็นรายภาค รวมกับผลการเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริงแต่ละภาค

๑.๖.๑๒ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ศึกษาและรวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ จากเอกสาร หลักฐาน และรายงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถิติข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์และสรุปเป็นรายงานความก้าวหน้าการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

๑.๖.๑๓ รับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้อง นำเสนอรายงานความก้าวหน้าการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และสรุปผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของแต่ละภาค ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม การเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริง และผลการตรวจราชการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งจัดในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๕๖

๑.๖.๑๔ จัดทำรายงาน สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของทุกภาค รวมกับข้อมูลจากเอกสาร หลักฐาน รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสถิติข้อมูล จัดทำเป็นรายงานผลการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในภาพรวม ประจำปี ๒๕๕๕ นำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านติดตามและประเมินผลการศึกษา

๑.๖.๑๕ นำเสนอสภาการศึกษา ปรับแก้รายงานและนำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดพิมพ์เผยแพร่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์

บทที่ ๒

ผลการพัฒนาการศึกษา

ผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในช่วง ๓-๔ ปีที่ผ่านมา ตามตัวบ่งชี้เพื่อประเมินผลสำเร็จของการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

๒.๑ คุณภาพการศึกษา

๒.๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เป็นที่น่าพอใจมากนัก ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบ O-NET ใน ๘ กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนใหญ่ยังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละระดับการศึกษาพบดังนี้

- **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖** ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งมีการทดสอบเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้น ป.๖ อยู่ระหว่าง ๓๕.๗๗ - ๕๔.๘๔ ซึ่งลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๕๔ เกือบทุกวิชา มีเพียง ๑ วิชาที่ได้คะแนนสูงขึ้น คือ ศิลปะ โดยวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ส่วนอีก ๓ วิชา คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยเกินครึ่ง เมื่อจำแนกตามภูมิภาค จากข้อมูลในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓** ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ คะแนนเฉลี่ยร้อยละในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้น ม.๓ อยู่ระหว่าง ๒๖.๙๕-๕๖.๖๗ ซึ่งสูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๕๔ เกือบทุกวิชา ยกเว้นอังกฤษ คณิตศาสตร์ และศิลปะ ที่คะแนนเฉลี่ยลดลง

แต่มีเพียง ๒ วิชาที่คะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ คือ ภาษาไทย และสุขศึกษาและพลศึกษา เมื่อจำแนกตามภูมิภาค ข้อมูลในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า ในทุกวิชา กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน อาจสูงกว่าหรือต่ำกว่าสลับกันในแต่ละวิชา

- **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖** ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ คะแนนเฉลี่ยร้อยละในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้น ม.๖ อยู่ระหว่าง ๒๒.๑๒ - ๕๓.๗๐ ซึ่งลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวน ๓ วิชา คือ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่วนอีก ๕ วิชา มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น แต่มีเพียง ๑ วิชาที่คะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เมื่อจำแนกตามภูมิภาค ข้อมูลในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือ

- **การศึกษานอกระบบ** ผลทดสอบผู้ที่เรียนการศึกษานอกระบบ (N-NET) ของ สทศ. ในด้านทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ระหว่าง ๓๔.๒๒ - ๔๙.๑๔ ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ระหว่าง ๓๑.๐๘ - ๔๙.๘๖

นอกจากนี้ ในระดับนานาชาติ มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก ดังนี้

- **โครงการประเมินผลการศึกษานักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment)** โดยองค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) พบว่า ผลการประเมินด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของนักเรียนไทยอายุ ๑๕ ปี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (OECD) ทุกวิชา อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบคะแนนเฉลี่ย ในปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๒ พบว่าผลประเมินเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องการอ่าน เพิ่มขึ้นจาก ๔๑๗ เป็น ๔๒๑ ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นจาก ๔๑๗ เป็น ๔๑๙ และคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นจาก ๔๒๑ เป็น ๔๒๕ โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๔๐ กว่า จาก ๖๕ ประเทศ

- **โครงการ TIMSS** สสวท. ได้รายงานผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั้งด้านเนื้อหาวิชาและด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ในประเทศต่างๆ ๕๙ ประเทศ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) สำหรับผลประเมินของประเทศไทยในปี ๒๕๕๔ พบดังนี้

- **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔** คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ เป็น ๔๕๘ คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์เป็น ๔๗๒ คะแนน (ค่ากลาง TIMSS เท่ากับ ๕๐๐ คะแนน) โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๔ และ ๒๙ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักเรียนใน

จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งสองวิชา (๕๑๐ และ ๕๓๑ คะแนน ตามลำดับ) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ รองลงมาคือภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติในวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนภาคที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในวิชาคณิตศาสตร์ (๔๓๘ คะแนน) และภาคใต้ในวิชาวิทยาศาสตร์ (๔๔๖ คะแนน)

➤ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๒** พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ เป็น ๔๒๗ คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์เป็น ๔๕๑ คะแนน โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๘ และ ๒๕ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ภาคตะวันออก มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งสองวิชา (๔๙๕ และ ๕๐๘ คะแนน ตามลำดับ) รองลงมาคือ ปริมณฑลและกรุงเทพมหานคร ส่วนภาคที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ภาคกลางในวิชาคณิตศาสตร์ (๔๐๒ คะแนน) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในวิชาวิทยาศาสตร์ (๔๓๐ คะแนน) อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ลดลงจากเดิม ๑๔ และ ๒๐ คะแนนตามลำดับ

๒) การอาชีวศึกษา

ผลจากการทดสอบด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ของ สทศ. พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๕๔ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยด้านอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ในสมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้ เป็นร้อยละ ๕๖.๒๓ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ ร้อยละ ๕๒.๕๑ ส่วนสมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาต่างๆ อยู่ระหว่างร้อยละ ๔๔.๕๘ - ๗๙.๓๓ และในระดับ ปวส. สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๓๑.๓๘, ๓๕.๔๗ และ ๓๓.๖๗ ตามลำดับ

๒.๑.๒ อัตราการรู้หนังสือ

อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่าในปี ๒๕๕๒ อยู่ที่ร้อยละ ๙๓.๕ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ร้อยละ ๘๓.๗ แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของยุโรปตะวันออกและอเมริกาเหนือที่ร้อยละ ๙๙.๐

๒.๑.๓ คุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาคุณภาพของผู้จัดการศึกษา จากข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓) ของ สทศ. พบว่า ในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ ๘๒.๕, ๘๒.๘, ๗๗.๕ และ ๘๑.๔ ตามลำดับ โดยยังมีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานอยู่อีกส่วนหนึ่ง สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ ๑๗.๕ สถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ร้อยละ ๑๗.๒ สถาบันอาชีวศึกษา ร้อยละ ๑๔.๙ และสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ ๖.๓ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ภาคที่มีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ผ่านการรับรองมากที่สุด คือ ภาคเหนือ ในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ร้อยละ ๒๒.๙ และ ๒๑.๐๖ ตามลำดับ ส่วนสถาบันอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๑๙.๔ และสถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง ร้อยละ ๙.๐

๒.๑.๔ ความสามารถในการคิดของผู้เรียน

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีร้อยละ ๕๘.๔๔ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีร้อยละสูงสุด (๘๕.๔) รองลงมาคือภาคใต้ (๖๖.๗) ภาคกลาง (๖๐.๙) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๗.๑) และภาคเหนือมีร้อยละต่ำสุด (๕๐.๗)

๒.๑.๕ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง พบว่าสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานนี้มีร้อยละ ๗๙.๘ และ ๗๕.๓ ตามลำดับ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครมีร้อยละมากที่สุด (๙๓.๕ และ ๙๓.๐ ตามลำดับ) และสถานศึกษาในภาคเหนือมีร้อยละต่ำสุด (๗๕.๑ และ ๗๒.๗ ตามลำดับ)

๒.๑.๖ การใช้เวลาในการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน นอกเวลาทำงาน

การอ่านหนังสือของคนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ในปี ๒๕๕๔ ใช้เวลาในการอ่านต่อวันเพียง ๓๕ นาที ซึ่งค่อนข้างน้อย โดยผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการอ่านสูงสุด (๔๖ นาทีต่อวัน) รองลงมาคือภาคใต้ (๓๗ นาทีต่อวัน) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๓๓ นาทีต่อวัน) ภาคกลาง (๓๒ นาทีต่อวัน) ส่วนภาคเหนือใช้เวลาในการอ่านต่อวันต่ำสุด (๓๑ นาทีต่อวัน)

๒.๑.๗ คุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชน

จากข้อมูลจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในปี ๒๕๕๔ ในภาพรวมมีจำนวนลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษามีจำนวนลดลงค่อนข้างมาก ส่วนผู้ที่กำลังเรียนหรือสำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ๒๕๕๔ มีผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา จำนวน ๒๔,๔๕๓ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๒,๕๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ ส่วนผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา มีจำนวน ๙๘,๕๓๓ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๒๒,๐๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙

๒.๒ โอกาสทางการศึกษา

๒.๒.๑ ปีการศึกษาเฉลี่ย

ระดับการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นในประชากรทุกช่วงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ โดยกลุ่มที่อยู่ในวัยแรงงาน คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๕๙ ปี พบว่าปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๘.๗ ปี ในปี ๒๕๕๐ เป็น ๙.๑ ปี ในปี ๒๕๕๔ หรืออาจกล่าวได้ว่าคนไทยวัยแรงงานในปี ๒๕๕๔ มีการศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๔ ปีการศึกษาเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครสูงสุด (๑๑.๒ ปี) รองลงมาคือภาคกลางและภาคใต้ (๙.๑ ปี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๙.๐ ปี) ส่วนภาคเหนือมีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด (๘.๗ ปี)

๒.๒.๒ อัตราการเข้าเรียน

คนไทยยังมีโอกาสได้เรียนรู้ไม่ครบทุกคน แต่มีแนวโน้มได้รับการศึกษามากขึ้น จากข้อมูลอัตราการเข้าเรียนพบว่า ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีเด็กและเยาวชนไทยเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานร้อยละ ๘๖.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๑๗ ปี ซึ่งเพิ่มจากปีการศึกษา ๒๕๕๓ ร้อยละ ๐.๓ โดยในระดับก่อนประถมศึกษา มีผู้เข้ารับการศึกษาร้อยละ ๑๐๔.๓ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี (เกินร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจากนับรวมเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งอาจมีอายุไม่ถึง ๓ ปี) ส่วนการศึกษาภาคบังคับซึ่งครอบคลุมระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๗.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๔ ปี โดยระดับประถมศึกษา มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๕.๗ ของประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๑ ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๙๒.๑ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๖๘.๗ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี นอกจากนี้ โอกาสของผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาก็มีมากขึ้น โดยมีผู้เข้าเรียนสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับเพิ่มขึ้นทุกปี จากร้อยละ ๓๔.๕ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๘-๒๑ ปี ในปี ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๓๘.๓ ในปี ๒๕๕๔

เมื่อจำแนกโอกาสการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามระดับการศึกษา สรุปได้ดังนี้

๑) โอกาสในการได้รับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) เด็กที่เข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล ๓ ปี) เมื่อเทียบกับประชากรอายุ ๓-๕ ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๑.๙ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๑๐๔.๓ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔

๒) โอกาสในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) อัตราการเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น) เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๔ ปี

มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อจำแนกตามระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๑ ปี ลดลงจากร้อยละ ๙๓.๘ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๘๕.๗ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ ขณะที่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๙๑.๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๙๒.๑ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ โดยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๑ ร้อยละ ๑.๑

๓) โอกาสในการได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในช่วง ๔ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) อัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๔ อัตราการเข้าเรียนเท่ากับร้อยละ ๖๘.๗ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๑ ร้อยละ ๖.๘ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่เรียนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นสัดส่วนประเภทสามัญศึกษา : อาชีวศึกษา เท่ากับ ๖๕ : ๓๕

เมื่อพิจารณาอัตราการเข้าเรียนสุทธิ จากรายงานผลการวิเคราะห์โอกาสการได้รับการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ อัตราการเข้าเรียนสุทธิในภาพรวมระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งประเทศเป็นร้อยละ ๕๘.๑, ๙๐.๑, ๗๖.๕ และ ๕๕.๖ ตามลำดับ โดยอัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับการศึกษาภาคบังคับเป็นร้อยละ ๙๓.๑ และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี เป็นร้อยละ ๘๘.๕ และเมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานครมีอัตราการเข้าเรียนสุทธิสูงสุดในทุกระดับการศึกษา โดยในระดับก่อนประถมศึกษา ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๗๓.๖) ภาคกลาง (๖๐.๒) ภาคเหนือ (๕๙.๕) ภาคใต้ (๕๔.๘) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๔.๒) และในระดับการศึกษาภาคบังคับ ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๙๕.๐) ภาคเหนือ (๙๓.๗) ภาคกลาง (๙๓.๔) ภาคใต้ (๙๓.๑) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๙๒.๗) ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๗๐.๘) ภาคใต้ (๕๗.๘) ภาคเหนือ (๕๗.๑) ภาคกลาง (๕๕.๕) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๐.๕)

๒.๒.๓ อัตราการคงอยู่

อัตราการคงอยู่ของผู้เรียนในแต่ละปี พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ยังคงเรียนอยู่เฉลี่ยร้อยละ ๙๘.๐ ซึ่งน้อยกว่าปี ๒๕๕๓ โดยยังคงเรียนในระดับประถมศึกษาเฉลี่ยร้อยละ ๙๙.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเฉลี่ยร้อยละ ๙๕.๖ และจากข้อมูลของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่า ผู้ที่เข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ มีอัตราการคงอยู่ในสถานศึกษาจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ มีร้อยละ ๘๙.๕ และลดลงเป็นร้อยละ ๘๕.๖, ๗๙.๖ และ ๖๘.๔ ในระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๓ และ ๔/ปวช.๑ ตามลำดับ จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖/ปวช. ๓ เหลือเพียงร้อยละ ๕๔.๘ ที่ยังคงเรียนอยู่ในสถานศึกษา

๒.๓ การปฏิรูปครู

๒.๓.๑ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับตัวชี้วัดนักเรียนต่อครู ปี ๒๕๕๒ จากประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการจัดอันดับ จำนวน ๕๙ ประเทศ พบว่าอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาของไทยอยู่ที่อันดับ ๓๔ และระดับมัธยมศึกษาอยู่ อันดับที่ ๕๔ โดยมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู เป็น ๑๖ : ๑ และ ๒๑ : ๑ ตามลำดับ

๒.๓.๒ จำนวนครูที่ขาดแคลนแต่ละสาขา

ครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการขาดแคลนค่อนข้างมาก ซึ่งจากข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า ขาดแคลนครูประมาณ ๕ หมื่นกว่าอัตรา และรายวิชาที่มีปัญหาขาดแคลนครูมากที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ รองลงมาคือ ภาษาต่างประเทศ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะศึกษา คอมพิวเตอร์

๒.๓.๓ คุณภาพของครู

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานนี้ มีร้อยละ ๗๙.๒๓ และ ๗๐.๗๕ ตามลำดับ

นอกจากนี้ TIMSS ได้เปรียบเทียบระดับการศึกษาของครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในประเทศต่างๆ ในปี ๒๕๕๔ พบว่า ครูไทยที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้น ป. ๔ และ ม. ๒ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ ส่วนครูที่จบระดับปริญญาตรีมีสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยในชั้น ป. ๔ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิถึงร้อยละ ๑๙ และ ๓๓ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ร้อยละ ๑๐) ส่วนในชั้น ม. ๒ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิร้อยละ ๑๗ และ ๒๑ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก และจากการสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในชั้น ป.๔ และ ม.๒ พบว่า ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมในการเตรียมการสอน และความมั่นใจในการสอน น้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก

๒.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา

๒.๔.๑ อัตราการว่างงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๔ พบว่า จำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมี ๒.๖๔๓ แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗ เมื่อเปรียบเทียบภาวะการว่างงานเป็นรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนผู้ว่างงานมากที่สุด ๙ หมื่นคน รองลงมาเป็นภาคกลาง ๖.๒ หมื่นคน ภาคเหนือ ๔.๓ หมื่นคน ภาคใต้ ๔.๑ หมื่นคน และกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด ๒.๘ หมื่นคน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงที่สุดร้อยละ ๒.๑ (๘.๙ หมื่นคน) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากันคือ ร้อยละ ๐.๙ (๕.๘ และ ๔.๗ หมื่นคนตามลำดับ) ระดับประถมศึกษาร้อยละ ๐.๕ (๔.๖ หมื่นคน) ส่วนผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดร้อยละ ๐.๒ (๒.๔ หมื่นคน) อย่างไรก็ตาม ภาวะการว่างงานของประชากรในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และลดลงมากอย่างเห็นได้ชัดในปี ๒๕๕๔

๒.๔.๒ สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงผลิตแรงงานได้ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด สถานประกอบการยังคงต้องการแรงงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะสูงมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น แต่สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษายังคงน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษาซึ่งมุ่งหวังเรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยในปี ๒๕๕๔ มีสัดส่วนเป็น ๓๕.๔ : ๖๔.๖ และผู้เรียนอาชีวศึกษามีแนวโน้มน้อยลงทุกปี อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ว่างงานยังมีมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนมาก สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้จะมีระดับคุณวุฒิทางการศึกษาตามที่นายจ้างต้องการแล้ว แต่อาจยังมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

๒.๔.๓ การมีงานทำของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๒) ด้านการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ในมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา/คุณภาพบัณฑิต สถาบันอาชีวศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก ในเรื่องที่ถูกจบ ปวช. และ ปวส. ได้งานทำภายใน ๑ ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ มีร้อยละ ๗๓.๐ และ ๗๔.๙ ตามลำดับ และเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ มีร้อยละ ๙๑.๑ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในเรื่องที่ผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษา ได้งานทำภายใน ๑ ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ มีร้อยละ ๘๒.๔ และเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ มีถึงร้อยละ ๙๓.๒

๒.๔.๔ การศึกษาของแรงงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี ๒๕๕๔ กำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไปมีร้อยละ ๔๖.๙ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีแต่ในอัตราที่ไม่มากนัก ผู้ทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาเป็นผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๒๒.๖ ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๑๖.๘ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๖.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๔.๑ ที่เหลือกระจาย

อยู่ในการศึกษาอื่น ๆ โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่า ประถมศึกษามากที่สุด แต่มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่เดียวกันผู้มีงานทำที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น

๒.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๒.๕.๑ การใช้อินเทอร์เน็ต

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๒๓.๗ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ ๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๓๘.๓ และ ๕๑.๙ ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๕๕ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๖.๕ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ ๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๖.๕ และ ๕๔.๘ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด คือ ร้อยละ ๔๔.๔ รองลงมาคือภาคกลาง (ร้อยละ ๒๗.๕) ภาคใต้ (ร้อยละ ๒๕.๕) ภาคเหนือ (ร้อยละ ๒๕.๐) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำสุด (ร้อยละ ๒๑.๕)

๒.๕.๒ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับของประเทศต่างๆ ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) พบว่า ในปี ๒๕๕๔ และปี ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ ๖.๔๑ และ ๕.๘๔ ตามลำดับ (คะแนนเต็ม ๑๐) อยู่ในอันดับที่ ๕๓ และ ๕๗ ตามลำดับ จาก ๕๙ ประเทศ

๒.๖ การวิจัยและพัฒนา

๒.๖.๑ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา

จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา (ครู/คณาจารย์/นักวิจัย/บุคลากรทางการศึกษา) ที่ใช้เวลาในกิจกรรมด้านการวิจัยและพัฒนา เทียบกับเวลาการทำงานทั้งหมดของแต่ละบุคคล พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง ๐.๙ คนต่อประชากรพันคน เมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์ซึ่งมีจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุดในกลุ่มอาเซียน คือมีจำนวน ๗.๓ คนต่อประชากรพันคน ซึ่งสูงกว่าไทยมาก

๒.๖.๒ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา

สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับของประเทศต่างๆ ด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา พบว่า ในปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ ๐.๒๔ ของ GDP เป็นอันดับที่ ๕๓ ซึ่งถือว่าต่ำหากเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาอื่น ๆ

๒.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๒.๗.๑ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทยยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง ซึ่งจากการทดสอบ O-NET ชั้น ป.๖, ม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ มีเพียงร้อยละ ๓๘.๔, ๓๐.๕ และ ๒๑.๘ ตามลำดับ และคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษ จากการทดสอบ TOEFL iBT(r) ซึ่งเป็นการสอบทางอินเทอร์เน็ต เพื่อวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นเมือง (จัดเป็นภาษาต่างประเทศ) โดยมีการสอบวัดทักษะด้านการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน สำหรับประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย ๗๕ คะแนน จาก ๑๒๐ คะแนน ส่วนการทดสอบ TOEFL PBT (The paper-based TOEFL test) ซึ่งเป็นการสอบวัดความสามารถของนักเรียนนานาชาติในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา โดยมีการสอบวัดใน ๓ ด้าน คือ ๑) Listening Comprehension ๒) Structure and Written Expression และ ๓) Reading Comprehension สำหรับประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย ๔๘๙ คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS (International English Language Testing System) ซึ่งเป็นการทดสอบภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ เพื่อประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการสอบแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ (ต่ำสุด) ถึงระดับ ๙ (สูงสุด) พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้าน Academic ซึ่งเป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ปี ๒๕๕๔ มีค่าเฉลี่ย ๕.๘ ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้าน General Training ซึ่งเป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าเรียนมัธยมศึกษา ทำงาน หรือฝึกอบรมทั่วไป ปี ๒๕๕๔ มีค่าเฉลี่ย ๕.๕

๒.๗.๒ ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI : Human Development Index) ของประเทศไทย

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI : Human Development Index) ซึ่ง United Nation Development Programme หรือ UNDP จัดทำขึ้น และมีการจัดอันดับทุกปี พบว่า ปี ๒๕๕๕ ค่าดัชนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยเท่ากับ ๐.๖๙๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน) สูงกว่าปี ๒๕๕๔ ซึ่งมีค่าดัชนีเท่ากับ ๐.๖๘๖ ประเทศไทยอยู่กลุ่มการพัฒนามนุษย์ระดับกลางที่อันดับ ๑๐๓ จากทั้งหมด ๑๘๗ ประเทศ โดยมีอันดับเป็นรองจีน (อันดับ ๑๐๑) และมาเลเซีย (อันดับ ๖๔) สิงคโปร์ (อันดับ ๑๘) ฮองกง (อันดับ ๑๓) เกาหลี (อันดับ ๑๒) ญี่ปุ่น (อันดับ ๑๐) แต่อันดับดีกว่าฟิลิปปินส์ (อันดับ ๑๑๔) อินโดนีเซีย (อันดับ ๑๒๑) เวียดนาม (อันดับ ๑๒๗) กัมพูชาและลาว (อันดับ ๑๓๘) และพม่า (อันดับ ๑๔๙)

บทที่ ๓

ความก้าวหน้าการดำเนินการจัดการศึกษา ตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

ความก้าวหน้าในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในช่วงปี ๒๕๕๕ ตามกรอบนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ซึ่งปรากฏอยู่ในนโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต โดยมีสาระของนโยบายการศึกษา คือ ๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ๒) สร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ๓) ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง ๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ๕) เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และ ๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนสรุปได้ดังนี้

๓.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

การดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ คิดเป็น เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหา ประกอบสัมมาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนผ่านโครงการและกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่านและการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน พัฒนาทักษะในกลุ่มวิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ให้แก่นักเรียนทุกระดับชั้น โดยพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาไทย จัดหาสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้แก่โรงเรียนแกนนำ อบรมครูและศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากรแกนนำ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมและวิจัยการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

๓.๑.๒ การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และเตรียมประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่ โดยพัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักสูตรและรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพเน้นทักษะกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ตามปรัชญาการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่อขยายฐานการพัฒนาให้ครอบคลุมกลุ่ม

เป้าหมายพร้อมทั้งสรรหาและพัฒนาเยาวชนเข้าสู่การแข่งขันในระดับนานาชาติ และพัฒนาฐานกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่อไป

๓.๑.๓ การส่งเสริมการอ่าน มีการจัดทำแผนและแนวทางส่งเสริมการอ่าน พัฒนาห้องสมุด ๓ ตีในสถานศึกษา จัดประกวดหนังสือเล่มเล็กในงานศิลปหัตถกรรม จัดนิทรรศการในวันหนังสือเด็กแห่งชาติ “หนังสือสร้างคนสร้างชาติ” พัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยอบรมครูเรื่องการเขียนหนังสือบันเทิงคดี เทคนิคการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรักการอ่าน จัดค่ายนักเรียนผู้นำการอ่านสร้างสรรค์ ค่ายศิลปะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ประชาชน ครู นักเรียนมีหนังสืออ่านที่มีคุณภาพและมีสาระประโยชน์ เช่น จัดประกวดหนังสือดีเด่น จัดพิมพ์จำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ “น้ำใจเด็กไทย ใส่สะอาด” และเผยแพร่คำขวัญวันเด็ก สร้างเครือข่ายและเผยแพร่ข่าวสารด้านการพัฒนาห้องสมุดและส่งเสริมการอ่าน โดยจัดทำ Facebook fan page ชื่อ Let's Read OBEC และ OBEC Library Automation System เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาห้องสมุด รวมทั้งเครือข่ายผู้ใช้งานโปรแกรมระบบห้องสมุด นอกจากนี้ ยังดำเนินโครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีเป้าหมายจัดตั้งบ้านหนังสืออัจฉริยะรวม ๔๑,๘๐๐ แห่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีหนังสืออ่านมากขึ้น

๓.๑.๔ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด เช่น พัฒนาผู้นำเยาวชนลูกเสือไทยสู่สากล ส่งเสริมเยาวชนลูกเสือมีระเบียบวินัย ส่งเสริมเยาวชนลูกเสือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นอกจากนี้ มีการ

ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความประพฤติดี เช่น อบรมอาสาสมัครเฝ้าระวังปัญหาความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา จัดค่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ จัดทำโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล โครงการฝึกจิต ปฏิบัติกาย ถวายพุทธยันตี มีการปฏิบัติธรรม จัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด เป็นต้น ส่วนในสถาบันอาชีวศึกษาซึ่งมีการทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ มีการจัดทำโครงการสุภาพบุรุษอาชีวศึกษาของโรงเรียนเอกชน ตรวจหาสารเสพติดและจัด

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

๓.๑.๕ การปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน มีการดำเนินงานปรับหลักสูตรและเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรและประชาชนทั่วไป เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น พัฒนาหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาเพื่อนบ้านสำหรับโรงเรียนชายแดนที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาศูนย์อาเซียนในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน โดยสอนภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ๑ ภาษา พัฒนาศูนย์อาเซียนศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมให้มีโรงเรียน English

Program/Mini English Program จำนวนเพิ่มขึ้น จัดหาครูมาช่วยสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีน จัดค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้มข้นให้นักเรียน จัดค่ายภาษาอังกฤษภาคฤดูร้อน พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน. อำเภอต้นแบบ จัดตั้งมุมอาเซียนใน กศน. ตำบลและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั่วประเทศ นอกจากนี้ มีการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับการทำงานในประชาคมอาเซียน จัดทำรายการเผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษาและออกอากาศทางสถานี ETV และ www.etvthai.tv จัดทำรายการสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการในรูปแบบหนังสือเสียงและหนังสืออักษรเบรลล์ จัดทำ e-braille หรือหนังสืออักษรเบรลล์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ สติกเกอร์ และบทความรายการวิทยุในการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มอาชีพคนขับรถแท็กซี่ รวมถึงจัดทำคู่มือการสอนภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มคนรับจ้างขับรถแท็กซี่และกลุ่มคนขายของให้ชาวต่างประเทศ เป็นต้น

๓.๑.๖ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๕๐๐ โรงเรียน เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล บริหารจัดการด้วยคุณภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งนี้ การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ โดยสนับสนุนการปรับห้องเรียนให้ได้มาตรฐานและทันสมัยในการใช้เทคโนโลยี (e-Classroom) นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ การเตรียมการเป็นประชาคมอาเซียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอผลงานวิชาการ นอกจากนี้ ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพระดับตำบล โดยในปี ๒๕๕๕ มีโรงเรียนคุณภาพระดับตำบลในทุกอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๘๖๗ แห่ง และมีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้นโดยกำหนดยุทธศาสตร์และวิธีการดำเนินงานที่หลากหลายทั้งการเลิกและรวมโรงเรียน โดยรวมบางชั้น รวมช่วงชั้น และรวมทั้งโรงเรียน รวมถึงพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการ ส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบพิเศษเฉพาะพื้นที่ที่ไม่สามารถยุบรวมโรงเรียนได้ และประสานชุมชนในการถ่ายโอนโรงเรียนขนาดเล็กให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนให้เข้ามารับผิดชอบรวมทั้งด้านบุคลากร

๓.๑.๗ การส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๓-๒๕๕๔ จำนวน ๔๕๗ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๘ โรงเรียน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์ขอถ่ายโอนสถานศึกษา อีกจำนวน ๑๘ โรงเรียน นอกจากนี้ มีการจัดทำยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๑) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจและหน้าที่ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งและเตรียมความพร้อมให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา นอกจากนี้ จะมีการดำเนินโครงการนำร่องโรงเรียนนิติบุคคล จำนวน ๕๘ แห่ง ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และสามารถระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชน ภาคเอกชน เข้ามา ร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนได้

๓.๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

รัฐบาลกำหนดนโยบายเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและสามารถเข้าถึงการศึกษาตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม คนไทยยังมีโอกาสได้เรียนรู้ไม่ครบทุกคน แต่มีแนวโน้มได้รับการศึกษามากขึ้น ในช่วงปี ๒๕๕๕ มีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนผ่านการจัดกิจกรรมทางการศึกษาในหลายรูปแบบเพื่อให้เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา การสนับสนุนทุนการศึกษา จัดให้มีการเทียบระดับการศึกษาและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการพัฒนาการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับผู้เรียนปกติ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ โดยมีการดำเนินงานสำคัญดังนี้

๓.๒.๑ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนทุกคนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ สนับสนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวเพิ่มขึ้นสำหรับการศึกษานอกระบบในระดับประถมศึกษาและระดับประกาศนียบัตร และค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับคนพิการในอัตราที่สูงกว่ากลุ่มประชาชนปกติ

๓.๒.๒ การพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษาปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับบริการ

ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ มีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง รวมทั้งให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของพ่อแม่และผู้ดูแลในการเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมกับการพัฒนาการทางสมอง สติปัญญา ร่างกายและจิตใจของเด็ก นอกจากนี้ มีการแจกจ่ายรับขวัญเด็กแรกเกิดสำหรับครอบครัวในการกระตุ้นพัฒนาการทางสมองของเด็กแรกเกิด จัดทำสื่อต้นแบบเพื่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดด้านวิทยาศาสตร์ที่บูรณาการคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับเด็ก

ปฐมวัย จัดทำโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย เพื่อการปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติและเทคโนโลยี และอบรมวิทยากรแกนนำและครูเพื่อต่อยอดความเข้มแข็งทางวิชาการ รวมถึงพัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัยร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนผ่านกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การคิด และมีคุณธรรมจริยธรรม

๓.๒.๓ การพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดกิจกรรมการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ การพัฒนาผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันศึกษาปอเนาะ และศูนย์การเรียนรู้ศาสนาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบบูรณาการ การส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในโครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม-ราชกุมารี ให้มีคุณภาพ การพัฒนาครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (อุสตาซ)

ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาแม่และอาหรับเพิ่มขึ้น และเพิ่มคุณวุฒิ การศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

๓.๒.๔ การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

๑) **ผู้พิการ** มีการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับ คนพิการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน และมีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา สำหรับคนพิการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับเด็กพิการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ และในรูปแบบของการจัด การเรียนร่วมภายใต้โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อให้เด็กและเยาวชนพิการเข้าถึง การศึกษาได้อย่างทั่วถึง โดยในปี ๒๕๕๔ มีเด็กพิการเข้าเรียนประมาณ ๖ แสนกว่าคน และมีการพัฒนา ศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำฐานข้อมูลนักเรียนพิการเรียนร่วม รวมถึงพัฒนา การเรียนการสอนในระบบออนไลน์ (e-learning) และจัดหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย ส่วนในระดับอาชีวศึกษา มีการจัดการเรียนร่วมและการฝึกอบรมให้กับผู้พิการและด้อยโอกาส จัดตั้ง ศูนย์สนับสนุนระบบการพัฒนาทางการศึกษาสำหรับคนพิการ และพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน และในระดับอุดมศึกษา มีการรับนักศึกษาแบบโควตาพิเศษเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้พิการสามารถเข้าไป เรียนได้ จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และจัดตั้งศูนย์บริการ นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับ คนพิการในระดับอุดมศึกษา และจัดสรรเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการระดับ อนุปริญญา และปริญญาตรี

๒) **เด็กออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้** มีการพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของบุคคล ออทิสติก และจัดทำโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในลักษณะห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคล ออทิสติก พัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้และความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีปัญหาการเรียนวิชาภาษาไทย (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) และวิชาคณิตศาสตร์ (ด้านการคิดคำนวณและโจทย์ปัญหา)

๓) **เด็กที่มีความสามารถพิเศษ** พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทาง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยสนับสนุนทุนการศึกษา จัดค่ายวิชาการ แลกเปลี่ยน นักเรียนกับโรงเรียนเครือข่ายในต่างประเทศ และจัดทำโครงการอัจฉริยะสร้างได้เพื่อสร้างนักเรียนให้ เป็นผู้มีอัจฉริยะในด้านที่ถนัดอย่างเต็มศักยภาพ มีความเสมอภาค ทั่วถึงและเป็นธรรมแก่เด็กและ เยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ มีการสนับสนุนทุนสำหรับการผลิต ครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

๔) ผู้ด้อยโอกาส มีการส่งเสริมสนับสนุนในหลายรูปแบบเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน เช่น ให้เด็กต่างด้าว/ผู้ไร้สัญชาติได้เข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายชาวเล (มอแกน) รวมถึงจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้แก่สามเณร และเปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และวิชาชีพระยะสั้น และสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการเรียนต่อต่ำ เพื่อให้มีโอกาสศึกษาต่อตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนจบปริญญาตรีภายใต้โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี

๕) ผู้สูงอายุ จัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้สูงอายุในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาเกิดการเรียนรู้ในสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยในปี ๒๕๕๕ ได้จัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น ๓๘๒,๖๘๙ คน ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง จำนวน ๑๙๑,๗๘๙ คน และการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ดำเนินงานโครงการเปิดโลกการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรม เช่น ส่งเสริมพัฒนาชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นประจำปี ผู้นำผู้สูงอายุ กิจกรรมเรียนรู้ “วิถีพุทธ-วิถีมุสลิม” เป็นต้น มีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๓,๕๒๒ คน

๓.๒.๕ โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน เพื่อให้ให้นักเรียนจากทุกอำเภอ และกิ่งอำเภอทั่วประเทศที่เรียนดี มีความประพฤติดี และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า ได้มีโอกาสรับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทแรกของหลักสูตรในต่างประเทศตามสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการ การดำเนินการมีจำนวน ๓ รุ่น ได้แก่ รุ่นที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผู้รับทุน ๙๒๑ คน รุ่นที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีผู้รับทุน ๙๑๕ คน และรุ่นที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผู้รับทุน ๖๘๙ คน รวมผู้รับทุนทั้ง ๓ รุ่น จำนวน ๒,๕๒๕ คน ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้วจำนวน ๑,๒๗๕ คน อย่างไรก็ตาม มีนักเรียนทุนจำนวนหนึ่งที่ขอปรับเปลี่ยนกลับมาศึกษาต่อในประเทศไทย เนื่องจากไม่สามารถผ่านเกณฑ์การศึกษาที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และบางรายมีปัญหาด้านภาษา หรือไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของต่างชาติได้ จึงขอลาออกจากการรับทุนสำหรับรุ่นที่ ๔ นั้น คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบการดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน รุ่นที่ ๔ โดยผูกพันงบประมาณดำเนินโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๓๙๕,๐๓๖,๘๐๐ บาท สำหรับทุน ๑,๘๕๖ ทุน เพื่อเข้ารับการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนโดยเน้นด้านวิทยาศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘

๓.๒.๖ การเทียบระดับและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

๑) การเทียบระดับ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ดำเนินการให้มีการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา เพื่อยกระดับการศึกษาของประชาชน และขยายจำนวนสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาจากเดิม ๓๔๒ แห่ง เป็น ๔๗๐ แห่งทั่วประเทศ เพิ่ม

จำนวนครั้งในการเทียบระดับการศึกษาจาก ๑ ครั้ง/ปี เป็นปีละ ๔ ครั้ง ให้การอบรมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานเทียบระดับการศึกษา และจัดทำคู่มือดำเนินงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา คู่มือคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา และคู่มือผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา เพื่อเผยแพร่ให้แก่สถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาได้มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันผลจากการดำเนินการพบว่า มีผู้ขอรับการประเมินเทียบระดับของ กศน. เพิ่มขึ้น โดยมีผู้ขอรับการเทียบระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษา ตามลำดับ

๒) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มีการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษานอกระบบเพื่อสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเรียนจบใน ๘ เดือน สำหรับผู้ที่นำความรู้ ประสบการณ์ที่ประกอบอาชีพอยู่มาเทียบกับหลักสูตรที่ กศน. กำหนดขึ้น เพื่อขอรับวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในส่วนของอาชีวศึกษา มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ และมีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตลอดจนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สามารถเทียบประสบการณ์วิชาชีพเพื่อรับวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ๑๔๘ แห่ง และมีการจัดทำคู่มือการเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้ และประสบการณ์กลุ่มเกษตรกร พนักงานรักษาความปลอดภัย หมอนวดแผนโบราณ และผู้มีอาชีพขับรถรับจ้าง นอกจากนี้ มีการเตรียมการเพื่อเทียบโอนประสบการณ์สายวิชาชีพ ปวช. ได้ใน ๘ เดือน โดยพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานรายวิชาของหลักสูตร ปวช. และ ปวส. เป็นชุดการเรียนวิชาชีพตามโมดูลสมรรถนะอาชีพ สำหรับผู้เรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ส่วนการเทียบโอนในระดับอุดมศึกษา มีการถ่ายโอนหน่วยกิตกลับมายังสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดในประเทศไทยของโครงการนำร่องการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย อินโดนีเซียและไทย การสร้างและพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตของโครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน หรือ ASEAN University Network (AUN) และการส่งเสริมและพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังได้ริเริ่มดำเนินการพัฒนาระบบและกลไกการจัดการระบบธนาคารหน่วยการเรียน (Credit Bank System) และจัดทำระบบธนาคารหน่วยกิต จำนวน ๑ ระบบ

๓.๒.๗ จัดให้มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ซึ่งจัดตั้งในปี ๒๕๓๕ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีผู้กู้ยืมรายใหม่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี จำนวน ๗๑,๔๓๘ ราย วงเงิน ๓,๙๕๐.๘๓ ล้านบาท นอกจากนี้ มีการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนที่สนใจเรียนต่อในระดับ ปวส. และอุดมศึกษาสามารถกู้เรียนได้ในสาขาวิชาขาดแคลน จบแล้วสามารถทำงานได้ทันที สนับสนุนการเรียนสาขาอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ เพิ่มค่าครองชีพระหว่างเรียน และเริ่มใช้เงินคืนเมื่อมีเงินเดือนถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยเริ่มให้กู้ในปี ๒๕๕๕ ขณะนี้มีนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ กรอ. แล้ว จำนวน ๑๗,๑๐๙ ราย

๓.๒.๘ กองทุนตั้งตัวได้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเป็น “กองทุนตั้งตัวได้” ตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง

ศึกษาธิการ และมีการอนุมัติงบประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในการดำเนินการ เพื่อให้โอกาสแก่นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ หรือสำเร็จการศึกษาแล้วไม่เกิน ๕ ปี แต่ขาดแหล่งเงินทุนในการดำเนินงาน ให้เป็นผู้ประกอบการ SMEs รุ่นใหม่ ใน ๓ กลุ่มธุรกิจ คือ (๑) วิสาหกิจชุมชน SMEs และธุรกิจตาม ๕ กลุ่มทักษะอาชีพ (๒) ผู้ประกอบการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ และ (๓) การลงทุนธุรกิจนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา โดยดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนตั้งตัวได้ พ.ศ.๒๕๕๕ ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และรัฐบาลได้เปิดโครงการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ พร้อมทั้งลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บลย.) และสถาบันการเงินของรัฐ ๕ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการปล่อยกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ผู้กู้จะได้รับวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินรายละ ๓ ล้าน โดยขอรับการสนับสนุนเงินเพื่อประกอบธุรกิจจากกองทุนตั้งตัวได้ผ่านหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ ๕๖ แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ

๓.๒.๙ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทั้งในระดับอำเภอและตำบลทั่วประเทศ โดยใช้สถานศึกษาสังกัด กศน. เป็นศูนย์ในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพชุมชน และฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (๕๐-๑๕๐ ชั่วโมง) ประกอบด้วย ๕ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านบริหารจัดการและบริการ โดยในระดับอำเภอมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภออย่างน้อยอำเภอละ ๒ แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลางการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสดง จำหน่าย กระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร และประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานและสถานศึกษาต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และระหว่างจังหวัด กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ประชาชนนอกระบบที่ว่างงานและต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่ และประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม

๓.๓ ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง

ในช่วงปี ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา มีการดำเนินงานเพื่อปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ ดึงดูดคนรุ่นใหม่ที่เก่งและดีมาเป็นครู พัฒนาคูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง และวางแผนการสรรหาครูให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

๓.๓.๑ การผลิตครูมีอาชีพ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อโครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่ เป็นโครงการผลิตครูมีอาชีพ เพื่อผลิตครูที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพและมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครู กำหนดเป้าหมายการผลิต จำนวน ๕ รุ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ รวมจำนวน ๓๐,๐๐๐ คน ด้วยหลักสูตรครูระดับ

ปริญญาตรี ๕ ปี และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยในปี ๒๕๕๕ มีอัตราบรรจุสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๕๖๖ คน มีนักศึกษาจากโครงการครูพันธุ์ใหม่เข้าร่วม ๗๓๗ คน ที่เหลืออีก ๘๒๙ อัตรา จะเปิดรับสมัครนิสิตนักศึกษาครูที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งผู้เรียนต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ๓ ปีการศึกษา ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ โดยจะบรรจุตามสาขาที่เป็นความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓.๓.๒ การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของสถาบันผลิตครู โดยดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดตั้งคลัสเตอร์ครูศึกษา ใน ๔ สาขาวิชา คือ ๑) คณิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ๒) การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ๓) ภาษาอังกฤษในภูมิภาคอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และ ๔) การจัดตั้งเครือข่ายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นอกจากนี้ยังสนับสนุนการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับระดับกลุ่มคุณภาพและความเข้มแข็งเฉพาะสาขาของสถาบันผลิตครูแต่ละแห่ง อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย แผน หรือการกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะสนับสนุนการดำเนินงานเสริมสร้างหรือส่งเสริมความเข้มแข็งและความเป็นเลิศของสถาบันผลิตครู

๓.๓.๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา โดยรับรองปริญญาทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) และประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพของสถาบันต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมจำนวน ๓๔ หลักสูตร รับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ โดยการเทียบโอน จำนวน ๘,๘๑๗ คน นอกจากนี้ ได้ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๓๘,๖๖๘ ราย ต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๑๗,๙๙๖ ราย

๓.๓.๔ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ โดยการฝึกอบรมและพัฒนา เช่น การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น พัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณวุฒิที่สูงขึ้นเป็นอาจารย์นักวิจัย โดยจัดสรรทุนปริญญาเอก ทุนวิจัย รวมทั้งทุนเสริมสร้างสมรรถนะด้านวิชาชีพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ และดำเนินโครงการเสริมพลังปัญญาครูต้นแบบ มุ่งให้ครูต้นแบบและครูแห่งชาติได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน อีกทั้งสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และอบรมกลุ่มครูที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งอบรมครูที่สอนวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

๓.๓.๕ การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา ได้แก่ ๑) พิจารณาปรับปรุง (ร่าง) เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ๒) เห็นชอบร่างเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป ได้แก่ ๑) จัดทำคู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) จัดทำคู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๓) จัดทำโครงการวางแผนกำลังคนในสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังที่ปรับปรุงใหม่ ข้อมูลประชากร ข้อมูลข้าราชการครูในสถานศึกษามาใช้ในการวางแผนกำลังคนในสถานศึกษาทุก ๆ ๓ ปี และ ๔) กำกับติดตามสภาพการใช้อัตรากำลังในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนกำลังคนในภาพรวม

๓.๓.๖ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู มีการกำหนดหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าของการประกอบวิชาชีพครูโดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ยกย่องและผดุงเกียรติวิชาชีพครู การประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ รวมทั้งปรับปรุงเงินเดือนชดเชยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการปรับเงินเดือนของภาครัฐ ๑๕,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ดำเนินโครงการครูคืนถิ่นเพื่อยุบรวมกับครอบครัว ซึ่งจะทำให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ และแก้ไขปัญหาหนี้สินครู โดยจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้กู้ยืม การให้สินเชื่ออย่างสร้างสรรค์ การออกคลินิกการเงินเคลื่อนที่เพื่อให้คำปรึกษาในส่วนภูมิภาค ด้วยการเพิ่มรายได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และให้คำปรึกษาโดยตรงที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตครูทางโทรศัพท์ และเว็บไซต์

๓.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

การจัดการศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๕ มีการดำเนินงานเพื่อผลิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

๓.๔.๑ การพัฒนาคุณภาพการจัดอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

๑) การจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการบริการ โดยจัดตั้งในรูปแบบกลุ่มจังหวัดจำนวน ๑๘ แห่ง และกรุงเทพมหานครอีก ๑ แห่ง รวม ๑๙ แห่ง และมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภายใต้สถาบันการอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรีสายปฏิบัติการ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน โดยเน้นให้จัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงได้จัดตั้ง “ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (Dual Vocational Education Center)” ขึ้นเป็นหน่วยงานภายในเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการเฉพาะ

๒) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี/สายปฏิบัติการ โดยจัดทำรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับสาขาวิชา เพื่อพัฒนาสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยในปี ๒๕๕๕ มีเป้าหมายจัดทำหลักสูตรจำนวน ๒๘ สาขาวิชา

๓) การจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือเทคนิคและเทคโนโลยีเกษตร โดยพัฒนานักวิชาการและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเครือข่ายการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาเกษตร ๔๘ แห่ง และนาร่อง ๙ แห่ง และจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพกำลังคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี โดยมีเป้าหมายรับนักศึกษาสาขาวิชาปิโตรเคมี จำนวน ๓๕ คน/ปี ให้แก่วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด จังหวัดระยอง

๔) การเรียนการสอนแบบทวิภาคี โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการหรือภาคเอกชน เพื่อจัดการศึกษาและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี มี ๒ รูปแบบ คือ โรงเรียน-โรงงาน และโรงงาน-โรงเรียน ซึ่งทำให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริงทั้งในสถานประกอบการ และในสถานศึกษา จะทำให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาทั้งด้านทักษะความรู้ การมีวินัยในการฝึกปฏิบัติงาน การจำหน่ายบริการหลังการขาย และหารายได้ระหว่างเรียน รวมทั้งสถานศึกษาสามารถปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน เพื่อเคลื่อนไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นจริงได้ และสามารถแก้วิกฤติแรงงาน รวมทั้งรองรับการเปิดตลาดแรงงานเสรีในอาเซียน การดำเนินงานโครงการเสริมสร้างทักษะชีวิต ผ่านโครงการโรงเรียนในโรงงาน โรงงานในโรงเรียน (โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์) และพัฒนาการสอนของครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมสนับสนุนครูวิจัยพัฒนาหลักสูตร จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารายวิชาการสอนวิชาชีพในโรงเรียน ซึ่งมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐๐ โรง

๕) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สายวิชาชีพ พัฒนาหลักสูตรสมรรถนะอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน ๓๒ สาขาวิชา สำหรับเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สำหรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อให้ได้วุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพและมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อให้ได้วุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๖) การพัฒนาศูนย์ฝึกอบรบอาชีพศึกษาในสถานศึกษา เพื่อฝึกอบรบด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนที่ไม่มียานทำ ผู้ถูกเลิกจ้างงาน ผู้กำลังอยู่ในข่ายเลิกจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มียานทำ และประชาชนที่สนใจ และเกิดการรวมกลุ่มสร้างและพัฒนาอาชีพนำไปสู่การสร้างองค์กรธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๘๔ แห่ง โดยนำสาขาวิชาชีพที่มีความเป็นเลิศของสถานศึกษาและความต้องการของท้องถิ่นมาสอน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรบประมาณ ๑๘,๙๒๒ คน โดยส่วนใหญ่สนใจเข้ารับการอบรบในสาขาวิชาคหกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในโรงเรียนเอกชนในระบบทั้งอาชีวศึกษาและสามัญศึกษา

๗) การพัฒนาระบบบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียนให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจ การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ เพื่อให้มีโอกาสก้าวเข้ามาเป็นผู้ประกอบการใหม่ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถฟื้นตัวและมีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ จำนวน ๔๑๕ แห่ง ศูนย์บ่มเพาะแบบบูรณาการสหวิชาชีพ (Integrated Multi-Occupational for Entrepreneurs Incubator : IMOEI) จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ แห่ง

๘) การขยายศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix-it Center) เพื่อช่วยเหลือ ดูแลรักษาซ่อมบำรุงอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเครื่องมือประกอบอาชีพของชุมชนในเบื้องต้น โดยดำเนินกิจกรรมของโครงการและขยายศูนย์ซ่อมสร้าง จำนวน ๑,๗๐๐ แห่ง และกำหนดเป้าหมายที่จะยกระดับช่างชุมชน จำนวน ๘,๕๐๐ คน ให้บริการประชาชนอย่างน้อย ๑๗๐,๐๐๐ คน และบริการหมู่บ้านได้อย่างน้อย ๕,๑๐๐ หมู่บ้าน เพื่อขยายศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it Center) ๒๐,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้ มีการจัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อยกระดับการพัฒนานวัตกรรมต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP สนับสนุนการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่นสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

๓.๔.๒ การพัฒนาคุณภาพการจัดการอุดมศึกษา มีการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

๑) การพัฒนาระบบบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษา มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) เพื่อทำหน้าที่บ่มเพาะให้เกิด “บริษัทจัดตั้งใหม่” และ “ผู้ประกอบการใหม่” โดยอาศัยข้อได้เปรียบจากสภาพแวดล้อมทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความแข็งแกร่ง และสามารถพัฒนาออกไปเป็น “บริษัทเต็มรูปแบบในอนาคต” เพื่อเป็นช่องทางการนำผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมที่สร้างในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาสู่กระบวนการใช้งานเชิงพาณิชย์ สร้างวงจรรายได้ ผลประโยชน์กลับสู่สถาบันอุดมศึกษาและประเทศในระยะยาว ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ (UBI) แล้ว จำนวน ๕๖ แห่ง กระจายตามเครือข่ายอุดมศึกษา ๙ ภูมิภาค มีผู้ประกอบการใหม่ที่เข้ารับการบ่มเพาะอยู่ในหน่วย UBI รวม ๒๑๗ ราย แยกระดับสถานะธุรกิจเป็นบริษัทจัดตั้งใหม่ (Start-up Company) จำนวน ๑๒๖ ราย และเตรียมพัฒนาเป็นบริษัทจัดตั้งใหม่ (Spin-off Company) อีก ๘๗ ราย ผลการดำเนินงานหน่วย UBI จำนวน ๔๓ แห่ง ที่เข้าระบบเครือข่ายสามารถพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดจำนวนรวม ๑๕๔ ราย โดยมีผู้ประกอบการที่มีสถานะเป็นบริษัทจัดตั้งใหม่ ยังคงรับการบ่มเพาะธุรกิจอีก ๑๐๔ ราย และมีผู้ประกอบการที่ผ่านการประเมินศักยภาพเป็นบริษัทเต็มรูปแบบในอนาคต จำนวน ๕๑ ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗๕ และ ๕๘.๖๒ ตามลำดับ มีการจ้างงานประมาณ ๑,๔๐๐ คน

๒) การส่งเสริมสนับสนุนสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ เป็นการฝึกทักษะการบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้เรียนมา จัดทำเป็นโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดอาชีพ

ตลาดแรงงาน โดยให้สนับสนุนนักเรียน ระดับปวช. ในการจัดทำโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ เช่น วิทยาลัยชุมชนพิจิตร มีผลงานในสาขา ยานยนต์ เชื่อมโลหะ ไฟฟ้ากำลัง อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และบัญชี วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี จัดทำโครงการรถประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภทรถประดิษฐ์และประเภทรถตลาด ตู้อบสมุนไพร ระบบน้ำหยดพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้ไฟฟ้าและโซลาเซลล์ เป็นต้น

๓) การจัดสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างเป็นระบบ หรือเป็นการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่ให้ความร่วมมือแบบเต็มเวลา เป็นเสมือนเจ้าหน้าที่หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราว อาจได้รับเงินเดือน ค่าจ้างสวัสดิการหรือค่าตอบแทนอื่นตามความเหมาะสม ในปี ๒๕๕๔ มีผู้เข้าร่วมโครงการเป็นนักศึกษา ๒๖,๐๔๘ คน สถาบันอุดมศึกษา ๑๐๘ สถาบัน และสถานประกอบการ ๑๒,๙๖๒ แห่ง

๓.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษา และให้การสนับสนุนการจัดระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ สร้างโอกาสให้เยาวชนของชาติ และประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ในช่วงปี ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา มีการดำเนินงานส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงแหล่งความรู้ต่าง ๆ และเพิ่มความเท่าเทียมด้านการศึกษาของผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

๓.๕.๑ การส่งเสริมการเรียนรู้จากเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต)

๑) การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (มีการทดลองนำร่องจัดหาคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่นักเรียนและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ รวมทั้งคอมพิวเตอร์สำรองให้แก่โรงเรียน จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เครื่อง ในปีนี้มีการจัดสรรคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ เครื่อง ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั่วประเทศ สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จะจัดสรรเพิ่มเติมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ เครื่อง โดยจะมีการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ตตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป

๒) การจัดทำและพัฒนาเนื้อหาตามหลักสูตรในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ (e-Content) ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อบรรจุลงในเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ เล่ม และสื่อการเรียนรู้ (Learning Object) ของ สพฐ. ที่ได้พัฒนาออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวน ๓๓๖ เรื่อง

๓) การเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษา โดยจัดอบรมวิทยากรหลักจำนวน ๑๐๐ คน และอบรมหลักสูตรการบูรณาการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) เพื่อยกระดับการเรียนการสอน ให้แก่วิทยากรแกนนำจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อนำไปขยายผลอบรมให้ครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต่อไป

๔) การพัฒนาเครือข่ายไร้สายและระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย มีการพัฒนาเครือข่ายไร้สาย (Wi-Fi) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๒๗,๒๓๕ โรงเรียน โดยปรับเปลี่ยนระบบอินเทอร์เน็ตเดิมเป็นระบบใหม่ที่ความเร็ว ๔-๑๐ Mbps (Megabit per second) พร้อมทั้งติดตั้ง

อุปกรณ์จุดเชื่อมต่อแบบไร้สาย (Wireless Access Point) ระบบการจัดเก็บ Log file ระบบตรวจสอบสิทธิการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต และปรับปรุงประสิทธิภาพเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประเภทสาย (Fiber Optic) และประเภทไร้สายความเร็วสูง (Wi-Net) และจัดหาจุดเชื่อมต่อ Access Point อย่างรักก็ตาม ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตด้วยระบบไฟเบอร์ออฟติกที่มีความเร็ว ๑ เมกกะบิต จำนวน ๙,๖๐๐ โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่เหลือยังเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในระดับความเร็วที่ต่ำ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับกับจำนวนแท็บเล็ตในอนาคต จึงจะมีการเพิ่มขีดความสามารถเรื่องช่องทางความเร็วของอินเทอร์เน็ตในปีการศึกษาต่อไป

๓.๕.๒ การจัดการระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษาและการให้บริการเครือข่าย มีการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบคอมพิวเตอร์ของศูนย์ข้อมูล Data Center พัฒนาระบบเครือข่าย (Networking) รวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและขยายโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงไปยังโรงเรียน จำนวน ๗,๖๐๖ แห่ง เพื่อให้ครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ บูรณาการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจากเดิม ๒๐๐ แห่ง เป็น ๓,๐๙๔ แห่ง ครอบคลุมสถาบันอุดมศึกษาในทุกจังหวัดทั่วประเทศ การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet) ให้ครอบคลุมโรงเรียนดีประจำตำบล จำนวนกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแก่หน่วยงานและสถานศึกษาที่อยู่ภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นเครือข่ายที่ติดตั้งให้แก่หน่วยงานและสถานศึกษาที่อยู่ภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ประมาณ ๓๔,๗๐๐ แห่ง นอกจากนี้ ได้จัดหาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตำบลและหมู่บ้านให้มีความเร็วไม่น้อยกว่า ๑ Mbps ด้วยการใช้สื่อโมเด็ม (Asynchronous Digital Subscriber Line: ADSL) หรือจานดาวเทียม ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๒,๑๑๒ แห่ง และวางแผนให้ กศน. ตำบลทุกแห่ง (๗,๔๐๙ แห่ง) มีอินเทอร์เน็ตให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

๓.๕.๓ การส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล ส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาและองค์ความรู้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งใช้รูปแบบการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างง่ายด้วยตนเอง (TCU-LMS) ให้แก่เครือข่ายมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) จำนวน ๒๒ สถาบัน จัดทำสาระการเรียนรู้ จัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทั้งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยและสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณอาชีวศึกษา

๓.๕.๔ การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัลวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี มีการพัฒนาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของประเทศไทย จำนวน ๒๐๓ รายการ ในรูปแบบต่างๆ เช่น Learning Object, e-book, Web-based Training, SciInfoNet ทัศนศึกษาเสมือน การทดลองเสมือนจริง สื่อสามมิติ พจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีฉบับอิเล็กทรอนิกส์ และวีดิทัศน์ รวมทั้งพัฒนาเว็บไซต์ www.scimath.org เพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่สื่อดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ

๓.๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

การวิจัยและพัฒนาที่มีเป้าหมายสูงสุดคือ การนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม และเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร การเงิน และเวลาอย่างสูง ในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ และสามารถต่อยอดเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

๓.๖.๑ การสร้างองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ มีการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาคัดเลือกผลงานและสิ่งประดิษฐ์ ส่งเข้าประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ระดับอาชีวศึกษา เพื่อจัดทำคำขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษา มีผลงานสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่จำนวนมากกว่า ๑๒๕ ชิ้นงาน และได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์พระราชบัญญัติสิทธิบัตร จำนวนกว่า ๘๐ ชิ้นงาน นอกจากนี้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการต่อยอดสิ่งประดิษฐ์สู่เชิงพาณิชย์ และมีสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์ จำนวน ๓๕ ชิ้นงาน รวมทั้งต่อยอดผลงานสิ่งประดิษฐ์ใน ๔ ประเภท คือ สิ่งประดิษฐ์เพื่อการยังชีพ เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปครัวสิ่งแวดล้อม และพลังงานทดแทน นอกจากนี้ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันประดิษฐ์หุ่นยนต์ยุวชนอาชีวศึกษา

๓.๖.๒ การพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ รัฐบาลจัดสรรเงินสนับสนุนการทำวิจัยเชิงบูรณาการให้แก่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน ๙ แห่ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัย และได้ผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ในกลุ่มคลัสเตอร์ของการเกษตรอาหาร อุตสาหกรรมสุขภาพ พลังงาน สิ่งแวดล้อม และมนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ มีผู้รับทุนโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาจำนวน ๑,๔๗๒ ทุน และโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน ๘๙๕ ทุน

๓.๖.๓ สนับสนุนการวิจัยแก่นักศึกษาและอาจารย์รุ่นใหม่ สนับสนุนการวิจัยแก่นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั่วประเทศเพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการของประเทศสู่ระบบการวิจัยของประเทศ โดยสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยในปี ๒๕๕๕ ประเภทบัณฑิตศึกษา จำนวน ๓๑๙ โครงการ และพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ โดยกำหนดเป้าหมายจัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัยให้แก่อาจารย์รุ่นใหม่จำนวน ๒๗๐ ทุน

๓.๖.๔ การพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สว.) เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารงานวิจัย โดยการสร้างความเป็นเลิศในระบบเครือข่ายงานวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลการดำเนินงานของ ๙ ศูนย์ ได้แก่ ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ๑,๘๖๘ ชิ้นงาน วิทยานิพนธ์ระดับนานาชาติ ๔,๗๐๖ ชิ้นงาน อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร จำนวน ๑๕๘ ชิ้นงาน เอกสารเสนอผลงานวิจัย ๑๑,๖๑๖ ชิ้นงาน นักวิจัยระดับหลังปริญญาเอก ๗๕ คน บัณฑิตศึกษาระดับปริญญาเอก ๒,๒๑๖ คน ระดับปริญญาโท ๗,๖๘๔ คน

๓.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ มาอย่างต่อเนื่อง ในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินงานเตรียมความพร้อมและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สรุปได้ดังนี้

๓.๗.๑ การเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศในอาเซียน ให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ บุคลากรและประชาชนทั่วไป โดยในปี ๒๕๕๕ ได้จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนและนักศึกษา เช่น จัดค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้มข้นของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จัดค่ายภาษาอังกฤษภาคฤดูร้อน พัฒนาผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูสอนภาษาอังกฤษ พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีการเตรียมความพร้อมให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา โดยพัฒนาศูนย์อาเซียนในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน โดยสอนภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ๑ ภาษา (Sister School) โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านและมีที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน (Buffer School) และศูนย์อาเซียนศึกษา เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียนและชุมชน (ASEAN Focus School) ส่งเสริมให้มีโรงเรียน English Program/Mini English Program จำนวนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มีการพัฒนาหลักสูตรโดยปรับหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาเพื่อนบ้านสำหรับโรงเรียนชายแดนที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ๒๔ โรงเรียนต้นแบบ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน

การส่งเสริมทักษะทางภาษาให้แก่ประชาชน มีการจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน. อำเภอต้นแบบ ๕ แห่ง จัดตั้งมุมอาเซียนใน กศน. ตำบลและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จัดทำรายการเผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ สติ๊กเกอร์ และบทความรายการวิทยุในการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มอาชีพคนขับรถแท็กซี่ รวมถึงจัดทำคู่มือการสนทนาภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มคนรับจ้างขับรถแท็กซี่และกลุ่มคนขายของให้ชาวต่างประเทศ เป็นต้น

๓.๗.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๕๕ มีการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ เช่น สร้างความร่วมมือเพื่อ

พัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอุดมศึกษาระหว่างประเทศเพื่อพัฒนา ศักยภาพบัณฑิตไทยด้วยการให้ทุนระยะสั้นและมีการถ่ายโอนหน่วยกิตกลับมายังสถาบันอุดมศึกษา ดันสังกัด นอกจากนี้ มีการพัฒนาเครือข่ายด้านการศึกษา โดยพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับ ต่างประเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย (SEAMEO RIHED) และดำเนินโครงการเครือข่าย มหาวิทยาลัยอาเซียน รวมทั้งฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐในประเทศต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชีย และ นำร่องแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย

๓.๗.๓ การจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) ที่เชื่อมโยงการศึกษาทุกระดับ/ประเภท และจัดทำข้อเสนอแนวทางการ ผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบร่าง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องนำหลักการ ยุทธศาสตร์ และมาตรการ ต่างๆ ไปดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาลในการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากร มนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยให้เร่งรัดการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

ระดับต่างๆ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงาน ภายใต้กรอบความร่วมมือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการจัดทำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ระดับสาขาวิชา เพื่อพัฒนาสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ มีเป้าหมายจัดทำหลักสูตร จำนวน ๒๘ สาขาวิชา อีกทั้งมีการดำเนินงานจัดตั้งสถาบัน คุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติและจัดทำมาตรฐานอาชีพให้ ได้มาตรฐานสากล ตลอดจนกำหนดองค์กรเพื่อรับรองสมรรถนะบุคคล และเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

บทที่ ๔

ผลการดำเนินการจัดการศึกษา ตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

ข้อค้นพบจากการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งได้จากแบบสอบถามผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา (รัฐ อปท. และเอกชน) ผู้บริหารเขตพื้นที่ การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และ การศึกษานอกโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร รวม ๗๗ จังหวัด จำแนกตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษา ของรัฐบาล ๗ ประเด็น สรุปได้ดังนี้

๔.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

๔.๑.๑ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- เนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในระดับมากที่สุด ส่วนวิชาที่เห็นว่าอยู่ในระดับมากคือวิชาสุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพ ในขณะที่ครูผู้สอนและผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/ หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่า ทุกวิชาสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันในระดับมาก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าวิชาวิทยาศาสตร์สามารถรองรับการ เปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในระดับมาก ส่วนวิชาที่เหลือเห็นว่ายังอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๒) การส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรม การดำเนินโครงการ/กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และความเป็นสังคมประชาธิปไตย โดยภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สถานศึกษามีการ ดำเนินโครงการ/กิจกรรมเหล่านี้ในระดับที่มาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาค ต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๓) ผลที่เกิดกับผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

- ระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การสร้างสังคมประชาธิปไตย เกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อเทคโนโลยีต่างๆ) รวมทั้งรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (โดยการอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ได้ในระดับมาก ส่วนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ เห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังเห็นว่า ครูที่สอนในโรงเรียนสามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียนอยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ (เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ) เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การสร้างสังคมประชาธิปไตย สามารถคิดวิเคราะห์ได้ สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติได้ สามารถสรุปหรือจัดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่องที่อ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (โดยการอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ได้ในระดับมาก ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ที่เห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

ส่วนความเห็นของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมเห็นว่า ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างสังคมประชาธิปไตย มีความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ) และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก ส่วนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคตะวันออก เฉียงเหนือที่เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในระดับปานกลาง ส่วนภาคเหนือเห็นว่าจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในระดับมาก

๔) ความสามารถด้านการอ่าน

- ความรู้ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน ความคิดเห็นของครูระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมเห็นว่า พฤติกรรมหรือความรู้ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับการมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (อาทิ การอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และการค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) อยู่ในระดับมาก แต่ความสามารถในการสรุปหรือจัดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่องที่อ่านอยู่ในระดับ

ปานกลาง โดยที่ความเห็นของครูจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคเห็นว่ามีความแตกต่างกันระหว่างระดับปานกลางถึงระดับมาก

- ปัญหาการอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมครูผู้สอนร้อยละ ๕๕.๓ และผู้บริหารร้อยละ ๕๓.๗ เห็นว่าการอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยของผู้เรียนบางคนยังมีปัญหา โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกันยกเว้นภาคเหนือที่เห็นว่าไม่มีปัญหามากกว่า ในขณะที่ผู้ปกครองนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกลับเห็นว่าปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่า ผู้เรียนการศึกษานอกโรงเรียนร้อยละ ๑๓.๒ เห็นว่ายังมีผู้เรียนที่มีปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่าน โดยภาพรวมผู้เรียนระดับประถมศึกษา เห็นว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับกิจกรรมดังกล่าวในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองและผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเห็นว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๕) ความรู้ความสามารถของครู

- การสอนของครูในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสอนนักเรียนให้เข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียนในแต่ละวิชา ในมุมมองของผู้ปกครอง โดยภาพรวมเห็นว่า การสอนของครูในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคมศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก มีเพียงวิชาภาษาอังกฤษที่เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และ กทม. ต่างก็เห็นว่า การสอนของครูในวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

- ความสามารถของครูในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ พบว่า โดยภาพรวมครูมีความเห็นว่า ตนเองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง ๙ สามารถนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และสามารถประยุกต์ใช้หลักสูตรแกนกลางในการจัดการเรียนการสอน ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคใต้ที่ครูเห็นว่ามีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ในการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้จัดการเรียนการสอน ครูกลับเห็นว่ามีความยุ่งยากในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ภาคเหนือที่ครูเห็นว่า การนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้จัดการเรียนการสอนมีความยุ่งยากในระดับมาก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยภาพรวมเห็นว่า

การอบรมหลักสูตรแกนกลางฯ ส่งผลให้ครูมีความสามารถในการนำหลักสูตรแกนกลางฯ ไปใช้ในระดั้มาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๖) **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา** ในมุมมองของครู โดยภาพรวมเห็นว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเรียงลำดับดังนี้ ๑) ดำเนินโครงการติวนักเรียนก่อนสอบ O - NET ๒) ดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน ๓) ดำเนินโครงการโดยใช้ ICT เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และ ๔) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เช่น หลักสูตรเด็กพิเศษ หลักสูตรอาเซียนศึกษา หลักสูตรห้องเรียนสองภาษา) โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญมากเรียงลำดับดังนี้ ๑) ดำเนินโครงการโดยใช้ ICT เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ๒) ดำเนินโครงการแข่งขันทางวิชาการ ๓) จัดการเรียนหลักสูตรอาเซียน และ ๔) ดำเนินโครงการติวนักเรียนก่อนสอบ O - NET โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันในการจัดลำดับ ทั้งที่มีความเห็นเหมือนกับภาพรวม และความเห็นที่แตกต่างจากภาพรวม นอกจากนี้ ทั้งครูและผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ ยังเห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค รวมถึงความเป็นสังคมประชาธิปไตยในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๗) **การจัดการความรู้ของสถานศึกษา** โดยภาพรวมทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนเห็นว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ รับทราบข้อมูล ข่าวสาร บทความเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ ได้ในระดับมาก ในขณะที่การจัดการความรู้ของสถานศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ (เช่น การจัดทำวารสาร บทความ การจัดรายการเสียงตามสาย การจัดทำ Website KM การเขียน Web blog เป็นต้น) นั้น ผู้เรียนเห็นว่าสถานศึกษาดำเนินการได้ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นครูผู้สอนในภาคเหนือที่เห็นว่าการจัดการความรู้ของสถานศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่า หน่วยงานในสังกัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบการจัดการความรู้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๘) **การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา**

● ความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ต่างเห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ในระดับมาก โดยที่ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจในทุกด้าน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ความเป็นอิสระและความพึงพอใจในการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สถานศึกษามีความเป็นอิสระและความพึงพอใจในการกระจายอำนาจด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก สำหรับความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา อปท. และชุมชนในการสนับสนุนการบริหารและการจัดการศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากโดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคใต้ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา อปท. และชุมชนในการสนับสนุนการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

๔.๑.๒ การอาชีวศึกษา

๑) **หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา** ในภาพรวมทั้งผู้เรียนครู และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาสาระความรู้ สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอกับการนำไปใช้ในการทำงานในกลุ่มประเทศ ASEAN ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคใต้ที่ครูเห็นว่าหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอกับการนำไปใช้ในการทำงานในกลุ่มประเทศ ASEAN ได้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ทั้งครู และผู้บริหารสถานศึกษายังเห็นว่าจำนวนการฝึกปฏิบัติ/ฝึกงานในสถานประกอบการเพียงพอต่อการพัฒนาทักษะและสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้เรียนในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๒) **รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู** ในภาพรวมครูเห็นว่าได้มีการนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย (อาทิ Project-based Problem-based การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฯลฯ) มาใช้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ผู้เรียน โดยภาพรวมเห็นว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูช่วยส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ขยัน หมั่นเพียร มีวินัย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน รู้จักสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถทำงานเป็นทีม และสื่อสารหรือสนทนาด้วยภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๓) **ความเพียงพอและสภาพการใช้งานของเครื่องมือเครื่องจักร** โดยภาพรวมทั้งนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เครื่องมือ เครื่องจักรมีเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ไม่ล้าสมัย มากที่สุด รองลงมาเห็นว่า ไม่เพียงพอ แต่อยู่ในสภาพใช้งานได้ไม่ล้าสมัย ลำดับที่สามคือ เพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ แต่ล้าสมัย ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่า เครื่องมือ เครื่องจักรมีเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ ไม่ล้าสมัย มากที่สุด รองลงมาเห็นว่า ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพใช้งานได้ ไม่ล้าสมัย และลำดับที่สามคือ ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพใช้งานได้ แต่ล้าสมัย แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละภาคพบว่าความเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่างก็มีความเห็นในการเรียงลำดับแตกต่างกันระหว่างลำดับที่ ๒ และ ๓ มากกว่า

๔) ผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยภาพรวมทั้งครูและผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเห็นว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ช่วยส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความสามารถในการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้สู่การปฏิบัติและการประกอบอาชีพในอนาคต ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ (อาทิ อินเทอร์เน็ต หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ) ชยัน หมั่นเพียร มีวินัย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน รู้จักสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถทำงานเป็นทีมได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนความสามารถในการสื่อสารหรือสนทนาด้วยภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้ ทั้งครูและผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาต่างเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคเหนือที่ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

๕) พฤติกรรมการอ่านของนักเรียน โดยภาพรวมผู้เรียนอาชีวศึกษาเห็นว่า พฤติกรรมการอ่านของตนในการมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (อาทิ การอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และการค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนเฉพาะด้านการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ และความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นครูภาคใต้ที่เห็นว่า ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

๖) การจัดการความรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเห็นว่า สถานศึกษาในสังกัดมีการจัดการความรู้โดยการสนับสนุน/ส่งเสริมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครูในสถานศึกษา รวมทั้งจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ให้แก่ครู (เช่น จัดทำวารสาร บทความ จัดรายการเสียงตามสาย จัด Website KM การเขียน Web blog จัดตลาดนัด KM ฯลฯ) ได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ที่เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดการความรู้ให้แก่ครูในระดับปานกลาง

๔.๑.๓ การอุดมศึกษา

๑) หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมพบว่า โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา จำนวนหน่วยกิต การจัดเวลาเรียนระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ การฝึกงาน การวัดผล ฯลฯ ทั้งนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า มีเนื้อหาสาระรายวิชา สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถพัฒนานิสิต/นักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงวิชาการ และมีทักษะทางวิชาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งสามารถพัฒนานิสิต/นักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงวิชาการและมีทักษะทางวิชาชีพเพียงพอกับการนำไปใช้ประกอบอาชีพในกลุ่มประเทศ ASEAN หลังสำเร็จการศึกษาได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๒) วิธีการจัดการเรียนการสอน อาจารย์และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นตรงกันว่า อาจารย์ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย (อาทิ Project-based Problem-based การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฯลฯ) รวมทั้งเน้นการบรรยายหน้าห้องเรียนเป็นหลัก ในระดับมาก โดยที่ความเห็น

จากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือที่เห็นว่าอาจารย์ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายในระดับปานกลาง และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาใน กทม. ที่เห็นว่าอาจารย์เน้นการบรรยายหน้าห้องเรียนเป็นหลักในระดับปานกลาง

๓) ผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในด้านการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และรู้วิธีที่จะค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน วินัย และความเป็นประชาธิปไตยได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔) พฤติกรรมการอ่าน

ของนักศึกษา โดยภาพรวมนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นว่า พฤติกรรมการอ่านของตนในการมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ความสามารถในการสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่อง ที่อ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (อาทิ การอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และการค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) อยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นนักศึกษา

ในภาคใต้และ กทม. ที่เห็นว่า ตนเองรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง ในขณะที่อาจารย์และผู้บริหารสถาบันกลับเห็นว่าพฤติกรรมการอ่านดังกล่าวยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นความเห็นของอาจารย์ในภาคเหนือที่เห็นว่านักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง และความเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในภาคกลางที่เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่อง ที่อ่านในระดับมาก

๕) การจัดการความรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดมีการจัดการความรู้เช่นเดียวกับสถาบันอาชีวศึกษาในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ความเห็นของนักศึกษา กทม. ที่เห็นว่า สถาบันการศึกษา มีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ให้แก่อาจารย์/นักศึกษาในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ในภาพรวมเห็นว่าสถาบันมีการจัดการความรู้ในลักษณะดังกล่าวในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น กทม. ที่เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดมีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง รวมทั้งภาคเหนือและภาคใต้ที่เห็นว่า สถาบันการศึกษา มีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ให้แก่อาจารย์/นักศึกษาในระดับปานกลาง นอกจากนี้ อาจารย์ยังเห็นว่า การจัดการความรู้ของสถาบันการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือการทำวิจัยและพัฒนาของอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในขณะที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการความรู้ดังกล่าวในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มี

ความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคเหนือที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษามีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ให้แก่อาจารย์/นักศึกษาในระดับปานกลาง

๔.๑.๔ การศึกษานอกระบบ

๑) **เนื้อหาสาระของหลักสูตร** ทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับการนำไปใช้ หากประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีความทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น กทม. ที่ผู้เรียนเห็นว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ในระดับปานกลาง

๒) **การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา** โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ และหน้าที่ มีความใฝ่รู้ ใฝ่ค้นคว้า และได้ฝึกปฏิบัติธรรม ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้เรียนเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานอกโรงเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผู้เรียนยังเห็นว่าจัดการเรียนการสอนของครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน และสอดคล้องกับความเห็นของครูทั้งในภาพรวมและจำแนกรายภาค

๓) **ความเพียงพอของสื่อการสอน** ครูและผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่า ความเพียงพอของสื่อการเรียนการสอนประเภทตำราเรียน หนังสือ/ตำรา/เอกสารในห้องสมุด สื่อวัสดุ อุปกรณ์การสอน แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่างๆ อยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น สื่อประเภทตำราเรียน ที่ครูและผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนใน กทม. เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเภทสื่อ/วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ครูในภาคกลาง และ กทม. และผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนในภาคใต้เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมครูเห็นว่ามีเพียงพอในระดับปานกลาง แต่ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่ามีเพียงพอในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น สื่ออินเทอร์เน็ต ที่ครูในภาคใต้เห็นว่ามีเพียงพอในระดับมาก และสื่อคอมพิวเตอร์ที่ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่ามีเพียงพอในระดับปานกลาง

๔) **การส่งเสริมคุณธรรม** ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมเห็นว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมของผู้เรียนเรียงลำดับดังนี้ ๑) การจัดเป็นกิจกรรม ๒) การบูรณาการในการสอน ๓) การปฏิบัติธรรมที่วัด และ ๔) ผู้บริหารและครู เป็นแบบอย่างที่ดี

๕) **คุณลักษณะของผู้เรียน**

● ผู้เรียนการศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมเห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ สามารถอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สามารถสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่องที่อ่าน

และใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสืออื่นนอกตำราเรียน (เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์) ได้ในระดับมาก มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และสามารถสื่อสารภาษาของประเทศในอาเซียนได้ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น กทม. ที่ผู้เรียนเห็นว่ายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง และภาคเหนือที่ผู้เรียนเห็นว่ามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และสามารถสื่อสารภาษาของประเทศในอาเซียนได้ในระดับมาก ส่วน กทม. ผู้เรียนเห็นว่ามีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในระดับปานกลาง

- ครูเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของครูส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ การอ่านออกเขียนได้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับหนังสือ/เรื่องที่อ่าน และการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสืออื่นนอกตำราเรียน (เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์) ได้ในระดับมาก มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และสามารถสื่อสารภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ เห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ความเห็นของครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ที่เห็นว่าทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ในระดับมาก และความเห็นของครูภาคใต้ที่เห็นว่าทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการสื่อสารภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ในระดับมาก โดยที่ครูและผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนเห็นว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านประชาธิปไตย ด้านสิทธิและหน้าที่ การอ่าน การปฏิบัติธรรม การใช้ภาษาอังกฤษ และการสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น กทม. ที่ผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนเห็นว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านการอ่าน การปฏิบัติธรรม การใช้ภาษาอังกฤษ และการสร้างรายได้ระหว่างเรียนในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้เรียนเห็นว่าครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการบรรยาย จากสื่อการเรียนการสอน สื่ออิเล็กทรอนิกส์/คอมพิวเตอร์/โทรทัศน์ จากผู้ที่มีประสบการณ์ จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และจากการค้นคว้าหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ นอกตำราเรียน ได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ผู้เรียนใน กทม. เห็นว่าครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์/คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ และจากผู้ที่มีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง

- โดยภาพรวม ทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของครูช่วยส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความใฝ่รู้ ใฝ่ค้นคว้า มีวินัย มีความรับผิดชอบ ขยัน หมั่นเพียร ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน รู้จักสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย การคิดวิเคราะห์ และมีความคิดสร้างสรรค์ได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นคุณลักษณะของผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ที่โดยภาพรวมครูเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนความเห็นของครูในภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และ กทม. กลับเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

๖) **ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน** โดยภาพรวมผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนเห็นว่า ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลาง/สถานศึกษา มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอน การจัดทำและใช้สื่อการเรียน การใช้

เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนการสอน มีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และการทำโครงการได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนภาคใต้และภาคกลางที่เห็นว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง

๗) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนเห็นว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของสถานศึกษา การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน การจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุน และการสรรหาวิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ในระดับมาก ส่วนกิจกรรมการให้ทุนการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นผู้บริหารการศึกษาออกโรงเรียนในภาคเหนือที่เห็นว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการให้ทุนการศึกษาได้ในระดับมาก ส่วนครูเห็นว่าชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือในการร่วมจัดกิจกรรมมากที่สุด ตามมาด้วยการให้ทุนการศึกษาและการเป็นวิทยากร

๔.๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

๔.๒.๑ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) ทุนการศึกษา

- ระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า ไม่ได้รับทุนการศึกษา ร้อยละ ๕๗.๘ และได้รับทุนการศึกษาร้อยละ ๔๒.๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทุนที่ได้รับส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ สมาคม มูลนิธิ และหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกันแต่ลำดับของการให้ความเห็นอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละภาค

- ระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า ไม่ได้รับทุนการศึกษา ร้อยละ ๗๑.๕ และได้รับทุนการศึกษา ร้อยละ ๒๘.๕ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้ปกครองที่เห็นว่าผู้เรียนไม่ได้รับทุน ร้อยละ ๖๙.๓ และได้รับทุนร้อยละ ๓๐.๗ และความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่เห็นว่า สถานศึกษาได้รับทุนการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและผู้พิการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒ และเห็นว่าเพียงพอเพียงร้อยละ ๒๐.๑ โดยทุนที่ได้รับส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ หน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากหน่วยงานต้นสังกัด สมาคม มูลนิธิ และภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกันแต่ลำดับของการให้ความเห็นอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละภาค

๒) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน กยศ. โดยภาพรวมเห็นว่า มีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน กยศ. รวมทั้งมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของกองทุน และเห็นว่า กองทุน กยศ. สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็น

ในทำนองเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ที่กลับมีความเห็นในระดับปานกลาง ยกเว้นครูที่เห็นว่ามี ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน กยศ. ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ผู้ปกครองโดยภาพรวมเห็นว่าทั้งกองทุน กยศ. และ กรอ. สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุน กยศ. โดยภาพรวมผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่าจำนวนเงินที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับสาขาวิชา เป็นลำดับแรก ตามมาด้วยผู้เรียนขาดความใส่ใจในการติดตามข่าวสารในการกู้ยืม และความล่าช้าของเงินที่ออกในแต่ละงวด โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๓) ระบบการสอบคัดเลือกกลาง โดยภาพรวมทั้งผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาต่างเห็นว่าระบบการสอบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีความเป็นธรรมและเหมาะสม สามารถคัดเลือกผู้เรียนที่มีศักยภาพและความสามารถตรงตามความต้องการของแต่ละคณะ/สาขาวิชา ในระดับมาก และผู้ปกครองนักเรียนยังเห็นว่าระบบการสอบคัดเลือกกลางเป็นระบบที่น่าเชื่อถือในระดับมาก โดยที่ผู้ปกครองต่างก็มีความเห็นในระดับมากที่ต้องการส่งเสริมให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อในระดับสูง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔) ระบบการเทียบโอน ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมและสามารถดำเนินการให้บริการเทียบโอนรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบสะสมผลการเรียนของผู้เรียนในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมในการให้บริการเทียบโอนรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ส่วนความสามารถดำเนินการให้บริการเทียบโอนในรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน และมีความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบสะสมผลการเรียนของผู้เรียนกลับอยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมและสามารถดำเนินการให้บริการเทียบโอนรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบสะสมผลการเรียนของผู้เรียนในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน สำหรับผู้ปกครองโดยภาพรวมเห็นว่าการรับรู้เกี่ยวกับการให้บริการเทียบโอนของสถานศึกษาที่บุตรหลานของตนเข้าศึกษาในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๕) แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

- ระดับประถมศึกษา ผู้เรียนโดยภาพรวมเห็นว่าแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้บริการมากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน รองลงมาได้แก่ สวนสัตว์ และพิพิธภัณฑ์ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนโดยภาพรวมเห็นว่าแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้บริการมากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน รองลงมาได้แก่ พิพิธภัณฑ์ และห้องสมุดประชาชน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่มีความเห็นในทำนองเดียวกัน และยังเห็นว่าชุมชนของตนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพิ่มเติมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของครูผู้สอน ในขณะที่ผู้ปกครองกลับเห็นว่าแหล่งเรียนในชุมชนมีเพียงพอในระดับปานกลาง อีกทั้งครูผู้สอนยังได้ใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมเห็นว่า สถานศึกษาในสังกัดได้ใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งยังนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนได้ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๖) การสนับสนุนเงินอุดหนุน

- นโยบายเรียนดีอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่อนุบาลจนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ และผู้บริหารสถานศึกษาต่างเห็นว่า นโยบายดังกล่าวสามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับประชากรได้จริงในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- เงินอุดหนุนรายหัว (ค่าอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน ค่าเครื่องแบบ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น) จากรัฐบาลที่ให้กับนักเรียน โดยภาพรวมทั้งผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ และผู้บริหารสถานศึกษาต่างเห็นว่าสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้จริงในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๗) **โครงการ ๑ ทู่น ๑ อำเภอ** ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เรียนมีความเห็นต่อโครงการ ๑ ทู่น ๑ อำเภอ ในระดับมาก ในด้านความพึงพอใจในการดำเนินงาน และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่กลับมีความเห็นในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันตั้งแต่ระดับน้อยถึงระดับมาก ส่วนครูผู้สอนโดยภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกับผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ ยกเว้นความเห็นต่อการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่เห็นว่าอยู่ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ผู้ปกครองโดยภาพรวมต่างเห็นว่าโครงการดังกล่าวสามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๘) **การออกกลางคัน** ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยภาพรวมต่างเห็นว่าปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนเกิดจากปัญหาครอบครัวเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ การอพยพตามผู้ปกครอง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๙) **การรับเด็กในพื้นที่บริการเข้าเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถรับเด็กในพื้นที่บริการเข้าเรียนได้ครอบคลุม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เห็นว่ายังรับเด็กในพื้นที่เข้าเรียนได้ไม่ครอบคลุม

๔.๒.๒ การอาชีวศึกษา

๑) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.)

- โดยภาพรวม ผู้ที่กู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. เห็นว่า ขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนมีมากเกินไป รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระคืนที่กำหนดเหมาะสม และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนผู้ที่กู้ยืมเงินจากกองทุนกรอ. กลับเห็นว่า มีความพึงพอใจในระดับน้อย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างระดับน้อยที่สุดจนถึงระดับมาก โดยที่ผู้เรียนมีความต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. และกองทุน กรอ. โดยขอกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. มากกว่ากองทุน กรอ. และส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ผู้บริหารอาชีวศึกษาสถานศึกษาที่มีการกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. โดยภาพรวมเห็นว่ามีความพึงพอใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระคืนที่กำหนดเหมาะสม ในระดับมาก ส่วนหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนมีมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนสถานศึกษาที่มีการกู้ยืมเงินจากกองทุน กรอ. โดยภาพรวมเห็นว่า มีความพึงพอใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ และหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนมีมากเกินไป ในระดับปานกลาง ส่วนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระคืนที่กำหนดเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน มีเพียงบางประเด็นที่มีความเห็นแตกต่างกันบ้าง นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมยังเห็นว่าสถานศึกษาได้รับทุนกู้ยืมจากกองทุน กยศ. หรือกองทุน กรอ. เพียงพอ มีเพียงร้อยละ ๒๕.๖ ที่เห็นว่ายังไม่เพียงพอ และยังเห็นว่าสถานศึกษามีทุนการศึกษาสำหรับสำหรับผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการอีกนอกเหนือจากกองทุน กยศ. และกองทุน กรอ. โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๒.๓ การอุดมศึกษา

๑) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.)

- นักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมผู้ที่กู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. เห็นว่ามีความพึงพอใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนมีมากเกินไป รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระคืนที่กำหนดเหมาะสม ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ที่กู้ยืมเงินจากกองทุน กรอ. กลับเห็นว่า มีความพึงพอใจในระดับน้อย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างระดับน้อยจนถึงระดับมาก และนักศึกษายังเห็นด้วยว่าเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐจะเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบถึงการประชาสัมพันธ์ของสถาบันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากกองทุน โดยนักศึกษาประมาณร้อยละ ๕๘.๗ ต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุน โดยขอรับทุนจากกองทุน กยศ. มากกว่า กองทุน กรอ. และ

ส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ทั้งสถาบันอุดมศึกษาที่มีการกู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. และกองทุน กรอ. โดยภาพรวมเห็นว่า มีความพึงพอใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระคืนที่กำหนดเหมาะสม และหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนมีมากเกินไป ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันตั้งแต่ระดับน้อยจนถึงมาก ทั้งนี้ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐจะเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนอง รวมทั้งยังเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาได้รับทุนกู้ยืมจากกองทุน กยศ. หรือกองทุน กรอ. ไม่เพียงพอ มีเพียงร้อยละ ๓๘.๕ ที่เห็นว่าเพียงพอ และยังเห็นว่าสถานศึกษามีทุนการศึกษาสำหรับสำหรับผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ ทุนเรียนดี ทุนนักกีฬา ทุนผู้มีความสามารถพิเศษอื่น นอกเหนือจากกองทุน กยศ. และกองทุน กรอ. โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๒) ระบบการสอบคัดเลือกกลาง โดยภาพรวมผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ระบบการสอบคัดเลือกกลางเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ทุกคนที่มีความรู้ความสามารถเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ตามต้องการ อยู่ในระดับมาก ส่วนความสามารถคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาที่มีศักยภาพตรงกับความต้องการตามสาขาวิชา โดยที่นิสิต/นักศึกษาที่มาจากระบบคัดเลือกกลางมีศักยภาพเท่าเทียมกับนิสิต/นักศึกษาที่รับตรง รวมทั้งการกำหนดสัดส่วนน้ำหนักระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกับผลการทดสอบกลางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างน้อยจนถึงมาก ในขณะที่อาจารย์และนักศึกษากลับเห็นว่าระบบการสอบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีความเป็นธรรมและเหมาะสม สามารถคัดเลือกผู้เรียนที่มีศักยภาพและความสามารถตรงตามความต้องการของแต่ละคณะ/สาขาวิชา ในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๒.๔ การศึกษานอกระบบ

๑) ทุนการศึกษา โดยภาพรวมผู้เรียนมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่าใช้จ่ายในการเรียนของตนว่า ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓ โดยผู้เรียนที่มีปัญหาส่วนใหญ่จะขอรับทุนการศึกษาจากสถานศึกษาที่เรียนเป็นลำดับแรก ตามมาด้วยการกู้ยืมจากแหล่งอื่น ๆ เช่น สถาบันการเงิน ญาติ พี่น้อง และหารายได้เสริม ตามลำดับ

๒) ระบบการสอบคัดเลือกกลาง โดยภาพรวมผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเห็นว่า ระบบการคัดเลือกกลางเปิดโอกาสให้ผู้เรียน กศน. สามารถเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาได้เท่าเทียมกับผู้เรียนในระบบได้มากที่สุด โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคมีความแตกต่างกันระหว่างมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ ยังเห็นว่าผู้เรียน กศน. สามารถนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์มาเทียบโอนได้ โดยส่วนใหญ่จะเทียบโอนระดับมัธยมต้น ตามมาด้วยมัธยมปลายและประถมศึกษาตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคมีความแตกต่างกันในความคิดเห็นบ้าง ในด้านปัญหาอุปสรรคในการเทียบโอน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีปัญหา ส่วนที่เห็นว่ามีปัญหาพบว่าเกิดจากผู้เรียนไม่ให้ความสนใจ บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ และมีจำนวนศูนย์การศึกษา

นอกโรงเรียนที่ดำเนินการเทียบโอนน้อย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๓) ระบบการเทียบโอน ทั้งครู กศน. และผู้เรียนโดยภาพรวมเห็นว่า ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการเทียบโอนได้เป็นส่วนใหญ่ และเห็นว่าปัญหาอุปสรรคในการเทียบโอนส่วนใหญ่เกิดจากผู้เรียนไม่ให้ความสนใจเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ จำนวนศูนย์ กศน. ที่ดำเนินการเทียบโอนมีน้อย และบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจตามลำดับ ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเทียบโอนของสถานศึกษาเกิดจากผู้เรียนไม่ให้ความสนใจเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง และขาดการสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔) แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ผู้เรียนโดยภาพรวมเห็นว่าชุมชนมีแหล่งเรียนรู้สำหรับค้นคว้าหาความรู้อย่างเพียงพอในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน โดยที่ครู กศน. โดยภาพเห็นว่าได้นำความรู้จากตำราเรียนมาใช้ในการสอนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อินเทอร์เน็ต และหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๕) การจัดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนและครู กศน. โดยภาพรวมเห็นว่าสถานศึกษามีการจัดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน โดยปัญหาอุปสรรคที่พบ ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนโดยภาพรวมเห็นว่าไม่มีปัญหาเป็นลำดับแรก ส่วนปัญหาที่พบบลัดบรองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และขาดวิทยากรในการให้ความรู้ตามลำดับ ในขณะที่ครู กศน. โดยภาพรวมเห็นว่าไม่มีปัญหาเป็นลำดับแรก ส่วนปัญหาที่พบบลัดบรองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความสนใจ

๔.๓ การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง

๔.๓.๑ การอาชีวศึกษา

๑) ความเพียงพอของครู ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า ทั้งครูสามัญและครูช่างมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ และ ๕๕.๔ ส่วนที่เห็นว่าขาดแคลน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘ และ ๔๒.๒ ตามลำดับ โดยมีความเห็นแตกต่างกันไปในแต่ละภาค โดยภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่ายังขาดครูสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๔ และ ๕๑.๔ และขาดครูช่าง คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ และ ๖๓.๙ ตามลำดับ และผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการแก้ปัญหาครูไม่เพียงพอโดยใช้วิธีจ้างด้วยงบประมาณของสถานศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ เสนอส่วนกลางและรอกการจัดสรร และเชิญศิษย์เก่าหรือผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาอาสาช่วยสอน

๒) การพัฒนาครู ในภาพรวมครูอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และทักษะสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาครูด้วยวิธีการเข้ารับการอบรมที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดมากที่สุด รองลงมาคือ

การฝึกอบรมภายในสถาบัน และการศึกษาดูงานในประเทศ ทั้งนี้ ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การพัฒนาดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครูในสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖ ของผู้ตอบแบบสอบถาม หากพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและภาคใต้เห็นว่า การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูด้วยการอบรมดังกล่าวจะสามารถพัฒนาศักยภาพของครูในสังกัดได้ถึงร้อยละ ๘๖.๖ และ ๘๔.๙ ตามลำดับ ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับเห็นว่า การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูไม่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครูคิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๓.๒ การศึกษานอกระบบ

๑) **ความเพียงพอของครู** ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ ๕๒.๘ เห็นว่ามีครู กศน. ไม่เพียงพอ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาใน กทม. เห็นว่า เพียงพอ โดยครูในสาขาที่ขาดแคลนมากที่สุดคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ รองลงมาได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้แก้ไขปัญหาครูมีไม่เพียงพอโดยใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยสอน และให้ผู้รู้ในชุมชนช่วยสอนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจ้างครูอัตราจ้างและเสนอส่วนกลางเพื่อรอการจัดสรร โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน เพียงแต่ลำดับของความเห็นแตกต่างกัน

๒) **การพัฒนาครู** ในภาพรวม ผู้บริหาร กศน. เห็นว่าครู กศน. ได้รับการพัฒนาครบทุกคนเพียงร้อยละ ๔๕.๑ ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีเพียงร้อยละ ๒๘.๐ ที่เห็นว่าได้รับการพัฒนาครบทุกคน ในขณะที่ครู กศน. ส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๔ โดยครูด้านที่ได้รับการพัฒนามากที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการปฏิบัติธรรม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน แต่จะแตกต่างกันในลำดับความสำคัญ โดยวิธีการพัฒนาที่ครูได้รับการพัฒนามากที่สุด คือการฝึกอบรม รองลงมาได้แก่ การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา และการศึกษาดูงาน สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูนั้น ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู กศน. โดยภาพรวมเห็นว่า ตนเองได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการเป็นบางครั้ง ประมาณร้อยละ ๖๕.๖ และ ๖๗.๘ และได้รับการพัฒนาตรงทุกครั้ง เพียงร้อยละ ๒๖.๖ และ ๒๘.๙ ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการพัฒนาครูนั้น ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างเห็นว่าแหล่งรายได้หลักที่ใช้ในการพัฒนามาจาก งบประมาณของสถานศึกษา รองลงมา ได้รับมาจากหน่วยงานต้นสังกัด และรายได้ของตนเอง ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าแหล่งรายได้หลักมาจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาครูมากที่สุด รองลงมาคืองบประมาณของสถานศึกษา และ รายได้ของครู โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

๔.๔.๑ การอาชีวศึกษา

๑) โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center)

- ความพร้อมของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (ได้แก่ ด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านคุณภาพของวัสดุหรืออะไหล่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านอาจารย์พี่เลี้ยง/ที่ปรึกษา

ด้านความรู้และทักษะของผู้เรียน และด้านงบประมาณ) พบว่า ในภาพรวมครูและผู้บริหารเห็นว่า มีความพร้อมในทุกด้านในระดับมาก ส่วนผู้เรียนเห็นว่ามีความพร้อมในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็น จากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน มีเพียงผู้เรียนในภาคเหนือที่เห็นว่า มีความพร้อมในระดับน้อย

- การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถและการนำไปใช้ของผู้เรียน (ได้แก่ การฝึกอบรมเพื่อยกระดับช่างฝีมือ การซ่อมเครื่องใช้ภายในครัวเรือนและซ่อมอุปกรณ์/เครื่องมือ การเกษตร การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ชุมชน และการส่งเสริมสุขอนามัย) พบว่า ในภาพรวมทั้งผู้บริหารและครูเห็นว่าการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถและการนำไปใช้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ผู้เรียนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน มีเพียงผู้เรียนในภาคเหนือที่เห็นว่าสามารถพัฒนาและ ส่งเสริมการนำไปใช้ในระดับน้อย

- ความพึงพอใจของผู้รับบริการ พบว่า ในภาพรวมครูเห็นว่าผู้รับบริการ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ในขณะที่ผู้บริหารและผู้เรียนเห็นว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับ ปานกลาง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน มีเพียงผู้เรียน ในภาคเหนือที่มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

- การดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) ของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม ผู้เรียนและครู เห็นว่าสถานศึกษาของตนมีการดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๖๕.๕ และ ๙๑.๖ โดยมีผู้เรียน และครูเข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๕๓.๘ และ ๖๘.๖ ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจาก กลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ภาพลักษณ์ของโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) พบว่า ในภาพรวมผู้เรียน ครู และผู้บริหารต่างเห็นว่า การดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนทำให้ ภาพลักษณ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาดีขึ้น ร้อยละ ๘๖.๒ ๘๙.๗ และ ๗๑.๙ โดยที่ความเห็นจาก กลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นความเห็นของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และ กทม. ที่เห็นว่าโครงการ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนไม่ทำให้ภาพลักษณ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔ ๗๕.๙ ๕๒.๘ และ ๕๓.๓ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

- ภาวะและผลกระทบต่อ การดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) ของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหาร ต่างเห็นว่าการดำเนิน โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนไม่เพิ่มภาวะและไม่ส่งผลกระทบต่อ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕ ๔๙.๑ และ ๓๗.๘ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ลำดับถัดมาคือ ไม่เพิ่มภาวะแต่ส่งผลกระทบต่อ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ ๒๑.๘ และ ๒๘.๕ และเห็นว่าเพิ่มภาวะแต่ไม่ส่งผลกระทบต่อ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗ ๒๐.๘ และ ๒๗.๕ ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน แต่ลำดับของการให้ ความเห็นมีความแตกต่างกันระหว่างลำดับสองกับสาม

- การบริการของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) พบว่า ในภาพรวม ผู้เรียนและครู เห็นว่าการบริการของศูนย์ฯ สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ และ ๗๑.๐ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างของผู้เรียนในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นความเห็นของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เห็นว่าไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน

- การลงพื้นที่เพื่อนิเทศและติดตามการปฏิบัติงานที่ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) ของครูผู้รับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหาร เห็นว่า ครูลงพื้นที่ทุกครั้งที่คุณเรียนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑ ๔๑.๙ และ ๖๖.๙ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าลงพื้นที่เป็นบางครั้งมีความเห็นคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙ ๔๐.๗ และ ๒๑.๒ ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นความเห็นของครูในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เห็นว่าครูลงพื้นที่เป็นบางครั้งมากกว่าครูลงพื้นที่ทุกครั้งที่คุณเรียนปฏิบัติงาน

๒) โครงการจัดตั้งศูนย์อบรมอาชีพศึกษา

- การเข้าร่วมโครงการจัดตั้งศูนย์อบรมอาชีพศึกษา ของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าสถานศึกษาของตนเข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๖๓.๙ และ ๕๗.๘ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เห็นว่าสถานศึกษาของตนไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๙๒.๐

- หลักเกณฑ์ในการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมครูเห็นว่าการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมของสถานศึกษาเป็นการเปิดตามศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษา และตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าเป็นการเปิดตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน เป็นลำดับแรก และเปิดตามศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษา เป็นลำดับรอง โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้น ครูในภาคใต้ที่เห็นเช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม โดยกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรมนั้น ในภาพรวมพบว่า ทั้งครูและผู้บริหารต่างเห็นตรงกันว่า กลุ่มเป้าหมายของโครงการคือ ประชาชนที่ไม่มีงานทำ ส่วนกลุ่มเป้าหมายลำดับรองคือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ และผู้ที่อยู่ในข่ายถูกเลิกจ้างงาน ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ ยังเห็นว่า จำนวนผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมาย

- การติดตามผลหลังการฝึกอบรมของกลุ่มเป้าหมายของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทั้งครูและผู้บริหารเห็นว่ามี การติดตามผลหลังการฝึกอบรม ร้อยละ ๘๒.๑ และ ๗๘.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๓) การจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

- การจัดกิจกรรม/โครงการ ในภาพรวมทั้งครูและผู้เรียนต่างเห็นว่าสถานศึกษาของตนมีการจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนแก่ผู้เรียนโดยจัดเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตร รองลงมาคือการจัดกิจกรรม/โครงการและสร้างรายได้ระหว่างเรียนเป็นการเฉพาะ ในขณะที่ผู้บริหารเห็นว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนแก่ผู้เรียนเป็นการเฉพาะมากกว่าการจัดเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตร โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันบ้างแต่ไม่มากนัก

- ความเหมาะสมของกระบวนการสร้างประสบการณ์การทำงานและสร้างรายได้ระหว่างเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่ากระบวนการสร้าง

ประสบการณ์ มีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๗.๓๐ ๙๓.๗ และ ๙๔.๘ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- การได้รับประโยชน์จากกระบวนการสร้างประสบการณ์การทำงานและสร้างรายได้ระหว่างเรียน ในภาพรวมทั้งครูและนักเรียนต่างเห็นว่าตนเองได้ประโยชน์จากกระบวนการสร้างประสบการณ์ ในการได้รับความรู้เพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ การได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และนักเรียนยังเห็นว่าทำให้ตนเองมีรายได้พิเศษเพิ่มขึ้น ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นผู้เรียนในภาคกลางและ กทม. และครูในภาคใต้ที่ให้ความเห็นทำนองเดียวกันกับภาพรวมแต่ลำดับของความเห็นแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารเห็นว่าครูได้ประโยชน์กระบวนการสร้างประสบการณ์ ในด้านการได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การได้รับความรู้เพิ่มขึ้น โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ในขณะที่ตนเองได้ประโยชน์กระบวนการสร้างประสบการณ์ ในด้านการได้รับความรู้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การเรียนรู้จากผู้อื่น/รู้จักการทำงานเป็นทีมมากขึ้น และการได้ฝึกทักษะอาชีพ ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- รูปแบบ/วิธีการการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์การทำงานและสร้างรายได้ระหว่างเรียนของสถานศึกษา ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่าสถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ ในรูปแบบของการให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี (Project based learning/ Problem based learning) เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การจัดให้

มีการฝึกงานตามหลักสูตรในสถานประกอบการ การจัดให้มีการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงแบบจิตอาสา (เช่น ช่วยแก้เครื่องยนต์สำหรับรถที่ถูกน้ำท่วม หรือช่วงเทศกาลต่าง ๆ) และการจัดการเรียนการสอนลักษณะทวิภาคี (มีการกำหนดระยะเวลาทำงานไว้ในหลักสูตร เน้นบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ) ตามลำดับ ส่วนครูเห็นว่าสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรูปแบบการฝึกงานตามหลักสูตรในสถานประกอบการ เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี (Project based learning/ Problem based learning) การจัดการเรียนการสอนลักษณะทวิภาคี การให้ผู้เรียนเข้าร่วมฝึกงานตามโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) และการจัดให้มีการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงแบบจิตอาสา ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรูปแบบการฝึกงานตามหลักสูตรในสถานประกอบการ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การให้ผู้เรียนเข้าร่วมฝึกงานตามโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) การจัดการเรียนการสอนลักษณะทวิภาคี การจัดให้มีการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงแบบจิตอาสา และการให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน แต่ให้ลำดับความสำคัญแตกต่างกันบ้าง

๔.๔.๒ การอุดมศึกษา

๑) การจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

- การจัดกิจกรรม/โครงการ ในภาพรวมผู้เรียนไม่ทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนและนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมในกิจกรรม/โครงการ โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่าการดำเนินกิจกรรม/โครงการฯ ของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ส่วนความเห็นของอาจารย์ต่อการจัดกิจกรรม/โครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนนั้น โดยภาพรวมเห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรม/โครงการฯ โดยจัดเป็นจัดเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตรรองลงมาคือ การจัดกิจกรรม/โครงการและสร้างรายได้ระหว่างเรียนเป็นการเฉพาะ ในขณะที่ความเห็นของผู้บริหารสถาบันเห็นว่า สถาบันไม่มีการจัดการจัดกิจกรรม/โครงการและสร้างรายได้ระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนผู้บริหารสถาบันที่เห็นว่าการจัดกิจกรรม/โครงการและสร้างรายได้ระหว่างเรียนนั้นเห็นว่าเป็นการจัดโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตรมากกว่าการจัดเป็นการเฉพาะ

- ความเหมาะสมของกระบวนการสร้างประสบการณ์การทำงานและสร้างรายได้ระหว่างเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมทั้งผู้เรียนและผู้บริหารสถาบันเห็นว่ากระบวนการสร้างประสบการณ์ มีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๕.๓ และ ๘๖.๑ ผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- รูปแบบ/วิธีการการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์การทำงานและสร้างรายได้ระหว่างเรียน ของสถานศึกษา ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่าสถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ ในรูปแบบการให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม การฝึกงาน/ทักษะ/ประสบการณ์วิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนอาจารย์เห็นว่า สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ ในรูปแบบการฝึกงาน/ทักษะ/ประสบการณ์วิชาชีพ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม การให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี การจัดสหกิจศึกษา ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารสถาบันเห็นว่า สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ ในรูปแบบการฝึกงาน/ทักษะ/ประสบการณ์วิชาชีพ ลำดับแรก รองลงมาคือ การปฏิบัติงานภาคสนาม การให้ผู้เรียนทำโครงการ/โครงการภายหลังเรียนภาคทฤษฎี และการจัดสหกิจศึกษา ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน แต่ให้ลำดับความสำคัญแตกต่างกันบ้าง

๔.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๔.๕.๑ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต)

- ในภาพรวมของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนในห้องเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) เป็นสื่อเทคโนโลยีที่

เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของนักเรียน ร้อยละ ๙๐.๘ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน และครูผู้สอนยังเห็นอีกว่าหลังจากได้มีการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ในการเรียนการสอนแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามลำดับ ดังนี้ คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ คือ ให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อนระหว่างเรียนการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) สนใจเนื้อหาที่จะสอนคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) และรู้จักปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้บทเรียนร่วมกับเพื่อน

- การจัดสรรคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า นักเรียน ป.๑ ได้รับการจัดสรรครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗ ของผู้ตอบแบบสอบถาม และครูที่สอน ป.๑ ได้รับการจัดสรรครบทุกคน ร้อยละ ๖๒.๗ ของตอบแบบสอบถาม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ปัญหาการดำเนินงาน ในภาพรวมพบว่าครูได้รับการอบรมวิธีการใช้ยังไม่ครบทุกคน โดยผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ ๗๗.๖ เห็นว่า ครูผู้สอน ป.๑ ได้รับการอบรมครบทุกคน อีกร้อยละ ๑๖.๓ เห็นว่าได้รับการอบรมแต่ไม่ครบทุกคน และอีกร้อยละ ๖.๑ เห็นว่าครูไม่ได้รับการอบรม และปัญหาในการดำเนินงานที่พบมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการใช้และการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) รองลงมาตามลำดับคือ ไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีประจำโรงเรียน และการซ่อมแซมจากศูนย์ซ่อมที่ทางราชการจัดไว้ให้ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- การส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่ามีมีการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ในเรื่องการซ่อมแซมคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) จากศูนย์ซ่อมที่ทางราชการจัดไว้ให้ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการใช้และการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) และจัดเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีประจำโรงเรียน ตามลำดับ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความคิดเห็น

- การประสานงาน/สนับสนุนให้ครูผู้สอน ป.๑ ได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ครอบคลุมทุกสถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งสถานศึกษาอื่นๆ ในพื้นที่การดูแล พบว่าในภาพรวมผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่เห็นว่ ครูผู้สอน ป.๑ ของสถานศึกษาในสังกัด อปท. ได้รับการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ ๖๕.๑ ของผู้ตอบแบบสอบถาม) รองลงมาตามลำดับ คือ สข. (ร้อยละ ๔๓.๑) สพฐ. (ร้อยละ ๒๖.๙) และสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ (ร้อยละ ๑๖.๐)

๒) ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ในภาพรวมนักเรียนทราบเกี่ยวกับห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ขณะเดียวกันนักเรียนเห็นว่าในโรงเรียน

มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๘๔.๒ นอกจากนี้ นักเรียนเห็นว่าอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อระบบการเรียนในห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุดคือ การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง รองลงมาคือ ติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) และกระดานอัจฉริยะ (Active Board) ตามลำดับ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓ ของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีการติดตั้งจุดกระจายสัญญาณการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายเพียงพอกับการใช้งานของบุคลากรและนักเรียน และมีคอมพิวเตอร์เพียงพอกับการใช้งานของบุคลากรและนักเรียนในระดับมาก โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ที่มีความเห็นในระดับปานกลาง ขณะที่ ครู กศน. เห็นว่าสถานศึกษามีการติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) ในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาประเภทไร้สาย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความคิดเห็น

๓) รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

- ในภาพรวมของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนเห็นว่าเคยเรียนรู้ผ่านรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๖๕ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนร้อยละ ๙๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเพิ่มพูนความรู้และตรงตามบทเรียนในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือนำความรู้ไปใช้ในการเรียนและประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตนเอง และช่วยให้การเรียนเกิดความเข้าใจง่าย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ความพึงพอใจกับรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า มีความพึงพอใจในเรื่องกิจกรรมเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ความสะดวกในการรับชม อาจารย์ที่บรรยายถ่ายทอดความรู้ได้ดี ชัดเจน และสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ขณะที่ครูเห็นว่าได้มีการใช้รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๑ และเห็นว่ารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ร้อยละ ๘๕.๓ และเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคนิคการสอนวิชาต่างๆ ที่หลากหลายในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ นำเทคนิคการสอนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ส่วนผู้ปกครองเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ร้อยละ ๘๓.๕ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ ๘๓.๕ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔) การใช้สื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์

- การใช้สื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ e-learning รายวิชาตามหลักสูตรการศึกษาในระบบออนไลน์ e-learning รายวิชาตามหลักสูตรการศึกษาในระบบออนไลน์ Computer Assistant Instruction : CAT โปรแกรมประยุกต์บทเรียนวิชาต่างๆ และอื่นๆ พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่ามีการใช้

โปรแกรมประยุกต์บทเรียนวิชาต่างๆ ในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ e-learning รายวิชาตามหลักสูตรการศึกษาในระบบออนไลน์ และ Computer Assistant Instruction : CAT ขณะที่ครูผู้สอนนำเทคโนโลยีไปใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือค้นคว้าข้อมูลเพื่อการสอน จัดทำแผนการสอน/เตรียมการสอน และผลิตสื่อการสอน ส่วนครู กศน. นำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำแผนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ผลิตสื่อการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น สื่อ e-learning และจัดทำฐานข้อมูลผลการประเมินผู้เรียนก่อนและหลังเรียน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความคิดเห็น

- สื่อที่เอื้อต่อการรับส่งความรู้ และช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายและสะดวกมากที่สุด พบว่าในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า คอมพิวเตอร์ PC ต่อสาย LAN ช่วยให้นักเรียนเข้าถึงความรู้ได้ง่ายที่สุด (ร้อยละ ๒๓.๖) รองลงมาตามลำดับ คือ คอมพิวเตอร์ PC แบบไร้สาย (ร้อยละ ๒๒.๗) และคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) (ร้อยละ ๒๒.๑) โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความคิดเห็น

- การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนเห็นว่า นักเรียนเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ PC ต่อสาย LAN มากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ มือถือ คอมพิวเตอร์ PC แบบไร้สาย และคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต)

๔.๕.๒ การอุดมศึกษา

๑) ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์

- ในภาพรวมของระดับอุดมศึกษา พบว่า นิสิต/นักศึกษาทราบเกี่ยวกับห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๔๙.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ขณะที่อาจารย์อุดมศึกษาทราบเกี่ยวกับห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๖๔.๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

- ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา/คณะ/ภาควิชา พบว่า ในภาพรวมนิสิต/นักศึกษาเห็นว่ามีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๖๓.๙ และเห็นว่าไม่มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๓๖.๑ ส่วนอาจารย์เห็นว่ามีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๔๘.๔ และเห็นว่าไม่มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ ๕๑.๖ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นักศึกษาเห็นว่าไม่มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มากกว่ามี และอาจารย์ในภาคใต้ และ กทม. เห็นว่ามีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าไม่มี

- อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อระบบการเรียนในห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ในภาพรวมนิสิต/นักศึกษาเห็นว่า สถานศึกษาติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) มากที่สุด รองลงมาคือ การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่วนอาจารย์เห็นว่าการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) และกระดานอัจฉริยะ (Active Board) โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความถี่เห็น

๔.๕.๓ การศึกษานอกระบบ

๑) การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมครู กศน. เห็นว่า สถานศึกษามีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ ๗๐.๗ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีการติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) มากที่สุด รองลงมาคือ ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาประเภทไร้สาย ตามลำดับ ส่วนผู้บริหาร กศน.อำเภอ เห็นว่า สถานศึกษามีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดคือ การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รองลงมาตามลำดับคือ ติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Access point) และเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาประเภทไร้สาย โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคต่างก็มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างลำดับของความถี่เห็น

๔.๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

๔.๖.๑ การอาชีวศึกษา

ครูและผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีความเห็นในระดับมากในเรื่องของความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการวิจัย ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตในสังคมของผู้เรียนได้ ผลงานวิจัยส่งผลให้สถานศึกษามีศักยภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดแรงงานและสังคมมากขึ้น และสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการผลิตกำลังคนเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับความพึงพอใจต่อการสนับสนุนกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาตินั้น ครูและผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากทั้งด้านผลงานวิจัยของครูและผู้เรียนสามารถนำไปสู่การคิดค้น/สร้างนวัตกรรม รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ใหม่ การให้ครูมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ การประสานและจัดหาแหล่งทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการดำเนินการวิจัยของครู และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติอย่างเพียงพอกับความต้องการของครู

๔.๖.๒ การอุดมศึกษา

ในภาพรวม อาจารย์มีความเห็นว่า สถาบันการศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ด้วยการบริหารจัดการให้อาจารย์ทำงานวิจัยและพัฒนาควบคู่กับการสอน เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดหาวัสดุ/อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

การประสานและจัดหาแหล่งทุนจากภาคเอกชนเพื่อทำวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน การสนับสนุนงบประมาณสำหรับงานวิจัยและพัฒนาต่อยอดที่ตอบสนองต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้ในเชิงธุรกิจ/ภาคการผลิตตามลำดับ ส่วนผลหรือประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยและพัฒนาของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา ผู้บริหารมีความเห็นในระดับมาก เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผลงานวิจัยส่งผลให้สถาบันการศึกษาเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมมากขึ้น และผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์

๔.๖.๓ การศึกษานอกระบบ

ในภาพรวม ครู กศน. ส่วนใหญ่เห็นว่า ตนเองมีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้ ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน โดยภาคที่ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร รองลงมาได้แก่ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่เห็นว่า สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙ โดยใช้วิธีการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การหาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเหลือ และการหาเงินทุนสนับสนุน โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๔.๗.๑ การอาชีวศึกษา

ในภาพรวมผู้เรียนอาชีวศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยการกำหนดเป็นรายวิชาบังคับให้ผู้เรียนได้เรียนในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเพิ่มความเข้มข้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น และการจัดรายวิชาเลือกภาษาเพื่อนบ้านและภาษาคู่ค้า เช่น จีน ญี่ปุ่น ฯลฯ ขณะที่ครูอาชีวศึกษาเห็นว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการเพิ่มความเข้มข้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้นในระดับที่มากที่สุด รองลงมาคือ การจัดกิจกรรม/โครงการพิเศษสำหรับฝึกทักษะด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และการกำหนดเป็นรายวิชาบังคับให้นักเรียน/นักศึกษาได้เรียน ส่วนผู้บริหารอาชีวศึกษาเห็นว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการเพิ่มความเข้มข้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้นมากที่สุด รองลงไปคือ การจัดกิจกรรม/โครงการพิเศษสำหรับฝึกทักษะด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และการจัดรายวิชาเลือกภาษาเพื่อนบ้านและภาษาคู่ค้า เช่น จีน ญี่ปุ่น ฯลฯ โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๗.๒ การอุดมศึกษา

ในภาพรวม อาจารย์และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่บัณฑิต/นักศึกษา โดยเพิ่มความเข้มข้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้นในระดับมากที่สุด

รองลงมาคือ จัดรายวิชาเลือกวิชาภาษาต่างประเทศอื่น เช่น จีน ญี่ปุ่น ฯลฯ และภาษาถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยที่ความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในทุกภาคต่างก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

๔.๗.๓ การศึกษานอกระบบ

ครูและผู้บริหาร กศน. มีความคิดเห็นว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากที่สุด รองลงมาคือ สอนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และการสอนภาษาของประเทศในอาเซียน

บทที่ ๕

สรุปผลและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยในส่วนของนโยบายด้านการศึกษาปรากฏอยู่ในนโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ซึ่งมีสาระของนโยบาย ๗ ประเด็น คือ ๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ๒) สร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ๓) ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง ๔) จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ๕) เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ๖) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และ ๗) เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การนำนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ นับเป็นจุดสำคัญที่จะส่งผลสะท้อนของนโยบายต่อไป การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามประเด็นนโยบายทั้ง ๗ ประเด็น เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในทุกระดับ และได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในภาพรวม เพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ทั้ง ๗ ประเด็น โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หลักฐาน สถิติข้อมูล และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีการเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริง รวมทั้งการใช้แบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ทุกสังกัดและทุกจังหวัดทั่วประเทศ ใน ๕ กลุ่ม คือ นักเรียน/นักศึกษา ครู/คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้ปกครอง/ชุมชน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติ ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑ ของประชากร แล้วรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๕๖ มีผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน สรุปข้อค้นพบได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการติดตามและประเมินผล

๕.๑.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

● ผลการพัฒนาศึกษา

การดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น สามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหา ประกอบสัมมาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

มากนัก ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบ O-NET ใน ๘ กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งมีการทดสอบเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้น ป.๖ อยู่ระหว่าง ๓๕.๗๗ - ๕๔.๘๔ ซึ่งลดลงจาก ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เกือบทุกวิชา มีเพียง ๑ วิชา ที่ได้คะแนนสูงขึ้น คือ ศิลปะ โดยวิชาภาษาไทย

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง ร้อยละ ๕๐ ส่วนอีก ๓ วิชา คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยเกินครึ่ง และสำหรับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้น ม.๓ อยู่ระหว่าง ๒๖.๙๕-๕๖.๖๗ ซึ่งสูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๕๔ เกือบทุกวิชา ยกเว้นอังกฤษ คณิตศาสตร์ และศิลปะ ที่คะแนนเฉลี่ยลดลง แต่มีเพียง ๒ วิชาที่คะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ คือ ภาษาไทย และสุขศึกษาและพลศึกษา นอกจากนี้ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้น ม.๖ อยู่ระหว่าง ๒๒.๑๒ - ๕๓.๗๐ ซึ่งลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวน ๓ วิชา คือ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่วนอีก ๕ วิชา มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น แต่มีเพียง ๑ วิชาที่คะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ ๕๐ คือ วิชาสุขศึกษา

นอกจากนี้ คะแนน N-NET ด้านทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ของผู้ที่เรียนการศึกษานอกระบบ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ระหว่าง ๓๔.๒๒ - ๔๙.๑๔ ส่วนในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ระหว่าง ๓๑.๐๘ - ๔๙.๘๖ ส่วนในระดับ ปวช. และ ปวส. ผลจากการทดสอบ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของ สทศ. พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๕๔ คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้าน อาชีวศึกษาระดับ ปวช. ในสมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้ เป็นร้อยละ ๕๖.๒๓ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ ร้อยละ ๕๒.๕๑ ส่วนสมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาต่าง ๆ อยู่ระหว่างร้อยละ ๔๔.๕๘ - ๗๙.๓๓ และในระดับ ปวส. สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๓๑.๓๘, ๓๕.๔๗ และ ๓๓.๖๗ ตามลำดับ

ในระดับนานาชาติ ผลประเมิน PISA (Programme for International Student Assessment) ในปี ๒๕๕๒ ด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของนักเรียนไทยอายุ ๑๕ ปี

มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (OECD) ทุกวิชา ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) ในปี ๒๕๕๔ ก็มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่ากลาง TIMSS ทั้ง ๒ วิชา

ส่วนความสามารถและทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีร้อยละ ๕๘.๔๔ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานดังกล่าว มีสูงสุด (ร้อยละ ๘๕.๔) รองลงมาคือภาคใต้ (ร้อยละ ๖๖.๗) ภาคกลาง (ร้อยละ ๖๐.๙) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ ๕๗.๑) และภาคเหนือมีต่ำสุด (ร้อยละ ๕๐.๗) ส่วนมาตรฐานการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พบว่าสถานศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานนี้มีร้อยละ ๗๙.๘ และ ๗๕.๓ ตามลำดับ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ ๙๓.๕ และ ๙๓.๐ ตามลำดับ) และสถานศึกษาในภาคเหนือมีต่ำสุด (ร้อยละ ๗๕.๑ และ ๗๒.๗ ตามลำดับ)

การเฝ้าหาความรู้ด้วยการอ่านหนังสือของคนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ในปี ๒๕๕๔ ใช้เวลาในการอ่านต่อวันเพียง ๓๕ นาที ซึ่งค่อนข้างน้อย โดยผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการอ่านสูงสุด (๔๖ นาทีต่อวัน) รองลงมาคือภาคใต้ (๓๗ นาทีต่อวัน) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๓๓ นาทีต่อวัน) ภาคกลาง (๓๒ นาทีต่อวัน) ส่วนภาคเหนือใช้เวลาในการอ่านต่อวันต่ำสุด (๓๑ นาทีต่อวัน) สำหรับอัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่า ในปี ๒๕๕๒ อยู่ที่ร้อยละ ๙๓.๕ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ร้อยละ ๘๓.๗ แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของยุโรปตะวันออกและอเมริกาเหนือที่ร้อยละ ๙๙.๐

สำหรับด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนและเยาวชน พบว่า จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานการมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีร้อยละ ๘๔.๗๑ โดยสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานดังกล่าวสูงสุด (ร้อยละ ๙๗.๔) รองลงมาคือภาคใต้ (ร้อยละ ๙๕.๘) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ ๙๕.๔) ภาคเหนือ (ร้อยละ ๙๕.๒) ภาคตะวันตก (ร้อยละ ๙๕.๒) ส่วนภาคกลางมีร้อยละต่ำสุด (ร้อยละ ๘๙.๙) นอกจากนี้ จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๕๔ ในภาพรวมมีจำนวนลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษามีจำนวนลดลงค่อนข้างมาก ส่วนผู้ที่กำลังเรียนหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่วนจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการรักษาเสพติดยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ๒๕๕๔ มีผู้เข้ารับการรักษาเสพติดที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา จำนวน ๒๔,๔๕๓ คน เพิ่มจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๑.๗ และผู้เข้ารับการรักษาเสพติดที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา มีจำนวน ๙๘,๕๓๓ คน เพิ่มจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๘.๙

เมื่อพิจารณาคุณภาพของผู้จัดการศึกษา จากข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓) ของ สมศ. พบว่า ในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ ๘๒.๕, ๘๒.๘, ๗๗.๕ และ ๘๑.๔ ตามลำดับ โดยยังมีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานอยู่อีกส่วนหนึ่ง สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ ๑๗.๕ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ร้อยละ ๑๗.๒ สถาบันอาชีวศึกษา ร้อยละ ๑๔.๙ และสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ ๖.๓ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ภาคที่มีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ผ่านการรับรองมากที่สุด คือ สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ ร้อยละ ๒๒.๙ และ ๒๑.๐๖ ตามลำดับ ส่วนสถาบันอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๑๙.๔ และสถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง ร้อยละ ๙.๐

นอกจากนี้ จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า การจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียน สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของความรู้ เพื่อการนำไปปฏิบัติได้ สามารถสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ อยู่ในระดับมาก แต่ครูชั้น พื้นฐานและอาชีวศึกษาเห็นว่าผู้เรียนสามารถสรุปหรือจดบันทึกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อยู่ในระดับ ปานกลาง นอกจากนี้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่างๆ อยู่ในระดับมาก คือ มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถ ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อเทคโนโลยีต่างๆ และมีการพัฒนาด้าน คุณธรรม จริยธรรม และสังคมประชาธิปไตย ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ในระบบประชาธิปไตย แต่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ยังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสามารถที่ทุกฝ่าย ในทุกภาคเห็นตรงกันว่ายังต้องปรับปรุงคือ ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ทุกระดับการศึกษา และเห็นว่ายังมีนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อยู่ประมาณร้อยละ ๑๐

● ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

หน่วยงานและสถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผ่านโครงการและ กิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ จัดหาสื่อและอุปกรณ์ อบรมครูและศึกษานิเทศก์ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริม และวิจัยการจัดการเรียนรู้ พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาฐานกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการอ่าน โดยมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา ผ่านกระบวนการ กิจกรรมต่างๆ เช่น ลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด ค่ายเยาวชน ปฏิบัติธรรม ฯลฯ มีการปรับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน ส่งเสริม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนคุณภาพระดับตำบล พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก และส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๔๓-๒๕๕๔ จำนวน ๔๕๗ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๘ โรงเรียน

● ผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า เรื่องหลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่ม เป้าหมายทั้งผู้เรียนสายสามัญและสายอาชีพเห็นว่าสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและ ประชาคมอาเซียน แต่การนำหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานไปใช้ยังมีความยุ่งยากสำหรับครู การจัด

การเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถ ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้ ยกเว้นความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เห็นว่า ไม่เพียงพอ ไม่สามารถสื่อสารได้ รวมทั้งภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน และต้องได้รับการพัฒนา อย่างเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในทุกภาคส่วนใหญ่ดำเนินการพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาโดยจัดทำโครงการติวนักเรียนเพื่อเตรียมสอบ O-NET ส่วนการจัดทำโครงการ ห้องเรียนพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ มีการ ดำเนินงานน้อยที่สุด ส่วนความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจ สถานศึกษามีความพร้อมทุกด้าน

๕.๑.๒ การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

● ผลการพัฒนาการศึกษา

รัฐบาลกำหนดนโยบายเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและสามารถเข้าถึงการศึกษา ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ แต่มีคนไทยบางส่วนที่ยังขาดโอกาสในการเรียนรู้ แต่ก็มีแนวโน้มที่ จะได้รับการศึกษามากขึ้น จากข้อมูลอัตราการเข้าเรียนพบว่า ในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีเด็กและเยาวชนไทยเข้ารับการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานร้อยละ ๘๖.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๑๗ ปี ซึ่งเพิ่มจากปีการศึกษา ๒๕๕๓ ร้อยละ ๐.๓ โดยระดับก่อนประถมศึกษา มีผู้เข้ารับการศึกษาร้อยละ ๑๐๔.๓ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี (เกินร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจากนับรวมเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งอาจ มีอายุไม่ถึง ๓ ปี) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ส่วนการศึกษาภาคบังคับซึ่งครอบคลุมระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๗.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๔ ปี โดยระดับประถมศึกษา มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๕.๗ ของประชากรกลุ่ม อายุ ๖ -๑๑ ปี ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๒.๑ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี โดยระดับศึกษามีแนวโน้ม ลดลงแต่ระดับมัธยมศึกษากลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผู้เข้าเรียน ร้อยละ ๖๘.๗ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ โอกาสของ ผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาก็มีมากขึ้น โดยมีผู้เข้าเรียนสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับเพิ่มขึ้นทุกปี จากร้อยละ ๓๔.๕ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๘-๒๑ ปี ในปี ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๓๘.๓ ในปี ๒๕๕๔

สำหรับอัตราการคงอยู่ของผู้เรียนในแต่ละปี พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผู้เรียนระดับ การศึกษาภาคบังคับ มีอัตราการคงอยู่เฉลี่ยร้อยละ ๘๘.๐ ซึ่งน้อยกว่าปี ๒๕๕๓ โดยมีอัตราการคงอยู่ใน ระดับประถมศึกษาเฉลี่ยร้อยละ ๘๙.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเฉลี่ยร้อยละ ๘๕.๖ และจากข้อมูล ของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่า ผู้ที่เข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ มีอัตราการคงอยู่ ในสถานศึกษาจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ มีร้อยละ ๘๙.๕ และลดลงเป็นร้อยละ ๘๕.๖, ๗๙.๖ และ ๖๘.๔ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๓ และ ๔/ปวช.๑ ตามลำดับ จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖/ปวช. ๓ เหลือเพียง ร้อยละ ๕๔.๘ ที่ยังคงเรียนอยู่ในสถานศึกษา

ส่วนระดับการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นในประชากรทุกช่วงอายุตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ โดยกลุ่มที่อยู่ในวัยแรงงาน คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๕๙ ปี พบว่า ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๘.๗ ปี ในปีพ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น ๙.๑ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรืออาจกล่าว ได้ว่าคนไทยวัยแรงงาน ในปี ๒๕๕๔ มีการศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือการศึกษา ภาคบังคับ ๙ ปี เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๔ ปีการศึกษาเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครสูงที่สุด

(๑๑.๒ ปี) รองลงมาคือ ภาคกลางและภาคใต้ (๙.๑ ปี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๙.๐ ปี) ส่วนภาคเหนือมีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด (๘.๗ ปี)

● ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนเพื่อให้มีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง มีการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงเด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กต่างด้าว เพื่อให้เข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ส่งเสริมการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ประชาชน จัดให้มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ศูนย์ เพื่อให้เกิดักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดี ได้มีโอกาสรับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทแรกของหลักสูตร ในต่างประเทศ จัดตั้งกองทุนหมุนเวียน กองทุนตั้งตัวได้ เพื่อให้โอกาสแก่นักศึกษาที่ขาดแหล่งเงินทุน ในการเป็นผู้ประกอบการ และจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อฝึกอบรม/จัดการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน

● ผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนในหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ได้เข้าเรียน แต่ผู้เรียนขั้นพื้นฐานยังเข้าเรียนไม่ครบทุกคน แม้ว่ารัฐจะมีนโยบายเรียนดีอย่างมีคุณภาพตั้งแต่อนุบาลจนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ รวมทั้งให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการเรียนต่อต่ำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน จึงไปขอรับทุนจากวัด มูลนิธิ สมาคม และภาคเอกชน เพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการออกกลางคันในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด เนื่องจากส่วนใหญ่อพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว และฐานะยากจน โดยในภาพรวมนักเรียน/นักศึกษาพอใจกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) และโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ศูนย์ โดยปัญหาที่พบของกองทุนฯ คือ การจัดสรรเงินกู้ยืมไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและไม่สอดคล้องกับสาขาวิชา การขาดความเอาใจใส่ในการติดตามข่าวของผู้กู้ยืม และความล่าช้าของเงินที่ได้รับ ระบบการสอบคัดเลือกกลางเห็นว่าเป็นระบบที่สามารถคัดเลือกผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการ มีความน่าเชื่อถือ และสามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา การเทียบโอนพบปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากตัวผู้เรียนที่ไม่ให้ความสนใจ การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและวิชาการ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีเพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้มากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ ห้องสมุดประชาชน

๕.๑.๓ การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง

● ผลการพัฒนาศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการขาดแคลนค่อนข้างมาก ซึ่งจากข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่าขาดแคลนครูประมาณ ๕ หมื่นกว่าอัตรา และรายวิชาที่มีปัญหาขาดแคลนครูมากที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา โดยสถาบัน IMD

(International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับตัวชี้วัดนักเรียนต่อครู ปี ๒๕๕๕ พบว่า จากประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการจัดอันดับ จำนวน ๕๙ ประเทศ อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาของไทยอยู่ที่อันดับ ๓๔ และระดับมัธยมศึกษาอยู่อันดับที่ ๕๔ โดยมีอัตรานักเรียนต่อครู เป็น ๑๕.๙๙ : ๑ และ ๒๑.๒๒ : ๑ ตามลำดับ

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานนี้ มีร้อยละ ๗๙.๒๓ และ ๗๐.๗๕ ตามลำดับ นอกจากนี้ TIMSS ได้เปรียบเทียบระดับการศึกษาของครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในประเทศต่างๆ พบว่า ครูไทยที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้น ป. ๔ และ ม. ๒ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ ส่วนครูที่จบระดับปริญญาตรีมีสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยในชั้น ป. ๔ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิถึงร้อยละ ๑๙ และ ๓๓ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ร้อยละ ๑๐) ส่วนในชั้น ม. ๒ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิร้อยละ ๑๗ และ ๒๑ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก และจากการสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในชั้น ป.๔ และ ม.๒ พบว่า ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมในการเตรียมการสอน และความมั่นใจในการสอน น้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก

● ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

รัฐเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของสถาบันผลิตครู โดยดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดตั้งคณิศเตอร์คุรุศึกษา และมีการผลิตครูมืออาชีพเพื่อผลิตครูที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพและมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครู นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา โดยรับรองปริญญาทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) และประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู เสริมสร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนา ระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู กำหนดหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าของการประกอบวิชาชีพครู ปรับปรุง

เงินเดือนชดเชยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการปรับเงินเดือนของภาครัฐ ๑๕,๐๐๐ บาท รวมทั้งแก้ไขปัญหาหนี้สินครู และดำเนินโครงการครูคืนถิ่นเพื่อให้ครูได้อยู่ร่วมกับครอบครัว อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ทำให้โรงเรียนรอบนอกขาดแคลนครู

● ผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า ครูได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างเพียงพอ ส่วนการขาดแคลนครู ส่วนใหญ่จะขาดแคลนทั้งครูสามัญและครูช่าง สาขาที่ขาดแคลนมากที่สุดคือสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และครูช่างในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสถานศึกษาแก้ปัญหาด้วยการจ้างจากเงินงบประมาณของสถานศึกษา และมีการใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยสอน สำหรับครู กศน. ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนา โดยเนื้อหาสาระที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการฝึกอบรมมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการเป็นบางครั้ง

๕.๑.๔ การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

● ผลการพัฒนาการศึกษา

การจัดการศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี ๒๕๕๔ กำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไปมีร้อยละ ๔๖.๙ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีแต่ในอัตราที่ไม่มากนัก ผู้ทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาเป็นผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๒๒.๖ ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๑๖.๘ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๖.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๔.๑ ที่เหลือกระจายอยู่ในการศึกษาอื่นๆ โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษามากที่สุด แต่มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ในขณะเดียวกันผู้มีงานทำที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ส่วนจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมี ๒.๖๔๓ แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗ เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะการว่างงานเป็นรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนผู้ว่างงานมากที่สุด ๙ หมื่นคน รองลงมาเป็นภาคกลาง ๖.๒ หมื่นคน ภาคเหนือ ๔.๓ หมื่นคน ภาคใต้ ๔.๑ หมื่นคน และกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด ๒.๘ หมื่นคน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงที่สุดร้อยละ ๒.๑ (๘.๙ หมื่นคน) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากันคือ ร้อยละ ๐.๙ (๕.๘ และ ๔.๗ หมื่นคน ตามลำดับ) ระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๐.๕ (๔.๖ หมื่นคน) ส่วนผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดร้อยละ ๐.๒ (๒.๔ หมื่นคน) อย่างไรก็ตาม ภาวะการว่างงานของประชากรในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และลดลงมากอย่างเห็นได้ชัดในปี ๒๕๕๔

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงผลิตแรงงานได้ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด สถานประกอบการยังคงต้องการแรงงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะสูงมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบระดับประถมศึกษา

และมัธยมศึกษาตอนต้น แต่สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษายังคงน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษา ซึ่งมุ่งหวังเรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยในปี ๒๕๕๔ มีสัดส่วนเป็น ๓๕.๔ : ๖๔.๖ อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ว่างงานยังมีมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนมาก สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้จะมีระดับคุณวุฒิทางการศึกษาตามที่นายจ้างต้องการแล้ว แต่อาจยังมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

- **ความก้าวหน้าการดำเนินงาน**

การพัฒนาการอาชีวศึกษา มีการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน ๑๙ แห่ง พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี/สายปฏิบัติการ จำนวน ๒๘ สาขาวิชา ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือเทคนิคและเทคโนโลยีเกษตร และอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคี ผ่านโครงการโรงเรียนในโรงงาน โรงงานในโรงเรียน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หรือภาคเอกชน มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สายวิชาชีพ สำหรับผู้ทำงานที่จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พัฒนาศูนย์ฝึกอบรมอาชีวศึกษาในสถานศึกษาเพื่อฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชน พัฒนาระบบบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียนให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจ ขยายศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix-it Center) เพื่อช่วยเหลือดูแลรักษาซ่อมบำรุงอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเครื่องมือประกอบอาชีพของชุมชนในเบื้องต้น

ส่วนในระดับอุดมศึกษา มีการพัฒนาระบบบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษา โดยจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) จำนวน ๕๖ แห่ง เพื่อทำหน้าที่บ่มเพาะให้เกิด “บริษัทจัดตั้งใหม่” และ “ผู้ประกอบการใหม่” ส่งเสริมสนับสนุนสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดอาชีพตลาดแรงงาน และจัดสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างเป็นระบบ หรือเป็นการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL)

- **ผลการดำเนินงาน**

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) มีความพร้อมในทุกด้านในระดับปานกลาง โดยที่การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถและการนำไปใช้ประโยชน์นั้น ครูและผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่ผู้เรียนเห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง และมีผลทำให้ภาพลักษณ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาดีขึ้น โดยการดำเนินงานดังกล่าวส่วนใหญ่เห็นว่าไม่เพิ่มภาระและไม่ส่งผลกระทบต่อ และการบริหารของศูนย์ฯ โดยส่วนใหญ่สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ ทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหารยังได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการฯ อาทิ การได้รับความรู้เพิ่มขึ้น การได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน โดยสถานศึกษาใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ อาทิ Project Based Learning, Problem Based Learning หลักสูตรทวิภาคี สหกิจศึกษา การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ การจัดทำโครงการ/โครงการหลังจากเรียนภาคทฤษฎี เป็นต้น

๕.๑.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

● ผลการพัฒนาศึกษา

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษา และให้การสนับสนุนการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ สร้างโอกาสให้เยาวชนของชาติ

และประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๒๓.๗ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ ๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๓๘.๓ และ ๕๑.๙ ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๕๕ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๖.๕ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ

๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๖.๕ และ ๕๔.๘ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด คือ ร้อยละ ๔๔.๔ รองลงมาคือภาคกลาง (ร้อยละ ๒๗.๕) ภาคใต้ (ร้อยละ ๒๕.๕) ภาคเหนือ (ร้อยละ ๒๕.๐) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำสุด (ร้อยละ ๒๑.๕)

นอกจากนี้ สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับของประเทศต่างๆ ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) พบว่า ในปี ๒๕๕๔ และ ปี ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ ๖.๔๑ และ ๕.๘๔ ตามลำดับ (คะแนนเต็ม ๑๐) อยู่ในอันดับที่ ๕๓ และ ๕๗ ตามลำดับ จาก ๕๙ ประเทศ

● ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

รัฐจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่นักเรียนและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน โดยในปี ๒๕๕๕ ยังจัดสรรได้ไม่ครบ จะจัดสรรเพิ่มเติมในปี ๒๕๕๖ และจัดเพิ่มให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ด้วย โดยมีการจัดทำและพัฒนาเนื้อหาตามหลักสูตรในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ (e-Content) ๒.๑ บรรจุลงในแท็บเล็ต และเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษา นอกจากนี้ มีการพัฒนาเครือข่ายไร้สายและระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย จัดหาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษาและการให้บริการเครือข่าย และพัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาและองค์ความรู้ต่างๆ เพิ่มขึ้น และพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัล วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของประเทศไทย

● **ผลการดำเนินงาน**

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า การจัดเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้เด็กชั้น ป.๑ นั้น นักเรียน ผู้ปกครอง และครู เกือบร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจในการได้รับการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พกพาในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน สนใจเรียนและมีการช่วยเหลือให้คำแนะนำเพื่อนระหว่างการเรียนรู้มากขึ้น แต่ผู้เรียนยังมีความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพาอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์พกพาอยู่ในระดับพอใช้งานได้ รวมทั้งยังมีโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมเรื่องระบบไฟฟ้า และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วเพียงพอ รวมทั้งมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการใช้และบำรุงรักษา การซ่อมแซม การจัดเจ้าหน้าที่ประจำโรงเรียน

ส่วนการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ใช้เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ค้นคว้าข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนสอน จัดทำแผนการสอน ผลิตสื่อการสอน และใช้จัดเก็บข้อมูลด้านการเรียนของนักเรียน และครูมีการใช้ “โทรทัศน์เพื่อการศึกษา” ในการสอนและเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคนิคการสอน

๕.๑.๖ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

● **ผลการพัฒนาการศึกษา**

การวิจัยและพัฒนาที่มีเป้าหมายสูงสุดคือ การนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม และเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร การเงิน และเวลาอย่างสูง แต่เมื่อพิจารณาจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ใช้เวลาในกิจกรรมด้านการวิจัยและพัฒนา เทียบกับเวลาการทำงานทั้งหมดของแต่ละบุคคล พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง ๐.๙ คนต่อประชากรพันคน เมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์ซึ่งมีจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุดในกลุ่มอาเซียน คือมีจำนวน ๗.๓ คนต่อประชากรพันคน ซึ่งสูงกว่าไทยมาก นอกจากนี้ ประเทศไทยมีงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ ๐.๒๔ ของ GDP ซึ่งถือว่าต่ำหากเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาอื่น ๆ

● **ความก้าวหน้าการดำเนินงาน**

ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ และสามารถต่อยอดเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการวิจัยแก่นักศึกษาและอาจารย์รุ่นใหม่ เพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของประเทศ พัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน ๙ แห่ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัย และได้ผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวว.) เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารงานวิจัย

● **ผลการดำเนินงาน**

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า สถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณด้านวิจัยอยู่ในระดับมาก และสนับสนุนให้ครู คณาจารย์ ทำวิจัยและพัฒนาควบคู่กับการสอน โดยผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ในระดับมาก ส่วนในสถานศึกษาต่ำกว่าอุดมศึกษามีการสนับสนุนทุนวิจัยค่อนข้างน้อย

๕.๑.๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

● ผลการพัฒนาการศึกษา

ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ มาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความพร้อมของคนไทยยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง โดยเฉพาะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษที่จะใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งจากการทดสอบ O-NET ชั้น ป.๖, ม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ มีเพียงร้อยละ ๓๙.๐, ๒๘.๗ และ ๒๒.๑ ตามลำดับ และคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษ จากการทดสอบ TOEFL มีค่า ๗๕ คะแนน จาก ๑๒๐ คะแนน ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านการศึกษาภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หลักสูตรอาเซียนศึกษา พัฒนาทักษะของแรงงานให้มีฝีมือให้มาตรฐาน และสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษาของอาเซียน

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index หรือ HDI) ซึ่ง United Nation Development Programme หรือ UNDP จัดทำขึ้น พบว่า ปี ๒๕๕๕ ค่าดัชนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยเท่ากับ ๐.๖๙๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน) สูงกว่าปี ๒๕๕๔ ซึ่งมีค่าดัชนีเท่ากับ ๐.๖๘๖ ประเทศไทยอยู่กลุ่มการพัฒนามนุษย์ระดับกลางที่อันดับ ๑๐๓ จากทั้งหมด ๑๘๗ ประเทศ

● ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศในอาเซียน ให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ บุคลากรและประชาชนทั่วไป ส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายระหว่างประเทศ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ รวมทั้งจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพระดับต่างๆ นอกจากนี้ มีการจัดทำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับสาขาวิชา เพื่อพัฒนาสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

● ผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามพบว่า ทุกภาคเห็นตรงกันว่าความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เรียน ครู และผู้บริหาร เห็นว่าควรกำหนดให้มีหลักสูตรที่บูรณาการอาเซียนในทุกกลุ่มสาระและทุกระดับการศึกษา และเพิ่มความเข้มข้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และจัดรายวิชาเลือกวิชาภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรสอนภาษามลายู

๕.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา ในภาพรวมปี ๒๕๕๕ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังคงมีประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญบางประการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือการดำเนินงานมีแนวโน้มจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่ยังต่ำกว่าเป้าหมายและมีแนวโน้มลดลงโดยตลอด โอกาสทางการศึกษายังไม่เท่าเทียมกัน กำลังแรงงานที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ดังนั้น ประเด็นการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญในระยะต่อไป ประกอบด้วย

๑. **การพัฒนาคุณภาพการศึกษา** เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยสร้างความเข้มแข็งทั้งในด้านวิชาการและด้านทักษะความสามารถ เน้นส่งเสริมการเรียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และมีการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย ส่งเสริมการอ่านและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ให้มากขึ้น พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ เร่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันสังคมอื่น รวมทั้งสื่อต่างๆ ร่วมกันปลูกฝังและเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมถึงความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และการต่อต้านการทุจริตให้แก่คนไทย สร้างความเป็นพลเมือง และมีมาตรการยกย่องคนดี อย่างเป็นรูปธรรม และดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดอย่างเข้มข้นจริงจัง พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมให้เด็กและเยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด

นอกจากนี้ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาที่ด้อยคุณภาพ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาตามศักยภาพและความพร้อม และพัฒนาผู้บริหารและครูให้พร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น มีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ปรับกฎ ระเบียบให้เอื้อ และจูงใจต่อการเข้าร่วมจัดการศึกษาของภาคเอกชน เพิ่มจำนวนสถานศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา สนับสนุนให้ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการรายใหญ่จัดตั้งสถาบันการศึกษาของตนเอง

๒. **การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา** ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นอุดมศึกษา โดยจัดให้มีรูปแบบการศึกษาที่หลากหลายเหมาะสมกับกลุ่มคนทุกวัยทุกประเภท รวมถึงเด็กที่มีปัญหาออกกลางคัน จัดให้มีระบบคัดกรอง และส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างเหมาะสมและทั่วถึง พร้อมทั้งบูรณาการระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา ปรับระบบการรับเข้าศึกษาและระบบการวัดผลที่เอื้อต่อคนทุกกลุ่มทุกวัย สนับสนุนการใช้สื่อต่างๆ อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล รวมทั้งการผลิตและพัฒนาเนื้อหาสาระผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบไปสู่ผู้เรียนทุกระดับและประชาชนทุกเพศวัย อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ นอกจากนี้ สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ด้อยโอกาสให้มากขึ้น และปรับระบบการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งปรับระบบการจัดสรรงบประมาณรายหัว โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษา เน้นความเป็นธรรม เพื่อช่วยให้คนขาดแคลนมีโอกาสได้รับโอกาสมากขึ้น

๓. **การปฏิรูปครู** ผลิตครูสาขาขาดแคลนและครูวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งพัฒนาครูประจำการให้สามารถสอนในวิชาที่ขาดแคลน อาทิ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมถึงพัฒนาทักษะครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้ ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนในวิชาที่ครูขาดแคลน เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ส่งเสริมให้มีครูตัวอย่างเพียงพอ

๔. **การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน** เร่งพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของแรงงานให้สูงขึ้น โดยกำหนดทิศทางความต้องการกำลังคนและสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิต ในระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และเน้นการพัฒนาสมรรถนะควบคู่กับการให้ความรู้แก่กำลังแรงงาน และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาเพื่อผลิตช่างเทคนิคที่ขาดแคลนในภาคการผลิตปัจจุบัน สร้างแรงจูงใจให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาสายอาชีพ จัดหาแหล่งทุน แหล่งกั๊ยมทางการศึกษาอย่างเพียงพอ โดยเชื่อมโยงการให้ทุนกับสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อลดอัตราว่างงาน

๕. **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา** สร้างโอกาสการเข้าถึงมาตรฐานการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยเชื่อมโยงการพัฒนาระบบเครือข่ายใยแก้วนำแสงความเร็วสูง (uninet) และระบบไร้สายให้เข้าถึงทุกโรงเรียนและชุมชน และสนับสนุนการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (free TV) เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระดับและประเภท และเร่งรัดการออกกฎหมายจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๖. **การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ** ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา และการบริหารจัดการความรู้ เป็นสาระสำคัญในหลักสูตรและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกระดับและประเภทการศึกษา พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้มีการวิจัยมากขึ้น และเน้นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยในระดับสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และผลงานสร้างสรรค์ และเน้นการปรับปรุงคุณภาพของงานวิจัยให้มากขึ้นเพิ่ม นอกจากนี้ ยังเน้นเพิ่มสัดส่วนการวิจัยเพื่อชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๗. **การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน** กำหนดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนทุกระดับการศึกษา และสอนวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น โดยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรสอนภาษามลายู นอกจากนี้ เน้นผลิตกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ไทยติดอันดับโลก/อุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ส่งเสริมไทยเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติ การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ การแพทย์ เป็นต้น รวมทั้งผลักดันให้มีการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

๑. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓) ๒๕๕๓.
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๑. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด. ๒๕๕๓.
๓. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓. (เอกสารอัดสำเนา).
๔. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติการศึกษาของประเทศไทย. ปีการศึกษา ๒๕๕๑. ๒๕๕๒.
๕. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติการศึกษาของประเทศไทย. ปีการศึกษา ๒๕๕๒. ๒๕๕๓.
๖. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติการศึกษาของประเทศไทย. ปีการศึกษา ๒๕๕๓. ๒๕๕๔.
๗. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติการศึกษาของประเทศไทย. ปีการศึกษา ๒๕๕๔. ๒๕๕๕. (เอกสารอัดสำเนา)
๘. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ปี ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น. ๒๕๕๔.
๙. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานเครื่องชี้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔.
๑๐. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สรุปข้อมูลเบื้องต้น สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๔.
๑๑. IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2008.
๑๒. IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2009.
๑๓. IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2010.
๑๔. IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2011.
๑๕. IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2012.
๑๖. http://antidrug.moph.go.th/beta2/report/reportIndex_New.php?userview. ระบบรายงาน ระบบติดตาม และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด (บสต.๓).

๑๗. <http://bet.obec.go.th/eqa/images/2010/pisa2009.pdf>. ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ บทสรุปเพื่อการบริหาร. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
๑๘. <http://news.voicetv.co.th/thailand/48603.html>. นายกรัฐมนตรี เป็นประธานพิธีเปิดการประชุมและกล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย” พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการแสดงตัวอย่าง
๑๙. http://research.ipst.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=83&Itemid=77. บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน) โครงการวิจัยนานาชาติ TIMSS 2011 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
๒๐. <http://vec.go.th/Portals/9/> คู่มือศูนย์ป่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา.
๒๑. <http://web.agri.cmu.ac.th/unrn/history.asp> เครือข่ายการบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน (UNRN : Upper Northern Research Administration Network).
๒๒. http://www.ielts.org/researchers/analysis_of_test_data/
๒๓. <http://www.ets.org/toefl> The TOEFL Test and Score Data Summary for TOEFL iBT(r) Tests and TOEFL(r) PBT Tests, January - December 2007, 2008, 2009, 2010 และ 2011
๒๔. <http://www.fixit-center.net/> รายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2555.
๒๕. <http://www.manager.co.th/qol/viewnews.aspx?NewsID=9550000085777>. สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสองระยะ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๔๙ - ๒๕๒๒).
๒๖. <http://www.mfu.ac.th/division/co-op-education/index.php> สหกิจศึกษาคืออะไร.
๒๗. <http://www.moe.go.th/websm/2013/jan/011.html> ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๑๑/๒๕๕๕ มติ ครม. ๘ มกราคม ๒๕๕๖ ครม.เห็นชอบร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ.
๒๘. <http://www.moe.go.th/websm/2013/jan/031.html> ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๓๑/๒๕๕๖ มติ ครม. ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ครม.เห็นชอบการดำเนินการตามโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทู่น รุ่นที่ ๔.
๒๙. <http://www.moe.go.th/websm/2013/apr/117.html> ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๑๑๗/๒๕๕๖ ผลประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายฯ แท็บเล็ต ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖.
๓๐. <http://www.moe.go.th/websm/2013/apr/124.html> ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๑๒๔/๒๕๕๖ ความคืบหน้าการสอบ ๑ อำเภอ ๑ ทู่น รุ่นที่ ๔.
๓๑. <http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/download/news/policy-yingluk.pdf>. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔.

๓๒. <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=367>. รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ปีที่หนึ่ง (วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕).
๓๓. <http://www.odos.moe.go.th/> โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทู่น.
๓๔. <http://www.oecd.org/dataoecd/15/13/39725224.pdf>. The Programme for International Student Assessment.
๓๕. <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/?DownloadGroupID=121>. คะแนนผลการทดสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ ๒ (ป.๖) จำนวน ๘ กลุ่มสาระวิชาของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๕.
๓๖. <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/?DownloadGroupID=121>. คะแนนผลการทดสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ ๓ (ม.๓) จำนวน ๘ กลุ่มสาระวิชาของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๕.
๓๗. <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/?DownloadGroupID=121>. คะแนนผลการทดสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ ๔ (ม.๖) จำนวน ๘ กลุ่มสาระวิชาของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๕.
๓๘. <http://www.topuniversities.com/asian-rankings>. QS University Rankings : Asia.
๓๙. <http://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings>. QS World University Rankings.
๔๐. <http://www.tcijthai.com/tcijthai/view.php?ids=1713> กองทุนตั้งตัวได้ หรือจะเป็นโอกาสของนักล่าฝัน? จากรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในรอบ ๖ เดือน (สิงหาคม ๒๕๕๔ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
๔๑. <http://www.ubi.mua.go.th/new04.htm> หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา.
๔๒. http://www2.djop.moj.go.th/stat/main_user.php?mid=2&mon=24 รายงานสถิติคดีประจำปีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม.

ภาคผนวก ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ๕ กลุ่ม
จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ตารางประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล 5 กลุ่ม จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูล	ประชากร					
	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ/น	ใต้	รวม
นักเรียน นิสิต นักศึกษา	1,746,165	2,934,415	1,903,640	3,561,838	1,668,231	11,814,289
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในระบบ)	873,266	2,220,768	1,525,277	2,986,855	1,403,165	9,009,331
อาชีวศึกษา	145,083	291,724	173,514	310,369	128,480	1,049,170
อุดมศึกษา (ไม่รวม ม.เปิด)	727,816	421,923	204,849	264,614	136,586	1,755,788
การศึกษานอกระบบฯ (กศน.)	na	na	na	na	na	na
ครู/คณาจารย์	80,494	160,093	116,807	210,154	103,317	670,865
ผู้บริหารสถานศึกษา ทุกระดับกศ. (ผอ.ร.ร./รองผอ.ร.ร./ อธิการบดี/รองอธิการบดี/ คณบดี)	1,567	7,802	8,120	15,084	5,541	38,114
ผู้บริหารการศึกษา*	3	57	53	76	36	225
ผู้ปกครองนักเรียน กศ.พื้นฐาน **	na	na	na	na	na	na
รวมทั้งสิ้น	1,828,229	3,102,367	2,028,620	3,787,152	1,777,125	12,523,493

ที่มา : ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูลรายโรงเรียนของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2554

* ตัวเลขในตาราง คือ จำนวน สนง.เขตพื้นที่ประถมและเขตพื้นที่มัธยม ยังไม่รวมสำนักการศึกษา อปท.

หมายเหตุ การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงขนาดของประชากรในลักษณะของอัตราส่วนที่คิดเป็นร้อยละ (W. Laurence Neuman)

ทั้งนี้ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ สุ่มสถานศึกษาจากประชากรร้อยละ 5-10 ของแต่ละภาค และสุ่มกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม ดังนี้
 สุ่มตัวอย่างนักเรียน โรงเรียนละ 25-30 คน ครูโรงเรียนละ 3-5 คน ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน
 สุ่มตัวอย่างผู้บริหารการศึกษา คือ เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด รวมทั้งสำนักการศึกษา
 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบจ.) แห่งละ 1-2 คน

**ผู้ปกครองประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียนประถม-มัธยม

กลุ่มตัวอย่าง						จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม					
กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ/น	ใต้	รวม	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ/น	ใต้	รวม
3,595	20,829	25,700	22,568	13,539	86,231	2,536	15,556	28,501	20,849	10,565	78,007
2,600	14,998	16,750	16,294	9,777	60,418	2,196	9,834	20,791	15,130	6,746	54,697
750	1,900	4,725	2,408	1,445	11,227	139	3,488	4,852	1,817	2,039	12,335
200	2,873	3,175	2,845	1,705	10,798	156	921	1,824	675	1,299	4,875
45	1,058	1,050	1,021	613	3,787	45	1,313	1,034	3,227	481	6,100
730	3,770	5,545	5,000	2,500	17,545	402	3,104	5,441	4,663	1,127	14,737
156	780	1,600	1,000	554	4,090	83	582	1,644	582	360	3,251
3	137	280	292	81	793	2	140	135	52	81	410
1,560	7,745	10,375	10,525	6,767	36,972	994	5,104	9,031	7,414	2,070	24,613
6,044	33,261	43,500	39,385	23,441	145,631	4,017	24,486	44,752	33,560	14,203	121,018

ร้อยละกลุ่มตัวอย่าง = 1.16% ของประชากรทั้งหมด

ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม = 0.96% ของประชากรทั้งหมด
= 83.10% ของกลุ่มตัวอย่าง

ภาคผนวก ข
สถิติข้อมูลตามตัวบ่งชี้

ตารางสถิติข้อมูลตามตัวบ่งชี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้อของสังคมไทย

ตารางที่ ๑ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๓๘.๕๘	๔๑.๖๐	๓๘.๗๒	๓๘.๔๓	๓๘.๑๖	๓๗.๖๓
	๒๕๕๓	๓๑.๒๒	๓๔.๕๒	๓๑.๔๒	๒๙.๙๘	๓๑.๓๑	๓๐.๑๒
	๒๕๕๔	๕๐.๐๔	๕๓.๓๘	๕๐.๒๔	๔๘.๒๗	๕๐.๙๙	๔๗.๕๔
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๓๑.๗๕	๓๙.๑๘	๓๑.๓๒	๒๙.๘๑	๓๑.๗๓	๓๐.๑๐
	๒๕๕๓	๒๐.๙๙	๒๖.๑๐	๑๙.๘๙	๑๘.๖๗	๒๒.๙๖	๑๘.๐๒
	๒๕๕๔	๓๘.๓๒	๔๓.๔๖	๓๗.๖๑	๓๕.๖๐	๔๐.๔๖	๓๔.๙๒
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๓๕.๘๘	๔๑.๓๓	๓๖.๐๔	๓๔.๕๗	๓๕.๖๗	๓๔.๒๓
	๒๕๕๓	๓๔.๘๕	๓๙.๘๗	๓๕.๔๕	๓๓.๔๖	๓๔.๗๘	๓๒.๖๕
	๒๕๕๔	๕๒.๔๐	๕๖.๙๐	๕๒.๗๗	๕๐.๔๕	๕๓.๕๕	๔๘.๖๙
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๓๘.๖๗	๔๓.๗๕	๓๙.๓๒	๓๘.๐๓	๓๗.๘๐	๓๗.๑๙
	๒๕๕๓	๔๑.๕๖	๔๖.๗๗	๔๒.๐๒	๔๐.๕๕	๔๑.๒๒	๓๙.๖๕
	๒๕๕๔	๔๐.๘๒	๔๓.๐๗	๔๐.๔๒	๓๙.๔๑	๔๒.๒๕	๓๘.๕๒
สังคมศึกษา	๒๕๕๒	๓๓.๙๐	๓๘.๓๕	๓๔.๗๑	๓๒.๖๓	๓๓.๑๑	๓๓.๐๗
	๒๕๕๓	๔๗.๐๗	๕๐.๖๙	๔๘.๒๕	๔๕.๗๘	๔๖.๗๔	๔๕.๒๗
	๒๕๕๔	๕๒.๒๒	๕๗.๐๖	๕๒.๙๐	๕๐.๕๒	๕๒.๕๙	๔๙.๒๓
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๕๙.๒๘	๖๙.๕๖	๖๖.๐๗	๖๓.๘๓	๖๓.๔๒	๖๓.๗๓
	๒๕๕๓	๕๔.๓๑	๕๖.๓๐	๕๔.๐๗	๕๔.๑๘	๕๔.๕๔	๕๓.๑๘
	๒๕๕๔	๕๘.๘๗	๖๒.๖๔	๖๐.๐๓	๕๗.๘๔	๕๘.๘๗	๕๕.๘๓
ศิลปะ	๒๕๕๒	๔๒.๔๙	๔๗.๓๗	๔๔.๐๗	๔๑.๖๓	๔๑.๔๘	๔๐.๑๘
	๒๕๕๓	๔๑.๑๐	๔๕.๑๖	๔๒.๒๔	๓๙.๙๖	๔๑.๐๓	๓๘.๓๓
	๒๕๕๔	๔๖.๗๕	๔๙.๖๘	๔๗.๖๖	๔๕.๔๓	๔๗.๓๓	๔๓.๗๒
การงานอาชีพ	๒๕๕๒	๕๑.๖๙	๕๕.๖๐	๕๒.๙๕	๕๐.๖๘	๕๐.๘๙	๕๐.๑๙
	๒๕๕๓	๕๒.๕๒	๕๗.๒๘	๕๓.๘๕	๕๒.๐๒	๕๑.๓๘	๕๐.๗๑
	๒๕๕๔	๕๕.๓๘	๖๐.๐๐	๕๖.๕๖	๕๓.๔๗	๕๕.๖๒	๕๒.๑๙

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๒ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๓๕.๓๕	๔๐.๓๖	๓๖.๕๑	๓๕.๒๗	๓๓.๕๑	๓๔.๒๙
	๒๕๕๓	๔๒.๘๐	๔๖.๕๑	๔๓.๒๙	๔๒.๘๙	๔๑.๗๔	๔๑.๖๙
	๒๕๕๔	๔๘.๑๑	๕๑.๖๙	๔๘.๓๘	๔๗.๘๓	๔๗.๘๒	๔๖.๙๘
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๒๒.๕๔	๒๙.๗๖	๒๒.๒๒	๒๑.๖๕	๒๑.๘	๒๐.๙๒
	๒๕๕๓	๑๖.๑๙	๒๓.๗๑	๑๕.๙๖	๑๕.๓๕	๑๕.๑๖	๑๔.๗๗
	๒๕๕๔	๓๐.๔๙	๓๔.๖๘	๒๙.๗๔	๒๙.๓๙	๓๐.๖๓	๒๘.๙๕
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๒๖.๐๕	๓๐.๔๓	๒๕.๘๑	๒๕.๕๙	๒๕.๕๘	๒๕.๑๐
	๒๕๕๓	๒๔.๑๘	๒๘.๗๖	๒๔.๒๙	๒๓.๙๙	๒๓.๔๖	๒๒.๗๐
	๒๕๕๔	๓๒.๐๘	๓๕.๒๙	๓๑.๖๑	๓๑.๓๙	๓๒.๕๕	๓๐.๘๑
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๒๙.๑๖	๓๒.๖๑	๒๙.๒๗	๒๙.๑๓	๒๘.๖๒	๒๗.๘๙
	๒๕๕๓	๒๙.๑๗	๓๒.๐๐	๒๙.๐๕	๒๙.๓๓	๒๘.๗๖	๒๘.๑๔
	๒๕๕๔	๓๒.๑๙	๓๕.๒๙	๓๑.๘๑	๓๑.๗๓	๓๒.๔๑	๓๑.๐๘
สังคมศึกษา	๒๕๕๒	๓๙.๗๐	๔๒.๕๙	๔๐.๑๘	๓๙.๓๐	๓๙.๐๗	๓๘.๘๓
	๒๕๕๓	๔๐.๘๕	๔๖.๔๗	๔๒.๑๖	๔๐.๙๘	๓๘.๘๒	๓๙.๑๗
	๒๕๕๔	๔๒.๗๓	๔๖.๕๙	๔๒.๗๗	๔๑.๙๑	๔๒.๘๖	๔๑.๒๐
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๕๖.๗๐	๖๐.๔๘	๕๗.๘๙	๕๖.๘๖	๕๕.๔๑	๕๔.๘๖
	๒๕๕๓	๗๑.๙๗	๗๕.๒๗	๗๓.๒๔	๗๒.๗๖	๗๐.๗๗	๖๙.๒๕
	๒๕๕๔	๕๐.๘๗	๕๒.๖๐	๕๑.๐๕	๕๑.๑๕	๕๑.๑๐	๔๙.๒๕
ศิลปะ	๒๕๕๒	๓๒.๙๕	๓๕.๘๐	๓๔.๐๐	๓๒.๙	๓๑.๘๕	๓๑.๘๑
	๒๕๕๓	๒๘.๔๘	๒๙.๙๓	๒๘.๘๕	๒๘.๒๕	๒๘.๒๙	๒๗.๕๕
	๒๕๕๔	๔๓.๕๐	๔๖.๕๕	๔๔.๐๓	๔๒.๗๖	๔๓.๒๔	๔๒.๓๖
การงานอาชีพ	๒๕๕๒	๓๓.๘๖	๓๗.๘๔	๓๕.๑๘	๓๓.๖๕	๓๒.๑๘	๓๓.๐๒
	๒๕๕๓	๔๗.๐๗	๕๑.๗๕	๔๘.๓๙	๔๖.๖๔	๔๕.๓๘	๔๕.๙๕
	๒๕๕๔	๔๗.๒๙	๕๑.๔๐	๔๘.๔๔	๔๖.๖๑	๔๖.๗๑	๔๕.๕๕

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๓ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔
จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๔๖.๔๗	๕๔.๘๘	๔๘.๖๗	๔๖.๔๓	๔๒.๙๔	๔๔.๕๖
	๒๕๕๓	๔๒.๖๑	๕๐.๖๐	๔๔.๗๔	๔๒.๔๑	๓๙.๒๗	๔๐.๘๗
	๒๕๕๔	๔๑.๘๘	๔๘.๕๑	๔๓.๓๙	๔๑.๕๑	๓๙.๓๗	๔๑.๓๐
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๒๓.๙๘	๓๔.๒๔	๒๔.๘๐	๒๓.๒๓	๒๐.๘๕	๒๒.๔๗
	๒๕๕๓	๑๙.๒๒	๓๐.๒๙	๒๐.๑๕	๑๘.๓๓	๑๕.๘๒	๑๗.๕๖
	๒๕๕๔	๒๑.๘๐	๓๑.๑๐	๒๒.๑๙	๒๐.๖๔	๑๘.๘๒	๒๐.๖๐
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๒๘.๕๖	๓๗.๓๕	๒๙.๗๙	๒๘.๐๔	๒๕.๕๑	๒๗.๑๖
	๒๕๕๓	๑๔.๙๙	๒๓.๖๐	๑๕.๘๐	๑๔.๔๙	๑๒.๒๑	๑๓.๖๖
	๒๕๕๔	๒๒.๗๓	๓๑.๑๙	๒๓.๓๖	๒๒.๐๔	๑๙.๘๐	๒๑.๙๕
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๓๑.๐๓	๓๕.๖๕	๓๑.๖๔	๓๑.๐๔	๒๙.๔๒	๓๐.๐๖
	๒๕๕๓	๓๐.๙๐	๓๖.๒๖	๓๑.๘๔	๓๐.๙๘	๒๘.๘๑	๒๙.๘๐
	๒๕๕๔	๒๗.๙๐	๓๒.๒๙	๒๘.๔๓	๒๗.๗๙	๒๖.๒๙	๒๗.๔๒
สังคมศึกษา	๒๕๕๒	๓๖.๐๐	๔๑.๔๘	๓๗.๐๓	๓๓.๗๘	๓๔.๘๙	๓๖.๐๙
	๒๕๕๓	๔๖.๕๑	๕๑.๑๗	๔๗.๔๐	๔๖.๖๕	๔๔.๖๔	๔๕.๔๑
	๒๕๕๔	๓๓.๓๙	๓๗.๕๔	๓๓.๗๖	๓๒.๙๓	๓๑.๘๗	๓๓.๖๕
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๔๕.๓๗	๔๘.๒๔	๔๖.๕๗	๔๕.๕๒	๔๔.๑๕	๔๓.๘๓
	๒๕๕๓	๖๒.๘๖	๖๕.๘๑	๖๔.๒๐	๖๓.๐๗	๖๑.๕๙	๖๑.๑๒
	๒๕๕๔	๕๔.๖๑	๕๘.๐๑	๕๕.๙๐	๕๔.๖๗	๕๓.๓๔	๕๓.๖๕
ศิลปะ	๒๕๕๒	๓๗.๗๕	๔๒.๐๘	๓๙.๔๘	๓๗.๙๑	๓๕.๗๙	๓๖.๐๔
	๒๕๕๓	๓๒.๖๒	๓๖.๓๘	๓๔.๑๐	๓๒.๗๖	๓๐.๘๕	๓๑.๒๘
	๒๕๕๔	๒๘.๕๔	๓๒.๘๐	๒๙.๕๙	๒๘.๒๕	๒๖.๘๙	๒๘.๐๗
การงานอาชีพ	๒๕๕๒	๓๒.๙๘	๓๖.๐๙	๓๔.๔๔	๓๓.๐๗	๓๑.๗๗	๓๐.๙๕
	๒๕๕๓	๔๓.๖๙	๔๙.๑๐	๔๖.๒๒	๔๓.๙๓	๔๑.๔๒	๔๐.๔๐
	๒๕๕๔	๔๘.๗๒	๕๓.๗๘	๕๑.๑๕	๔๘.๘๘	๔๖.๔๗	๔๗.๔๓

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ จำแนกตามระดับชั้นและกลุ่มสาระ

วิชา	ปีการศึกษา	ป.๖	ม.๓	ม.๖
ภาษาไทย	๒๕๕๔	๕๐.๐๔	๔๘.๑๑	๔๑.๘๘
	๒๕๕๕	๔๕.๖๘	๕๔.๔๘	๔๗.๑๘
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๔	๓๘.๓๒	๓๐.๔๙	๒๑.๘๐
	๒๕๕๕	๓๖.๙๘	๒๘.๗๑	๒๒.๑๒
คณิตศาสตร์	๒๕๕๔	๕๒.๔๐	๓๒.๐๘	๒๒.๗๓
	๒๕๕๕	๓๕.๗๗	๒๖.๙๕	๒๒.๗๒
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๔	๔๐.๘๒	๓๒.๑๙	๒๗.๙๐
	๒๕๕๕	๓๗.๔๖	๓๕.๓๗	๓๓.๐๙
สังคมศึกษาฯ	๒๕๕๔	๕๒.๒๒	๔๒.๗๓	๓๓.๓๙
	๒๕๕๕	๔๔.๒๒	๔๗.๑๒	๓๖.๒๖
สุขศึกษาฯ	๒๕๕๔	๕๘.๘๗	๕๐.๘๗	๕๔.๖๑
	๒๕๕๕	๕๔.๘๔	๕๖.๖๗	๕๓.๗๐
ศิลปะ	๒๕๕๔	๔๖.๗๕	๔๓.๕๐	๒๘.๕๔
	๒๕๕๕	๕๒.๒๗	๔๓.๓๑	๓๒.๗๔
การงานอาชีพฯ	๒๕๕๔	๕๕.๓๘	๔๗.๒๙	๔๘.๗๒
	๒๕๕๕	๕๓.๘๔	๔๗.๓๙	๔๕.๗๕

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๕ คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านการศึกษาจากระบบ (N-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกตามสาระ

ชั้น	สาระ	ปีการศึกษา ๒๕๕๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	ทักษะการเรียนรู้	๔๐.๖๗
	ความรู้พื้นฐาน	๓๔.๒๒
	การประกอบอาชีพ	๔๗.๑๒
	ทักษะการดำเนินชีวิต	๔๙.๑๔
	การพัฒนาสังคม	๔๐.๗๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ทักษะการเรียนรู้	๔๒.๑๖
	ความรู้พื้นฐาน	๓๑.๐๘
	การประกอบอาชีพ	๔๘.๓๐
	ทักษะการดำเนินชีวิต	๔๙.๘๖
	การพัฒนาสังคม	๔๑.๓๘

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๖ คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี จากการทดสอบของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment)

รายการ	ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓) (๔๓ ประเทศ)			ปี ค.ศ. ๒๐๐๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖) (๔๑ ประเทศ)			ปี ค.ศ. ๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) (๕๗ ประเทศ)			ปี ค.ศ. ๒๐๐๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) (๖๕ ประเทศ)		
	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์
คะแนนเฉลี่ย ของไทย	๔๓๑	๔๓๒	๔๓๖	๔๒๐	๔๑๗	๔๒๙	๔๑๗	๔๑๗	๔๒๑	๔๒๑	๔๑๙	๔๒๕
คะแนนเฉลี่ย กลุ่มประเทศ OECD	๔๙๒	๔๙๘	๕๐๐	๔๙๔	๕๐๐	๕๐๐	๔๙๒	๔๙๗	๔๙๘	๔๙๓	๔๙๙	๕๐๑
อันดับของไทย (ช่วงของ ลำดับที่)	๔๑-๔๒	๔๓-๔๖	๔๔-๔๗	๓๕-๓๖	๓๔-๓๖	๓๔-๓๖	๔๑-๔๒	๔๓-๔๖	๔๔-๔๗	๔๗-๕๑	๔๘-๕๒	๔๗-๔๙

ที่มา : ผลการประเมิน PISA 2000, PISA 2003, PISA 2006 และ PISA 2009, สสวท. ๒๕๕๔.

หมายเหตุ : ช่วงของลำดับที่ (range of rank) หมายถึง ลำดับที่ของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศทั้งหมด และกำหนดเป็นช่วงเนื่องจากประเทศที่ได้คะแนนอยู่ในกลุ่มที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทำให้อันดับของประเทศไทยแสดงเป็นช่วง

ตารางที่ ๗ คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค

ภูมิภาค	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
ทั่วประเทศ	๔๕๘	๔๗๒
ค่ากลาง TIMSS	๕๐๐	๕๐๐
อันดับของไทย	๓๔	๒๙
กรุงเทพมหานคร	๕๑๐	๕๓๑
ภาคตะวันออก	๔๘๗	๕๐๗
ภาคตะวันตก	๔๘๐	๕๐๕
ภาคเหนือตอนบน	๔๗๑	๔๘๘
ปริมณฑล	๔๖๙	๔๘๙
ภาคกลาง	๔๕๙	๔๗๗
ภาคเหนือตอนล่าง	๔๔๙	๔๖๕
ภาคใต้	๔๔๒	๔๔๖
ภาคอีสานตอนล่าง	๔๔๐	๔๔๙
ภาคอีสานตอนบน	๔๓๘	๔๔๘

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการมี ๕๒ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๗ รัฐ

ตารางที่ ๘ คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประเทศไทย
ปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS
(Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค

ภูมิภาค	คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์		
	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๔	ผลต่างของ คะแนน	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๔	ผลต่างของ คะแนน
ทั่วประเทศ	๔๔๑	๔๒๗	-๑๔	๔๗๑	๔๕๑	-๒๐
ค่ากลาง TIMSS	๕๐๐	๕๐๐		๕๐๐	๕๐๐	
อันดับของไทย	๒๙	๒๘		๒๒	๒๕	
กรุงเทพมหานคร	๔๘๔	๔๗๗	-๗	๕๐๙	๔๙๗	-๑๒
ปริมณฑล	๔๓๖	๔๘๑	+๔๕	๔๗๒	๕๐๖	+๓๔
ภาคกลาง	๔๑๖	๔๐๒	-๑๔	๔๕๔	๔๓๐	-๒๔
ภาคตะวันออก	๔๒๗	๔๙๕	+๖๘	๔๖๖	๕๐๘	+๔๒
ภาคตะวันตก	๔๖๐	๔๓๖	-๒๔	๔๘๙	๔๖๐	-๒๙
ภาคเหนือตอนบน	๔๘๓	๔๑๕	-๖๘	๔๖๒	๔๔๒	-๒๐
ภาคเหนือตอนล่าง	๔๑๙	๔๑๔	-๕	๕๑๐	๔๔๑	-๖๙
ภาคอีสานตอนบน	๔๒๔	๔๐๘	-๑๖	๔๔๘	๔๓๕	-๑๓
ภาคอีสานตอนล่าง	๔๓๒	๔๒๐	-๑๒	๔๕๓	๔๔๒	-๑๑
ภาคใต้	๔๖๐	๔๑๐	-๕๐	๔๗๙	๔๓๖	-๔๓

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย

TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการมี ๔๕ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๑๔ รัฐ

ตารางที่ ๙ คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส.
ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จำแนกตามสมรรถนะด้านต่างๆ

สมรรถนะ	ปีการศึกษา	
	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ระดับปวช.		
สมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้	๘๙.๔๔	๕๖.๒๓
สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้	๔๔.๗๑	
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	๕๙.๓๒	๕๒.๕๑
สมรรถนะวิชาชีพอุตสาหกรรม	๒๓.๖๗	
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือกล		๕๘.๙๗
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการก่อสร้าง		๕๕.๗๙
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขางานโยธา		๔๔.๕๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ		๕๕.๐๓
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม	๒๕.๒๗	๖๒.๗๐
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม	๑๙.๘๐	๖๓.๙๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม	๒๐.๘๘	
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๓๔.๓	๗๙.๓๓
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย		๕๖.๒๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาเสริมสวย		๗๓.๑๕
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาเกษตรกรรม	๒๒.๖๐	๖๒.๒๙
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาประมง		๕๑.๕๔
ระดับปวส.		
สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์	-	๓๑.๓๘
สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้	-	๓๕.๔๗
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	-	๓๓.๖๗

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

ตารางที่ ๑๐ อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และ ๑๕-๒๔ ปี ในปี ๒๕๕๒

ประเทศ	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อายุ ๑๕-๒๔ ปี
ไทย	๙๓.๕	๙๘.๑
ทั่วโลก	๘๓.๗	๘๙.๓
แอฟริกา	๖๑.๙	๗๑.๒
อาหรับ	๗๒.๗	๘๗.๙
เอเชียและแปซิฟิก	๘๕.๒	๙๒.๗
ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	๙๑.๑	๙๗.๐
ยุโรปตะวันออก	๙๗.๙	๙๙.๑
ยุโรปตะวันตกและอเมริกาใต้	๙๙.๐	๙๙.๗

แหล่งที่มา : Global Education Digest 2011, UIS.

ตารางที่ ๑๑ ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ก่อนประเมินศึกษา		ประเมิน-มัธยม	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ทั่วประเทศ	จำนวน	๒๕,๐๕๑	๕,๓๒๓	๒๗,๔๗๗	๕,๖๙๙
	ร้อยละ	๘๒.๔๘	๑๗.๕๒	๘๒.๘๒	๑๗.๑๘
กรุงเทพฯ	จำนวน	๙๗๐	๗๙	๙๑๐	๕๙
	ร้อยละ	๙๒.๔๗	๗.๕๓	๙๓.๙๑	๖.๐๙
กลาง	จำนวน	๕๕๔๘	๑๐๘๙	๕๕๒๕	๑๒๗๔
	ร้อยละ	๘๓.๕๙	๑๖.๔๑	๘๒.๐๕	๑๗.๙๕
เหนือ	จำนวน	๕๑๔๙	๑๕๒๕	๕๗๘๘	๑๕๔๔
	ร้อยละ	๗๗.๑๕	๒๒.๘๕	๗๘.๙๔	๒๑.๐๖
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๑๐๗๒๕	๑๙๕๖	๑๑๙๑๙	๒๑๒๗
	ร้อยละ	๘๔.๕๘	๑๕.๔๒	๘๔.๘๖	๑๕.๑๔
ใต้	จำนวน	๒๖๕๙	๖๗๔	๓๐๓๕	๖๙๕
	ร้อยละ	๗๙.๗๘	๒๐.๒๒	๘๑.๓๗	๑๘.๖๓

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๑๒ ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ.
ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ไม่ตัดสิน	ไม่ผ่าน	รอพินิจ	ผ่าน	รวม
ทั่วประเทศ	จำนวน	๒๖	๑๒๑	๓๖	๖๒๙	๘๑๒
	ร้อยละ	๓.๒	๑๔.๙	๔.๔๓	๗๗.๔๖	๑๐๐
กรุงเทพฯ	จำนวน	๒	๒๑	๑๐	๗๕	๑๐๘
	ร้อยละ	๑.๘๕	๑๙.๔๔	๙.๒๖	๖๙.๔๕	๑๐๐
กลาง	จำนวน	๗	๓๗	๘	๑๗๐	๒๒๒
	ร้อยละ	๓.๑๕	๑๖.๖๗	๓.๖	๗๖.๕๘	๑๐๐
เหนือ	จำนวน	๗	๑๑	๑	๑๑๐	๑๒๙
	ร้อยละ	๕.๔๓	๘.๕๓	๐.๗๘	๘๕.๒๗	๑๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๘	๓๐	๖	๑๘๒	๒๒๖
	ร้อยละ	๓.๕๔	๑๓.๒๗	๒.๖๕	๘๐.๕๓	๑๐๐
ใต้	จำนวน	๒	๒๒	๑๑	๙๒	๑๒๗
	ร้อยละ	๑.๕๗	๑๗.๓๒	๘.๖๖	๗๒.๔๕	๑๐๐

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๑๓ ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ.
ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ไม่ตัดสิน	ไม่ผ่าน	รอพินิจ	ผ่าน	รวม
ทั่วประเทศ	จำนวน	๘๐	๕๖	๓๑	๗๒๙	๘๙๖
	ร้อยละ	๘.๙๓	๖.๒๕	๓.๔๖	๘๑.๓๖	๑๐๐
กรุงเทพฯ	จำนวน	๖๓	๑๓	๑๓	๒๐๘	๒๙๗
	ร้อยละ	๒๑.๒๑	๔.๓๘	๔.๓๘	๗๐.๐๓	๑๐๐
กลาง	จำนวน	๕	๑๘	๘	๑๗๐	๒๐๑
	ร้อยละ	๒.๔๙	๘.๙๖	๓.๙๘	๘๔.๕๘	๑๐๐
เหนือ	จำนวน	-	๑๑	๖	๑๑๕	๑๓๒
	ร้อยละ	-	๘.๓๓	๔.๕๕	๘๗.๑๒	๑๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๙	๖	๒	๑๔๕	๑๖๒
	ร้อยละ	๕.๕๖	๓.๗	๑.๒๓	๘๙.๕๑	๑๐๐
ใต้	จำนวน	๓	๘	๒	๙๑	๑๐๔
	ร้อยละ	๒.๘๘	๗.๖๙	๑.๙๒	๘๗.๕	๑๐๐

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๑๔ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๔ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามภาค

ภาค	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
ทั่วประเทศ (๓๓,๑๗๖ แห่ง)	๒.๗๐ (พอใช้)	๕๘.๔๔
กรุงเทพฯ (๙๖๙ แห่ง)	๓.๑๐ (ดี)	๘๕.๓๕
กลาง (๗,๐๙๙ แห่ง)	๒.๗๕ (ดี)	๖๐.๙๒
เหนือ (๗,๓๓๒ แห่ง)	๒.๖๑ (พอใช้)	๕๐.๗๔
ตะวันออกเฉียงเหนือ (๑๔,๐๔๖ แห่ง)	๒.๖๗ (พอใช้)	๕๗.๑๔
ใต้ (๓,๗๓๐ แห่ง)	๒.๘๐ (ดี)	๖๖.๗๓

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๑๕ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๖ การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามภาค

ภาค	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
ทั่วประเทศ	ปฐมวัย (๓๐,๓๗๔ แห่ง)	๓.๐๐ (ดี)	๗๙.๘๔
	ประถม-มัธยม (๓๓,๑๗๖ แห่ง)	๒.๙๒ (ดี)	๗๕.๓๑
กรุงเทพฯ	ปฐมวัย (๑,๐๔๙ แห่ง)	๓.๓๒ (ดี)	๙๓.๕๒
	ประถม-มัธยม (๙๖๙ แห่ง)	๓.๒๘ (ดี)	๙๒.๙๘
กลาง	ปฐมวัย (๖,๖๓๗ แห่ง)	๓.๑๐ (ดี)	๘๓.๔๙
	ประถม-มัธยม (๗,๐๙๙ แห่ง)	๒.๙๙ (ดี)	๗๙.๘๑
เหนือ	ปฐมวัย (๖,๖๗๔ แห่ง)	๒.๙๑ (ดี)	๗๕.๑๑
	ประถม-มัธยม (๗,๕๐๑ แห่ง)	๒.๘๖ (ดี)	๗๒.๗๒
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ปฐมวัย (๑๒,๖๘๑ แห่ง)	๒.๙๕ (ดี)	๗๘.๘๙
	ประถม-มัธยม (๑๔,๐๔๖ แห่ง)	๒.๘๖ (ดี)	๗๕.๗๗
ใต้	ปฐมวัย (๓,๓๓๓ แห่ง)	๓.๐๖ (ดี)	๘๑.๓๗
	ประถม-มัธยม (๓,๗๓๐ แห่ง)	๓.๐๑ (ดี)	๘๒.๑๒

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๑๖ เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน จำแนกตามกลุ่มอายุ

	เวลาเฉลี่ยต่อวัน (นาที)	
	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๔
คนไทยอายุ ๖ ปี ขึ้นไป	๓๙	๓๕
วัยเด็ก (๖-๑๔ ปี)	๓๘	๓๙
วัยเยาวชน (๑๕-๒๔ ปี)	๔๖	๔๓
วัยทำงาน (๒๕-๕๙ ปี)	๓๗	๓๑
วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)	๓๙	๔๒

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔

หมายเหตุ : การอ่านหนังสือ หมายถึง การอ่านหนังสือทุกประเภทนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงาน รวมทั้งการอ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดี ฯลฯ ยกเว้น SMS หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

ตารางที่ ๑๗ เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน ในปี ๒๕๕๔ จำแนกตามภาค

ภาค	เวลาเฉลี่ยต่อวัน (นาที)
ทั่วประเทศ	๓๕
กรุงเทพมหานคร	๔๖
กลาง	๓๒
เหนือ	๓๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๓
ใต้	๓๗

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔

ตารางที่ ๑๘ จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : คดี

ระดับการศึกษา	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ไม่เคยได้รับการศึกษา	๒,๒๓๕	๑,๘๗๒	๒,๐๔๐	๑,๘๗๔	๑๓๓
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-๔.๒	-๑๖.๒	๙.๐	-๘.๑	-๙๒.๙
ประถมศึกษา	๑๕,๓๕๐	๑๓,๖๗๓	๑๓,๗๙๕	๑๓,๐๕๑	๕,๐๔๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๕.๗	-๑๐.๙	๐.๙	-๕.๔	-๖๑.๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๐,๔๓๔	๑๘,๔๕๕	๑๘,๔๐๕	๑๗,๔๖๘	๑๙,๕๕๘
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๖.๔	-๙.๗	-๐.๓	-๕.๑	๑๒.๐
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า	๑๐,๐๑๙	๙,๘๙๔	๙,๓๓๕	๘,๙๒๗	๑๐,๒๒๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๕.๒	-๑.๒	-๕.๖	-๔.๔	๑๔.๕
อื่นๆ	๓,๐๙๐	๓,๐๘๗	๒,๗๙๖	๒,๗๓๗	๙๘
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๑๖.๘	-๐.๑	-๙.๔	-๒.๑	-๙๖.๔
รวม	๕๑,๑๒๘	๔๖,๙๘๑	๔๖,๓๗๑	๔๕,๐๕๗	๓๕,๐๔๙
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๖.๐	-๘.๑	-๑.๓	-๕.๐	-๒๐.๔

แหล่งที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม. รายงานสถิติคดีประจำปี

ตารางที่ ๑๙ จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
จำนวนผู้เข้ารับการบำบัด ที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา	๘,๙๖๑	๑๕,๕๒๙	๑๙,๑๔๙	๒๑,๘๘๘	๒๔,๔๕๓
ร้อยละของผู้เข้ารับการบำบัด ที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา	๑๒.๗๘	๑๓.๙๘	๑๓.๘๓	๑๔.๗๙	๑๒.๑๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๒๙.๙๔	๗๓.๓๐	๒๓.๓๑	๑๔.๓๐	๑๑.๗๒
จำนวนผู้เข้ารับการบำบัด ที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา	๓๕,๖๕๙	๕๗,๗๘๘	๗๐,๓๓๙	๗๖,๔๕๓	๙๘,๕๓๓
ร้อยละของผู้เข้ารับการบำบัด ที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา	๕๐.๘๖	๕๒.๐๔	๕๐.๗๙	๕๑.๖๗	๔๘.๗๔
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๒๔.๕๘	๖๒.๐๖	๒๑.๗๒	๘.๖๙	๒๘.๘๘

แหล่งที่มา : ระบบรายงาน ระบบติดตาม และเฝ้าระวังปัญหาเสพติด. สำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัด
กระทรวงสาธารณสุข (แบบ บสต.๓)

หมายเหตุ : นับจำนวน ณ วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ของแต่ละปี

๒. การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

ตารางที่ ๒๐ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำแนกตามภาค

ภาค	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ทั่วประเทศ	๘.๘	๘.๙	๙.๐	๙.๑
กรุงเทพมหานคร	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๑.๒
กลาง	๘.๘	๙.๐	๙.๐	๙.๑
เหนือ	๘.๓	๘.๔	๘.๕	๘.๗
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๘.๖	๘.๗	๙.๐	๙.๐
ใต้	๘.๘	๙.๐	๙.๒	๙.๑

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตารางที่ ๒๑ อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	อายุ	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓-๑๗	๘๖.๑	๘๕.๓	๘๖.๓	๘๖.๘
การศึกษาภาคบังคับ	๖-๑๔	๙๒.๘	๙๐.๕	๘๙.๗	๘๗.๘
- ระดับก่อนประถมศึกษา*	๓-๕	๙๑.๙	๙๔.๔	๙๘.๑	๑๐๔.๓
- ระดับประถมศึกษา	๖-๑๑	๙๓.๘	๘๙.๒	๘๖.๘	๘๕.๗
- ระดับมัธยมศึกษา	๑๒-๑๗	๗๖.๑	๗๗.๔	๘๐.๔	๘๐.๐
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๒-๑๔	๙๑.๐	๙๒.๘	๙๕.๗	๙๒.๑
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๕-๑๗	๖๑.๙	๖๒.๙	๖๖.๓	๖๘.๗
- ประเภทสามัญ		๓๗.๙	๓๙.๒	๔๒.๐	๔๔.๔
- ประเภทอาชีวศึกษา		๒๔.๐	๒๓.๗	๒๔.๒	๒๔.๓
การศึกษาระดับอุดมศึกษา**	๑๘-๒๑	๓๔.๕	๓๔.๗	๓๖.๕	๓๘.๓
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘-๑๙	๑๗.๗	๑๗.๙		
- ปริญญาตรี	๑๘-๒๑	๒๕.๖	๒๕.๗		

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ สกศ.

* รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

** ไม่รวมนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไม่จำกัดรับ การศึกษาเฉพาะทาง และการศึกษาของสงฆ์และคฤหัสถ์ และนักศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

หมายเหตุ : ข้อมูลจำนวนประชากรใช้จากการคาดประมาณประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๒๒ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
ก่อนประถมศึกษา	๕๓.๗	๕๙.๙	๕๗.๘	๕๘.๑
ประถมศึกษา	๙๐.๗	๘๖.๔	๘๘.๙	๙๐.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๘.๕	๗๘.๕	๗๔.๗	๗๖.๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๒.๙	๕๖.๔	๕๕.๓	๕๕.๖
การศึกษาภาคบังคับ	๘๙.๗	๙๐.๓	๙๑.๖	๙๓.๑
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๙.๒	๘๒.๖	๘๗.๓	๘๘.๕

แหล่งที่มา : - รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๑ สกศ.

- รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ สกศ.

หมายเหตุ : ฐานข้อมูลจำนวนประชากร เป็นข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ ๒๓ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษาและภาค

ระดับการศึกษา/ภาค	กทม.	กลาง	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้
ก่อนประถมศึกษา	๗๓.๖๔	๖๐.๑๗	๕๙.๔๗	๕๔.๑๙	๕๔.๘๓
ประถมศึกษา	๙๑.๖๒	๙๐.๒๑	๙๐.๒๔	๘๙.๗๕	๘๙.๗๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๘.๐๑	๗๖.๗๑	๗๗.๓๐	๗๕.๕๗	๗๖.๖๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๗๐.๗๘	๕๕.๔๘	๕๗.๑๔	๕๐.๔๗	๕๗.๗๘
การศึกษาภาคบังคับ	๙๔.๙๘	๙๓.๔๐	๙๓.๖๘	๙๒.๖๗	๙๓.๐๕
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๗๘.๔๗	๗๔.๕๗	๗๓.๑๖	๗๒.๐๒	๗๗.๑๑

แหล่งที่มา : - รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๑ สกศ.

- รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ สกศ.

ตารางที่ ๒๔ อัตราการคงอยู่เฉลี่ย (ร้อยละ) ของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา

อัตราการคงอยู่เฉลี่ย	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ภาคบังคับ ๙ ปี	๙๘.๕๔	๙๗.๙๐	๙๖.๙๐	๙๙.๐๐	๙๘.๐๓
ระดับประถมศึกษา	๙๙.๑๘	๙๘.๘๖	๙๗.๗๙	๙๙.๖๒	๙๘.๙๙
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๙๗.๔๗	๙๕.๙๑	๙๔.๘๖	๙๗.๖๘	๙๕.๕๗

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓. การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง

ตารางที่ ๒๕ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูประถมศึกษา			อัตราส่วนนักเรียนต่อครูมัธยมศึกษา		
ประเทศ	อัตรา	อันดับ	ประเทศ	อัตรา	อันดับ
สวีเดน	๙.๓๔	๑	โปรตุเกส	๗.๒๘	๑
มาเลเซีย	๑๓.๓๐	๒๐	ออสเตรเลีย	๑๒.๐๐	๓๐
นิวซีแลนด์	๑๔.๖๑	๒๔	ญี่ปุ่น	๑๒.๑๒	๓๑
ออสเตรเลีย	๑๕.๘๐	๓๐	อินโดนีเซีย	๑๒.๕๙	๓๕
ไทย	๑๕.๙๙	๓๔	มาเลเซีย	๑๓.๗๐	๓๙
อินโดนีเซีย	๑๖.๖๑	๓๘	นิวซีแลนด์	๑๔.๓๑	๔๒
จีน	๑๗.๘๘	๔๒	จีน	๑๕.๗๒	๔๕
ญี่ปุ่น	๑๘.๐๕	๔๓	สิงคโปร์	๑๖.๐๐	๔๖
สิงคโปร์	๒๐.๐๐	๔๘	เกาหลี	๑๗.๙๘	๕๓
เกาหลี	๒๒.๓๐	๕๐	ไทย	๒๑.๒๒	๕๔
อินเดีย	๓๓.๕๓	๕๗	อินเดีย	๒๘.๒๕	๕๘
ฟิลิปปินส์	๓๓.๖๗	๕๘	ฟิลิปปินส์	๓๕.๑๓	๕๙

แหล่งที่มา : IMD 2012

ตารางที่ ๒๖ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

	ระดับ	ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
ทั่วประเทศ	ปฐมวัย (๒๓,๐๒๙ แห่ง)	๗๙.๒๓
	ประถม-มัธยม (๒๒,๕๐๗ แห่ง)	๗๐.๗๕

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๒๗ การศึกษาของครูที่สอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)

ระดับการศึกษา	อันดับที่	สูงกว่า ปริญญาดรี	ปริญญาดรี	ต่ำกว่า ปริญญาดรี	ไม่ตรงวุฒิ
ป.๔					
ครูคณิตศาสตร์	๓๔	๑๑	๘๖	๒	๑๙
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๒	๕๗	๒๑	๑๐
ครูวิทยาศาสตร์	๒๙	๑๑	๘๖	๒	๓๓
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๓	๕๗	๒๑	๑๐
ม.๒					
ครูคณิตศาสตร์	๒๘	๑๖	๗๙	๔	๑๗
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๔	๖๓	๑๔	๑๒
ครูวิทยาศาสตร์	๒๕	๑๖	๘๒	๒	๒๑
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๗	๖๓	๑๐	๘

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS ๒๐๑๑ (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการชั้น ป.๔ มี ๕๒ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๗ รัฐ
ชั้น ม.๒ มี ๔๕ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๑๔ รัฐ

ตารางที่ ๒๘ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)

	ความพร้อมในการเตรียมการสอน		ความมั่นใจในการสอน	
	ป.๔	ม.๒	ป.๔	ม.๒
วิชาคณิตศาสตร์	๕๐	๕๕	๔๗	๓๙
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ	๘๓	๘๔	๗๕	๗๖
วิชาวิทยาศาสตร์	๓๘	๕๓	๓๙	๔๒
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ	๖๒	๗๒	๕๙	๗๓

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

บทสรุปผลการวิจัย TIMSS ๒๐๑๑ (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

๔. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

ตารางที่ ๒๙ จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

หน่วยต่อพันคน

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
รวมทั้งหมด	๕๐๘.๕	๕๒๒.๐	๕๗๒.๓	๔๐๒.๒	๒๖๔.๓
ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา	๖๔.๙	๕๙.๗	๖๑.๗	๔๐.๔	๒๔.๓
ประถมศึกษา	๑๐๐.๕	๑๐๓.๔	๑๐๙.๒	๖๗.๐	๔๖.๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๑๒.๔	๑๒๔.๒	๑๓๓.๕	๙๐.๖	๕๗.๙
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๙๐.๖	๙๕.๕	๑๐๕.๔	๗๑.๓	๔๗.๑
อุดมศึกษา	๑๓๘.๖	๑๓๘.๖	๑๖๑.๗	๑๓๒.๒	๘๘.๗
อื่น ๆ	๑.๖	๐.๖	๐.๘	๐.๖	๐.๑

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ ๓๐ สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔

ปี	อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา
๒๕๔๙	๔๑.๒ : ๕๘.๘
๒๕๕๐	๓๙.๘ : ๖๐.๒
๒๕๕๑	๓๘.๘ : ๖๑.๒
๒๕๕๒	๓๗.๗ : ๖๒.๓
๒๕๕๓	๓๖.๖ : ๖๓.๔
๒๕๕๔	๓๕.๔ : ๖๔.๖

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตารางที่ ๓๑ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓) ด้านการอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา/คุณภาพบัณฑิต

	ระดับ	ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
- อาชีวศึกษา (๗๒๙ แห่ง)		
๑. การได้งานทำภายใน ๑ ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ		
- ปวช.	ดี	๗๓.๐
- ปวส.	ดี	๗๔.๙
๒. ความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ	ดีมาก	๙๑.๑
- อุดมศึกษา (๒๔๐ แห่ง)		
๑. การได้งานทำภายใน ๑ ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ	ดีมาก	๘๒.๔
๒. ความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ	ดีมาก	๙๓.๒

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)

ตารางที่ ๓๒ ร้อยละของกำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔.๗๘	๑๕.๒๙	๑๕.๔๘	๑๕.๗๕	๑๖.๐๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๒.๕๒	๑๒.๙๑	๑๓.๔๐	๑๓.๘๔	๑๔.๐๙
อุดมศึกษา	๑๔.๓๔	๑๔.๙๓	๑๕.๕๒	๑๕.๙๙	๑๖.๗๙
รวมมัธยมศึกษาขึ้นไป	๔๑.๖๔	๔๓.๑๒	๔๔.๔๐	๔๕.๕๙	๔๖.๙๒

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ๔ ไตรมาส จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส ๑-๔ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ ๓๓ ร้อยละของผู้ทำงาน ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา	๓๕.๔	๓๓.๙	๓๓.๐	๓๑.๔	๓๐.๒
ประถมศึกษา	๒๒.๘	๒๒.๘	๒๒.๖	๒๒.๙	๒๒.๖
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔.๗	๑๕.๒	๑๕.๔	๑๕.๗	๑๖.๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๒.๕	๑๒.๙	๑๓.๓	๑๓.๘	๑๔.๑
อุดมศึกษา	๑๔.๒	๑๔.๘	๑๕.๔	๑๕.๙	๑๖.๘
อื่น ๆ	๐.๔	๐.๔	๐.๓	๐.๓	๐.๓

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๕. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ตารางที่ ๓๔ ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕
จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	ปี	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕
๖-๑๔ ปี		๒๓.๖	๒๙.๐	๓๕.๙	๓๘.๓	๔๖.๕
๑๕-๒๔ ปี		๔๔.๖	๔๗.๓	๕๐.๐	๕๑.๙	๕๔.๘
๒๕-๓๔ ปี		๑๙.๓	๒๑.๕	๒๔.๖	๒๖.๖	๒๙.๗
๓๕-๔๙ ปี		๑๐.๓	๑๑.๙	๑๓.๖	๑๔.๓	๑๗.๑
๕๐ ปีขึ้นไป		๓.๔	๔.๐	๔.๒	๕.๕	๖.๒
รวมอายุ ๖ ปีขึ้นไป		๑๘.๒	๒๐.๑	๒๒.๔	๒๓.๗	๒๖.๕

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕

ตารางที่ ๓๕ ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ จำแนกตามภาค

ภาค	ปี	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕
ทั่วประเทศ		๑๘.๒	๒๐.๑	๒๒.๔	๒๓.๗	๒๖.๕
กรุงเทพมหานคร		๓๖.๐	๓๗.๙	๓๙.๖	๔๐.๖	๔๔.๔
กลาง		๑๘.๐	๑๙.๓	๒๒.๓	๒๓.๑	๒๗.๕
เหนือ		๑๗.๘	๑๙.๕	๒๑.๒	๒๓.๑	๒๕.๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ		๑๓.๙	๑๖.๗	๑๘.๙	๒๐.๓	๒๑.๕
ใต้		๑๕.๔	๑๗.๕	๑๙.๘	๒๑.๐	๒๕.๕

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕

ตารางที่ ๓๖ อันดับของประเทศและค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Information Technology Skills) ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕
โดย International Institute for Management Development (IMD)

ตัวชี้วัดสมรรถนะ	อันดับของประเทศ และค่าตัวชี้วัดสมรรถนะ				
	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills)	๔๙ (๖.๑๐)	๔๕ (๖.๓๖)	๕๒ (๖.๑๔)	๕๓ (๖.๔๑)	๕๗ (๕.๙๔)

แหล่งที่มา : IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2008, 2009, 2010, 2011, 2012

หมายเหตุ : - จำนวนประเทศที่จัดอันดับปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ เท่ากับ ๕๕, ๕๗, ๕๘, ๕๙ และ ๕๙ ประเทศ ตามลำดับ

- ตัวเลขบนวงเล็บคือ อันดับของประเทศ ส่วนตัวเลขในวงเล็บคือ ค่าตัวชี้วัดสมรรถนะ ซึ่งมีค่าเต็ม ๑๐ คะแนน

๖. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

ตารางที่ ๓๗ จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเทียบเท่าเต็มเวลา (Full-time equivalent : FTE)
ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓

ปี	๒๕๕๒	๒๕๕๓
ไต้หวัน	๘.๕๒	๙.๑๐
สิงคโปร์	๗.๒๐	๗.๒๙
ญี่ปุ่น	๖.๙๑	๖.๘๙
เกาหลี	๖.๐๖	๖.๗๘
ฮ่องกง	๓.๓๒	๓.๔๓
ไทย	๐.๘๖	๐.๘๖
มาเลเซีย	๐.๕๕	๐.๗๘
อินเดีย	๐.๓๕	๐.๓๕
ฟิลิปปินส์	๐.๑๙	๐.๑๙
อินโดนีเซีย	n.a.	๐.๑๘

แหล่งที่มา : IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2011 และ 2012

ตารางที่ ๓๘ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาต่อร้อยละของ GDP พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓

ปี	๒๕๕๒	๒๕๕๓
ญี่ปุ่น	๓.๔๕	๓.๓๖
เกาหลี	๓.๓๖	๓.๗๔
ไต้หวัน	๒.๙๔	๒.๙๐
สิงคโปร์	๒.๒๗	๒.๐๙
มาเลเซีย	๐.๘๔	๐.๗๙
อินเดีย	๐.๘๐	๐.๘๕
ฮ่องกง	๐.๗๙	๐.๗๖
ไทย	๐.๒๔	๐.๒๔
กัมพูชา	n.a.	๐.๑๖
ฟิลิปปินส์	๐.๑๐	๐.๑๐
อินโดนีเซีย	๐.๐๕	๐.๐๓

แหล่งที่มา: World Competitiveness Yearbook 2011 และ 2012

๗. การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

ตารางที่ ๓๙ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL iBT® ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	๗๒	๗๒	๗๔	๗๕	๗๕
การอ่าน Reading)	๑๗	๑๗	๑๘	๑๘	๑๘
การฟัง (Listening)	๑๘	๑๗	๑๘	๑๙	๑๙
การพูด Speaking)	๑๗	๑๘	๑๘	๑๘	๑๙
การเขียน (Writing)	๑๙	๑๙	๑๙	๒๐	๒๐

แหล่งที่มา : The TOEFL Test and Score Data Summary for TOEFL iBT® Tests and TOEFL® PBT Tests, January - December 2007, 2008, 2009, 2010 และ 2011

หมายเหตุ : เป็นการสอบทางอินเทอร์เน็ต เพื่อวัดภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นเมือง (จัดเป็นภาษาต่างประเทศ) มีการสอบวัดทักษะด้านการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน โดยคะแนนจะอยู่ระหว่าง ๐-๑๒๐ คะแนน

ตารางที่ ๔๐ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL PBT
(The paper-based TOEFL test) ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	๕๐๐	๕๐๐	๔๙๓	๔๘๖	๔๘๙

แหล่งที่มา : The TOEFL Test and Score Data Summary for TOEFL iBT® Tests and TOEFL® PBT Tests, January - December 2007, 2008, 2009, 2010 และ 2011

หมายเหตุ : เป็นการสอบวัดความสามารถของนักศึกษานานาชาติในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา โดยคะแนนจะอยู่ระหว่าง ๓๐-๖๗๗ คะแนน มีการสอบวัดใน ๓ ด้าน คือ ๑)

Listening Comprehension ๒) Structure and Written Expression และ ๓) Reading Comprehension

ตารางที่ ๔๑ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS
(International English Language Testing System) ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔

	ปี	การอ่าน (Reading)	การฟัง (Listening)	การพูด (Speaking)	การเขียน (Writing)	คะแนนเฉลี่ย รวม (Overall)
Academic	๒๕๕๑	๕.๘๖	๕.๘๗	๕.๖๖	๕.๒๘	๕.๗๒
	๒๕๕๒	๕.๘๐	๕.๘๔	๕.๖๗	๕.๒๙	๕.๗๑
	๒๕๕๓	๕.๙๖	๕.๗๘	๕.๓๔	๕.๘๗	๕.๗๒
	๒๕๕๔	๕.๙๐	๕.๙๐	๕.๗๐	๕.๓๐	๕.๘๐
General Training	๒๕๕๑	๕.๑๕	๕.๓๒	๕.๕๒	๕.๐๙	๕.๓๒
	๒๕๕๒	๕.๑๙	๕.๔๑	๕.๕๓	๕.๑๕	๕.๓๙
	๒๕๕๓	๕.๕๒	๕.๔๓	๕.๒๐	๕.๑๘	๕.๕๖
	๒๕๕๔	๕.๒๐	๕.๖	๕.๖๐	๕.๓๐	๕.๕๐

แหล่งที่มา : www.ielts.org/researchers/analysis_of_test_data/

หมายเหตุ : ๑) IELTS เป็นการทดสอบภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นตัวทดสอบที่ใช้ประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการสอบแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ (ต่ำสุด) ถึงระดับ ๙ (สูงสุด)

๒) Academic เป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา

๓) General Training เป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าเรียนมัธยมศึกษา ทำงาน หรือฝึกอบรมทั่วไป

ตารางที่ ๔๒ ดัชนีชี้วัดการพัฒนามนุษย์ (HDI : Human Development Index) พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕

ประเทศ	ปี ๒๕๕๔		ปี ๒๕๕๕	
	อันดับ	ค่าดัชนี	อันดับ	ค่าดัชนี
ญี่ปุ่น	๑๒	๐.๙๐๔	๑๐	๐.๙๑๒
เกาหลี	๑๕	๐.๙๐๗	๑๒	๐.๙๐๙
ฮ่องกง	๑๓	๐.๙๐๔	๑๓	๐.๙๐๖
สิงคโปร์	๒๖	๐.๘๙๔	๑๘	๐.๘๙๕
มาเลเซีย	๖๑	๐.๗๖๖	๖๔	๐.๗๖๙
จีน	๑๐๑	๐.๖๙๕	๑๐๑	๐.๖๙๙
ไทย	๑๐๓	๐.๖๘๖	๑๐๓	๐.๖๙๐
ฟิลิปปินส์	๑๑๒	๐.๖๕๑	๑๑๔	๐.๖๕๔
อินโดนีเซีย	๑๒๔	๐.๖๒๔	๑๒๑	๐.๖๒๙
เวียดนาม	๑๒๘	๐.๖๑๗	๑๒๗	๐.๖๑๔
อินเดีย	๑๓๔	๐.๕๕๑	๑๓๖	๐.๕๕๔
กัมพูชา	๑๓๘	๐.๕๓๘	๑๓๘	๐.๕๔๓
ลาว	๑๓๙	๐.๕๓๘	๑๓๘	๐.๕๔๓
พม่า	๑๔๙	๐.๔๙๔	๑๔๙	๐.๔๙๘

ที่มา : Human Development Report 2011 และ 2012, UNDP

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายชาชู ตันติธรรมถาวร	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้ดำเนินการหลัก

นางเกื้อกุล ชั่งใจ	นักวิชาการศึกษานำศูนย์การพิเศษ
นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี	นักวิชาการศึกษานำศูนย์การพิเศษ
นางสาวทวิพร บุญวานิช	นักวิชาการศึกษานำศูนย์การพิเศษ

ผู้ร่วมดำเนินการ

นายดุสิต ทองสลวย	นางสาวสมถวิล กาญจนพงศ์กุล
นางณิชาภรณ์ ดวงมัลย์	นางสาวอวยพร ประพฤติธรรม
นางสาวทัศนีย์ ชุ่มชื่นดี	นางสาวบรรณภรณ์ อมรพรสิน
นางสาวช่อบุญ จิรานุภาพ	นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุจริต
นายจิววิทย์ ไทภูวไพบูลย์	นางสาวกนกวรรณ ศรีลาเลิศ
นายภูริต วาจาบัณฑิตย์	

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
------------------------------	------------------------------